

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Madelung, Aage.; Aage Madelung ; Omslag af
Edouard Saltoft.

Titel | Title:

Jagt paa Dyr og Mennesker

Udgivet år og sted | Publication time and place:

København : E. Jespersen, 1908

Fysiske størrelse | Physical extent:

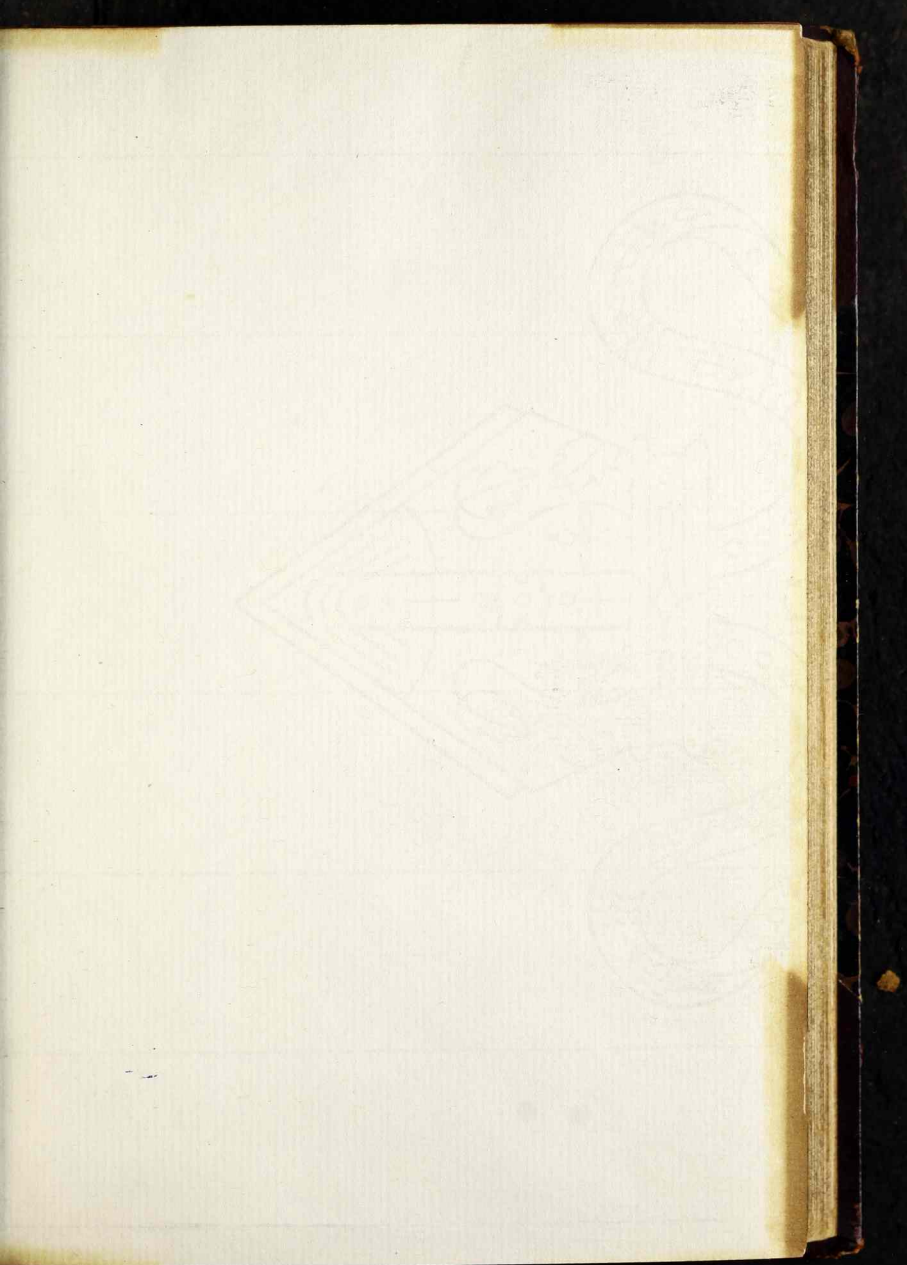
263 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

JACET PAA DVB

RECEIVED

JAGT PAA DYR OG MENNESKER

AF

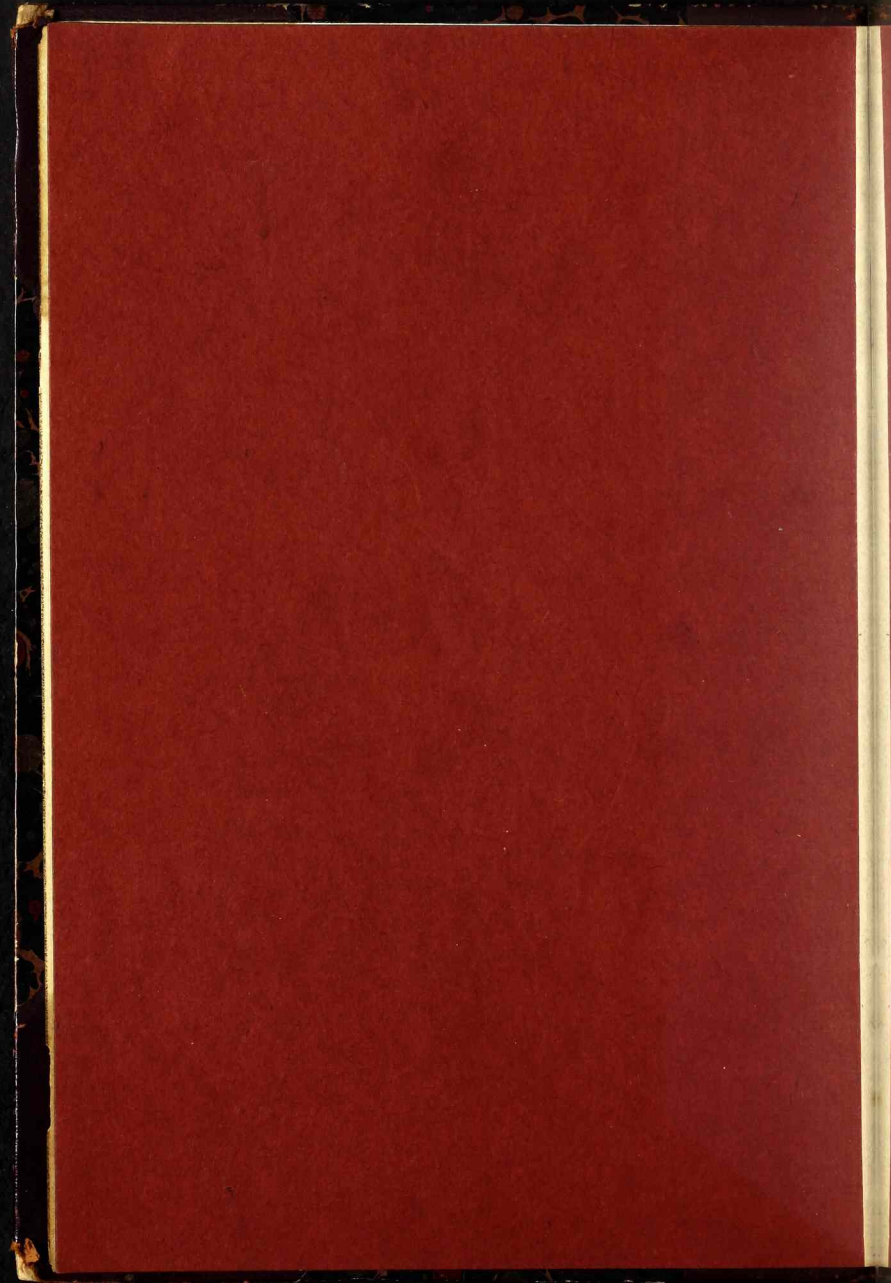
AAGE MADELUNG

KØBENHAVN

ESPERSENS FORLAG

Handwritten signature

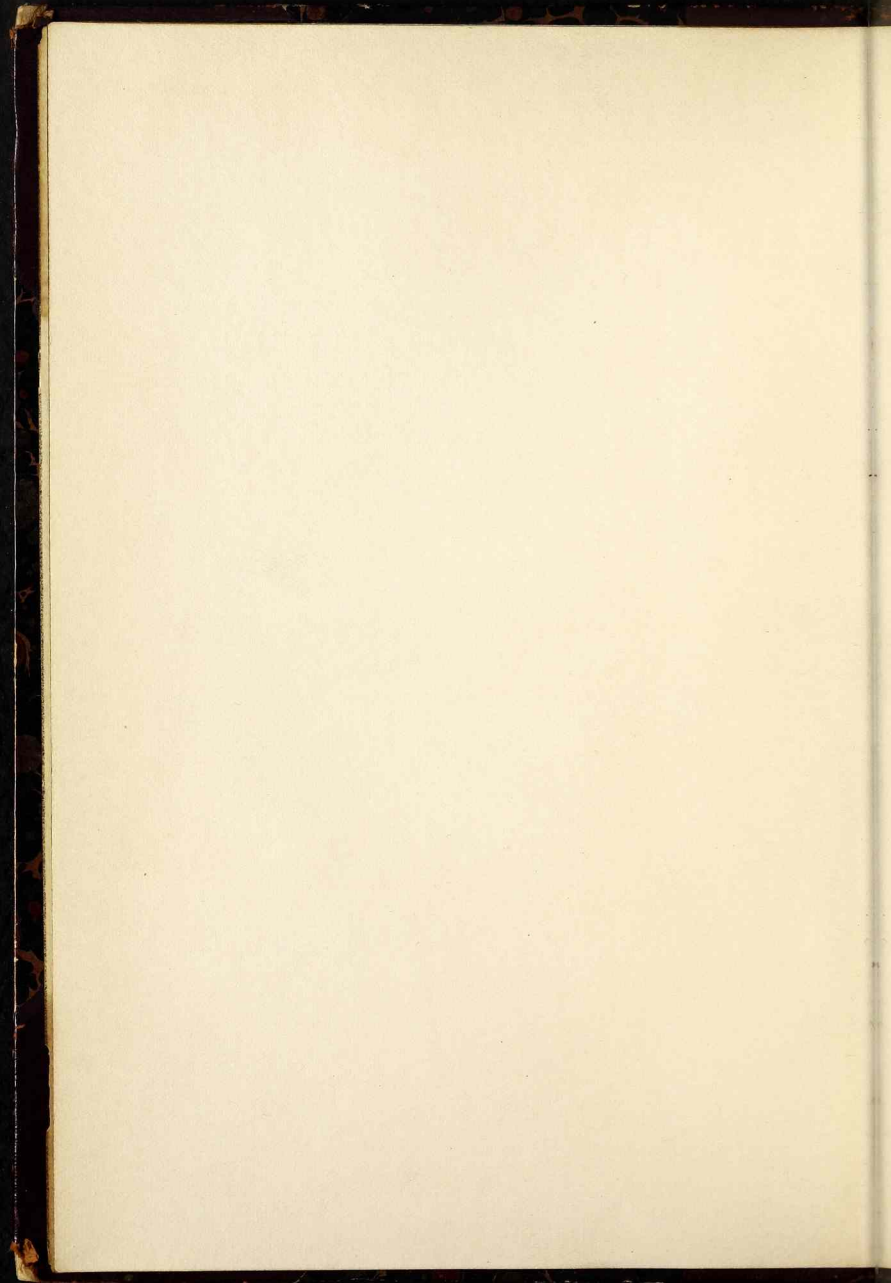

JAGT PAA DYR
OG MENNESKER

Jagt L 2381

AAGE MADELUNG

JAGT PAA DYR OG MENNESKER

E. JESPERSENS
FORLAG

KØBENHAVN
MCMVIII

— Det ser ud, som om der af den gamle, oprindelige Kærlighed til den vilde Natur skulde udvikle sig en kosmisk Emotion, i hvilken vi formaaede at omfatte Uendeligheden og opnaa Forbindelse med den. Thi denne Kærlighed springer af vort Væsens dybeste Kilder, den vokser og tiltager i Styrke og Brede med vor egen Vækst og vort Følelseslivs højere Forfinelse. —

Lafcadio Hearn.

BESOWO

I.

LANGS LANDEVEJEN.

VI kom fra Petersborg — Pihlquist og jeg. Han var min Rejsekammerat. Siden har jeg aldrig indesluttet ham i mine Aftenbønner, men den Gang var jeg svært glad for ham. Havde han ikke fulgt med, tror jeg aldrig, jeg var kommet levende til Besowo . . . Ingen Penge i Lommen og stum som en Fisk . . . jeg kunde kun skvabbe med Gællerne og luffe løs med Finnerne, saa for den Sags Skyld havde jeg passet bedre i en Tid, hvor det ikke saa meget kom an paa Ordforraadene.

Nu maa jeg sige, at Pihlquist ikke af pure Kærlighed til mig stod den Dag, her tales om, paa Skovstationen Bjelaja i det gamle Ingermanland.

Nej, det skal ikke siges om ham. Havde han haft nogle Rubler i Lommen eller kendt et eneste Menneske i Petersborg, han kunde have slaaget, saa havde han nikket skævt et Par Gange og slaaget ud med Bagpoterne som en strejfskudt Hare. Jeg kunde have kigget efter ham.

Nu var han blevet tvunget til at gaa med mig midt ind i Ingermanland, for bagefter at fortsætte alene tværs igennem det ud paa den anden Side ved Kysten. Dèr skulde han nemlig hen. Og han drømte dybt i sit Hjærte en vanvittig Drøm om at laane en større Sum hos min Landsmand, Elv, hvis Gods var mit første Maal i Rusland.

— Naa, for Pokker! — havde han sagt i Petersborg, — denne her Elv bor vel ikke hele Verden fra Stationen. Der er nok nogen, som kender ham derude paa Bjelaja. Vi spørger blot efter Hr. Elv til Besowo, saa vil de køre for os allesammen, skal du se. Og saa kan vi jo betale, naar vi er deroppe. Bagagen sender vi som Ilgods, saa er vi fri for at dække Overvægten nu. Fra Besowo sender vi en Vogn ned efter den paa Stationen. —

Og saa stod vi altsaa i Mørkningen paa Stationen Bjelaja med Oktober-Regnen sivende ned over os.

Vi havde ikke i de sidste to Døgn faaet Mad, det var værd at tale om. Jeg var i alt Fald saa godt som blottet for Indtryk af den Art. Naar undtages en Snaps og Pirosjok i Gatschino forekom det mig, at jeg hovedsageligt havde levet og ernæret mig af den fede og stramtosende Duft, som fremstilledes af vore russiske Rejsefæller paa tredje Klasse.

Der var noget for enhver Smag. Baade Faare-skind og tjærede Støvler og Machorka-Tobak. Men navnlig havde jeg rig Lejlighed til indgaaende at

gøre mig fortrolig med de russiske Bønders Køkken.

— „Stik Fingeren i Jorden og lugt, hvor du er,“ — sagde en kær Opdrager til mig i min Ungdom. Han var hverken dummere eller klogere, end Folk af den Slags er i Almindelighed. Han havde simpelthen Næse, og den troede han paa.

Men nu ud paa den anden Dag var jeg dog blevet ret længselsfuld efter at komme bort fra Luftspejlingerne og faa noget i fast Form under Tænderne. Derfor lyttede jeg med stor Spænding til Pihlquists Forespørgsel efter Elv og hans Gods. Han spurgte ihærdigt. Der var ikke en af de fem—seks Mand, der stod paa Perronen, som gik Ram forbi.

Men der var ingen, som nogensinde havde hørt noget hverken om Elv eller hans Jordegods.

— Men hvor er da Poststationen Markowo?

— Aa, Markowo, ja den ligger paa Postvejen en halvandethundrede Werst herfra. Det er den fjerde Station. —

Den talende slog ud med Haanden og pegede mod Nord, idet han spurgte, om vi vilde have Postheste, men Pihlquist rystede paa Hovedet, og der kom store Taarer i hans Øjne.

— Hvad skal vi gøre, du, sagde han hændervridende. — Det er ikke det gamle Sverige, vi er i nu! —

Og det var ogsaa Synd at misunde os vor Stilling. Vi stod i et vildfremmed Land paa en

lille Skovstation med en fire—fem Huse og havde halvtredsindstyve Kopek i Lommen. To Dage havde vi været paa smal Kost.

Og — nu stod vi her med tyve danske Mil imellem os og det nærmeste Sted, hvor vi kunde træffe Mennesker, der kendte os.

Pihlquist søgte at slaa Mønt af vor Bagage, som vi dog ikke kunde faa udleveret uden først at betale Fragten, men det var naturligvis halsløs Gerning. En Jøde, der havde en lille Forretning, fik ikke nogen smigrende Forestilling om vor kommercielle Opdragelse, da Pihlquist foreslog ham at tage vort endnu ikke udløste Tøj i Pant. En russisk Kromand kunde heller ikke hjælpe os, men vi fik Husly og Nattelogis hos ham paa gunstige Vilkaar, og det var da altid noget. Vel var hans Kro ikke stor, men der var dog et Værelse ovenpaa med en fedtet Seng, et Bord og nogle Stole. Te og surt Rugbrød fik vi ogsaa, og om den snurrende Temaskine sank vi saa hen i sørgelige Betragtninger over vor Skæbne uden dog at komme til noget Resultat om, hvad vi videre skulde foretage os.

Saa lagde vi os da med Tøjet paa ved Siden af hinanden paa den smalle, snavsede Seng og faldt i en urolig, febevild Søvn, fuld af fremmede, forfærdelige Syner, farvede af de drukne Bønders Banden og Brølen i Skænkestuen under os. Jeg syntes, at Mosset mellem Bjælkerne i den raa Trævæg, som jeg laa op ad, var fuldt af Huller,

og ud af dem krøb alskens giftigt Kryb ned paa mig og stak og bed og sugede mit Blod. Hvert Bid efterlod store Brandsaar. Hele min Krop brændte som i Ild, og naar jeg med en Kraftanstrængelse greb efter Krybet, smuttede det ind i Hullerne i Mosset og kom saa ud igen med Hovederne, kiggede ondt paa mig og gned de lange Braadde med de brune Klosakse for at hvæsse dem til nye Stik, naar jeg igen var faldet hen i min matte og haabløse Søvn.

Jeg vaagnede tidligt om Morgenens og rystede med et Tag i mig selv denne Seng og dens Syner af mig.

Nu gjaldt det om at komme fremad mod Pejussøen uden at spille et Minut. Fik vi kun tynd Te og surt, groft Brød for vore Styvere, saa vilde vi højst faa Affald og Mask, naar vi blev nødt til at tigge.

Hellere ud i Skoven end gaa fra Dør til Dør og ydmyge sig.

Jeg ruskede Liv i min Rejsefælle. Han satte sig overende i Sengen og stirrede tomt og uforstaaende hen for sig, mens han kradsede sig fra Hoved til Hæl:

— Det fordømte Væggetøj, — stønnede han. Jeg har Vabler over hele Kroppen. —

—Ja, jeg er ogsaa blevet bidt en Smule, svarede jeg, — men nu Støvlerne paa og fremad gennem Ingermanlands Skove, hvis du da ikke vil sulte og tigge. Om tre Dage kan vi være hos Elv. Syv Mil om Dagen kan præsteres.

— Ja, men hvis nu denne Elv og hans Besowo slet ikke eksisterer eller ligger paa en hel anden Kant af Verden. Hvad saa? . . . Maaske er din Adresse forkert. —

— Nu haaber vi paa, at han virkelig eksisterer halvandethundrede Werst herfra — svarede jeg. — Vi har ingen anden Udvej end at haabe derpaa og tilbagelægge dette Stykke Vej. —

— Og i saadanne Støvler, — tilføjede Pihlquist, idet han med en bitter og foragtelig Bevægelse stak en af sine tyndsaalede Fjederstøvler frem. — Du har ikke noget Begreb om russiske Veje i Oktober Maaned. —

— Ja, mine er ikke bedre. Men det bliver Solskin idag, ser du. Og lad os nu komme ud af denne Hule! —

Vi drak den kolde Te fra om Aftenen, spiste Resterne af Brødet og brød op, da Solen lyste rød over den østlige Synskreds.

Jeg glemmer aldrig denne sene Høstmorgen med dens flimrende Skær af den gryende Dag, denne friske Luft, der havde svalet sig Natten lang paa Skovenes regnkolde Mos og nu i kaade Pust legede med Fyrrens og Birkens Grene. Det duftede af Harpiks, af broget Høstløv og sølvindlagte Birkestammer.

De nøgne, brune Fyr stod med mørke Kroner som særtsvungne, grublende Skygger mod Solopgangens blodige Himmelvifte.

Vinden løb med fjærn og dæmpet Susen gen-

nem Kronerne, bøjede deres særtsvungne Linjer i tung og fremmedklingende Rytme. — Det var mig, som saa jeg et eneste Nu et Syn fra Tider før Menneskets Riger.

Under os ved Foden af Højdedraget laa den lille Skovstation med sine faa Bjælkehuse, men foran os var Solen og Skoven og Agrene og den sandede Vej til det Ukendte.

Brystet aandede stærkt og frit. Det var én af de Dage, hvor det svundne blegner og noget nyt fødes rødt og hedt til Verden.

Vi gik hurtigt frem ad den bløde, naalebe-strøede Sti langs med Vejen. Talløse Spor stod i det gule Sand.

Enhver kører der, hvor Vejen synes ham bedst, og viger bort fra det gamle Spor, naar det er blevet for dybt og hullet. Kun hist og her var der længre fremme Grøfter paa begge Sider, men Vejen er kun en Jordvej og slynger sig ud og ind, som den blev traadt af Kvæg og Mennesker i fjærne Tider.

Dér, hvor Grunden er blød og sumpet, lægges der tynde Træstammer ved Siden af hinanden paa tværs af Vejen og Granris og Jord ovenpaa. Det bærer saa oppe en Tid.

Fyrre- og Birkeskov skiftede mellem hinanden. Nu og da aabnede de sig, saa man saà vidt ud over Agre og Bønderbyer. Spredte Huse er der ikke i Landskabet med Undtagelse af de gamle Herreboliger. De russiske Bønder bor Byvis, og

mørke og fattige ser disse umalede Bjælkehytter ud med deres tynde Straatage. Ingen kalkede Længer eller malede Torp lyser op i de gule Stubmarker og grønne Rugfelter.

Kun i de større Byer brydes Ensformetheden af en Kirkes hvide Mure og grønne Spir eller Kupler.

Bjælkehytterne har den jordslagne Farve, som Træet faar, naar Regn og Sne og Sol bløder og bleger de nyhøvlede Stammers Hvidhed.

Hele Bedriften er i det samme Hus. Ovenpaa under Taget er Høstænget, som man kan køre op i paa en skraa Træbro. Nedenunder bor Bonden og hans Familie i den ene Halvdel, i den anden gaar Kvæget frit omkring.

Vi kom gennem Bondebyer, der laa med Husgavlene langs Vejen. Hør var Husene større. Det var ikke Jorden, der gav Vækst og mere Velstand, men Landevejen, af hvis Færdsel Slægt efter Slægt havde haft Bifortjeneste.

Snavset var der, saa vi ikke kunde bunde i vore smaa Støvler. Vi sprang fra Landevejskanten ind til Husene og tilbage igen og opnaaede stor Færdighed i denne Gangart.

Hundene sprang gøende efter os, og én af dem bed sig fast i min Regnkappe. Nu er jo en saadan Sækkekappe med Flagreslag vel egnet til at vække Opsigt blandt Hundene i en russisk Landsby, men ikke desto mindre langede jeg til en Hund med min Knippel, saa den hylende trak sig tilbage fra Hullet, den havde bidt.

Det var dog ikke blot Hundene, der fandt os sælsomme og utilbørlige. Barbenede Børn i Skjorte og Bukser skreg og kastede Sten efter os; Kvinder i røde Særkekjoler, udringede i Halsen, kiggede misbilligende gennem de smaa, firrudede Vinduer, og Mændene skældte ud og vrængede:

„Maa vi be' om Husly og lidt Mad.“

— Ej, I forbandede, skabede, tyske Landstrygere! — lød det efter os.

Pihlquist skuttede og dukkede sig, og jeg forstod ingenting, før han udenfor Byen saarede min Finfølelse med en Oversættelse.

Der er ikke noget at sige til det. I ni og halvfems af Hundrede Tilfælde havde de Ret. Ingen spaserer i Rusland, udhalede som vi, i smaa Støvler og uden Galoscher til Fods gennem Sølet uden at være fremmed og Landstryger. Vor Paa-klædning forlangte Hest og Vogn for ikke at bryde Illusionen. Havde vi haft russisk rund Kasket, rynkede Transtøvler og et uldent, rødt Kvastebælte om en falmet Hægtefrakke, havde ikke en Gang Hundene gøet af os.

Vi havde vel gaaet en fire Mil, da vi kom til en lille Kro eller Kabak, som det hedder her, der laa alene ved Vejen og saá saa beskeden ud, at vi mente ikke at risikere noget ved at gaa indenfor. En større, som vi var kommet forbi i den By, hvor de Rejsende pr. Post fra Bjelaja første Gang skifter Heste, gik vi stiltiende og beundrende forbi.

Værtfolkene, et Par gamle, læderagtige Folk, tog vel imod os og udspurgte os om hele vor Fortid og Fremtid. Det lavede øjensynligt op paa Pihlquist at digte om vor rørende Barndom og alle vor Manddoms gyldne Muligheder, og det gjorde et godt Indtryk paa Krofolkene, saa de dækkede op for os efter bedste Evne.

Vi stivede vor Slunkenhed af med en stor Snaps Brændevin og fyldte vore tomme Maver med Te og storøjet, klægt Sigtebrød.

Hele Kabaken havde kun to lave, smaa Rum. I Skænkestuen, hvor vi sad om det eneste, grove Plankebord, stod der ved Væggen nogle lave Træbrikse til liggende Gæster, og i et Hjørne var et Lægtebur for Varerne. Bag ved Skænkestuen laa et lille Køkken med en stor, russisk Murstensovn, som opvarmede hele Huset, og paa hvilken Værtfolkene sov for Varmens Skyld efter russisk Skik og Brug.

Jeg kunde dog ikke holde det længe ud i den kvalme Stue og satte mig udenfor og saa ud over dette Land, som vi i Vesten kender saa lidt.

Der er over et nordrussisk Landskab med sine Skove og magre Agre og fattige Landsbyer noget forladt og dybt vemodigt, noget der taler til Hjertet om Aarhundreders Undertrykkethed og Savn, der er noget af Sagnet, af Asiens Mystik, som føles paa en Gang nær og fremmed for en Vestlænder, fremmed, fordi den russiske Folkesjæl har lidt og stræbt ad andre Baner end Vestens, og nær, fordi

det sælsomme i Folkesjælen som i Verden er os alle nær. —

Pihlquist havde spurgt sig for om Vejen, og vi satte os i Bevægelse for om Aftenen at naa en anden Kabak, hvor vi kunde faa Husly Natten over. Trætheden mærkedes ikke. Man værner sig til den og til denne uafbrudte Bevægelse, naar man véd, at det ikke kan være anderledes.

Selv Sult kan man værne sig til. Det er kun de første Dage paa smal Kost, som det kniber med at komme over; siden knurrer Tarmene ikke mere. De holder op med at vride sig og arbejde til ingen Nytte og ruller sig ligesom Nerverne døsigst helt op.

Sejgt og støt strævede vi fremad. Kun paa Træbroerne over smaa Vandløb, der skar Vejen, standsede vi for at ryge en af de daarlige og bedske Cigaretter, som vi havde forsynet os med paa det sidste Bedested. Vi spyttede ned i Vandet for dog at more os med noget og gik saa igen videre med en tør og skarp Følelse i Ganen.

Der begyndte at komme Smaabyger, som gjorde Vejen endnu daarligere, end den var i Forvejen, og Pihlquist klagede over, at Vandet sivede ind i hans ene Støvle, fordi Saalen var ved at løsne.

Himlen blev helt overtrukket, og Mørkningen kom over os tidligere, end vi havde beregnet.

Der kunde vel være en Mil igen til den næste Kabak, da Pihlquist pludselig standsede og næg-

tede at gaa videre. Ikke et Skridt videre! Vi kunde jo hverken høre eller se! . . . Ogsaa jeg havde en næsten uovervindelig Lyst til at smide mig ned paa Vejen og sove flere Døgn i Træk. Naar man er virkelig træet og gaar paa den sidste Stump Nerve, er det farligt at standse og tænke paa Søvn.

Vi talte heller ikke mere om det, men drejede uden at sige et Ord ind i Skoven for at finde en Lejrplads.

Pihlquist satte sig straks ned med Ryggen op ad en stor Gran og sov ind paa Stedet med Hovedet paa Siden og Underkæben hængende slapt ned.

Men det regnede, og jeg bestemte mig derfor til at gøre Vold paa den nagende Søvn, der laa om min Hjerne, og gav mig til at søge efter en Tykning med tætte Grene.

Jeg kom ud i en Vindfælle og vilde lige til at vende om, da jeg lagde Mærke til Roden af en stor Gran, der var væltet i hele sin Længde ud af den modsatte Træmur.

— Skoven har bygget Hus til os, — tænkte jeg og følte mig med et hjemme og glad over denne store Ensomhed.

Det var med stort Besvær, at jeg fik Liv i Pihlquist. Han var faldet helt sammen og fik et Anfald af Vildelse, da han vaagnede op i Skoven og Mørket. Lidt efter lidt fik han dog rede paa sine Sanser, og vi indrettede os hurtigt en Lejrplads under Granroden, der stod som et skraat Græstørvtag op mod Tykningens Granvæg.

Vi samlede Granris og Mos til at ligge paa og tændte et Baal af tørre Grene.

Havde vi blot haft noget at koge eller stege paa den røde, knitrende Ild, men det maatte vi nøjes med at forestille os, og for at slukke Tørsten sugede vi Regnvandet af de unge Grangrene.

Det smagte friskt og køligt af Dug og Naaletræ, men vi tænkte ikke den Gang andet end, at det var friskt og køligt, og ytrede heller ikke noget til hinanden om, at vi kunde have drukket en hel Naaleskov op, hvis det ikke havde været saa længe, og vi ikke havde været saa dødtrætte.

Naar man er helt overladt til sig selv og Skoven og Ensomheden, falder alle det daglige Menneskelivs Samtaleemner bort.

Det flade Grin over sig selv og andre glemmes. En tavs og alvorlig Stemning lægger sig over Sindet som Natten og Regnen og Drømmen om en ny Dags Stræb over al Jordens Kryb og Skabning.

Pihlquist forlød først vort Drikkelag, og jeg saa i Ildskæret fra Baalet, hvordan han dinglede, mens han gik. Tørre Grene, som han traadte paa, knækkede med en sær, ukendt Lyd, som var det en Skovmand, der med lange, hængende Arme og vaklende fra Side til Side paa sine tommelfingrede Hænder, blændet og nysgerrig gik frem over Vindfællen mod det første, tændte Baal.

Da jeg kom, sov han med aaben Mund, liggende paa Ryggen med alle Lemmer vidt ud-

spilede, som om han alle sine Dage havde sovet under en Granrod i Skoven.

Jeg lagde en ny Bunke Grene paa Baalet og saa et eneste Øjeblik, hvordan Ilden kastede et flakkende Flammeskær ind mellem Tykningens Stammer, og hvordan Røgen graagul og ulden sivede gennem de tungsindigt hængende Grangrene og bredte sig varm og krydret i Natten og Mørket over Vindfællen.

Og idet jeg lagde mig og rullede mig ind i min Kappe ved Siden af Ilden, følte jeg halvt ubevidst, hvordan Regnen derudenfor faldt tung og vaad som en trøstesløs Graad over Jorden.

Saa sank jeg hen i den dybeste Søvn, jeg har sovet.

Rimeligvis laa ogsaa jeg med udspilede Lemmer og hængende Underkæbe som en død Skovmand, der for sidste Gang med et Suk, knagende i Leddene, havde strakt sig i den store Søvn.

Jeg vaagnede ved Dag gry rystende af Kulde og puffede til min Sovekammerat, der stadig laa i den samme Stilling og ikke havde forstyrret en stor Edderkop i at spinde sit Net mellem de fine Trærødder lige over ham.

Ogsaa han var stivfrossen, og vi kradsede op i det udbrændte Baal og varmede Hænderne ved den endnu hede Aske.

— Det er ikke hjemme i det gamle Sverige, vi er nu, — sagde han, og Ordene hoppede stødvis ud mellem hans Tænder.

— Jeg tror ikke, jeg kan taale at gaa hele Vejen frem over til denne „Elv“. Havde jeg tænkt mig alt dette, var jeg ikke taget med.

— Vi faar nu se at taale det, svarede jeg. Jeg kunde godt blive nogen Tid i vor Hytte her, naar vi kunde skaffe noget at leve af. Det er ogsaa en Ulykke, at min Bøsse ligger i Kufferten . . . se der! . . . —

En Flok Urfugle sad ovre paa den anden Side og gyngede paa de tynde Trætoppe. I det gule, usikre Dagslys saa de ud som store, sorte Frugter.

— Huj! — brølede jeg, idet jeg traadte ud paa Vindfællen; og det, at jeg aabnede Munden og saa de vilde Fugle flyve støjende op, fyldte mit Svælg med store, hede Vanddraaber og mine Øjne med tør Sviden.

Himlen var klar, og der laa hvid Rim paa det gulnede Skovgræs og de visne Blomster.

Det høstbrogede Birkeløv raslede som tynde, flammede Malmplader paa de fine Hængekviste og slyngede sig som dyre, gyldent brogede Knip-linger om den mørkegrønne Naaleskov.

Den friske Høstluft og Solen, der badede i sit eget røde Blod, fødte Længsel i os til igen at vandre fremad mod et nyt Lejrbaal.

Vi sugede Rimen af Græs og Blomster, og jeg fandt nogle brune Svampe, der smagte bedre end alt, jeg endnu havde spist.

I Kabaken, som vi heldigvis ikke havde naaet

om Aftenen, drak vi igen et Glas Brændevin og Te og fyldte os med vaadt Brød og gik saa frem ad Vejen mod Nord, til Solen igen begyndte at hælde mod den vestlige Himmelrand.

Det var blevet en fiks Ide at plage os med Tanken om, at vor Landsmand slet ikke boede paa denne Kant af Verden.

Navnlig Pihlquist, paa hvis ene Støvle den løsrevne Saal klaskede op og ned ved hvert Skridt, syntes at lide under denne Tanke. Og altfor lystigt var det heller ikke at vide, at vi efter endnu en Dagsmarch ikke vilde kunne holde det ud mere, og at vi, hvis Elv virkelig ikke var til, kun havde at henvende os til Landpolitiet for pr. Etappe at blive slæbte fra Fængsel til Fængsel tilbage til Petersborg igen.

— Hvad Djævelen er det for en Godsejer, som ingen kender! Jeg spørger overalt. Du skal faa at se, at du har faaet en gal Adresse, — ræsonnerede Pihlquist. —

Saa forkomne og hjemløse, som vi følte os ude paa Vejen under denne uafbrudte, døsige Gaaen-fremad, tænkte vi os ikke Muligheden af at træffe Mennesker, der vilde sætte sig ind i vor Situation, og hos hvem vi i værste Tilfælde kunde faa Tag over Hovedet og Mad — ja, navnlig Mad.

Jeg gik og tænkte paa alle Slags Mad, indtil jeg ligefrem fik Madhallucinationer og syntes at kunne lugte Stegeos og Grøddamp. Men saa fik jeg igen Vand i Munden og ondt i Struben og

Øjnene og gav mig til at tygge paa et Græsstraa for at tænke paa noget andet.

I Mørkningen kom vi til en lille Landsby og standsede ved et langt, lavt Træhus, der ikke lignede de russiske Bønderhuse.

Pihlquist mente, at det var en estnisk Nybyggergaard, og da han talte noget Estnisk, der er et langt primitivere Sprog end Russisk, gav han sig i Lag med Folkene udenfor.

— Kom, lad os gaa ind, — sagde han. — Maaske kan vi faa Husly her i Nat, naar vi snakker godt med Esterne. I Skoven er der saa nederdrægtig koldt. —

Vi gik ind og kom gennem en tre-fire Værelser, fulde af Mænd og Kvinder og Børn, indtil man bad os sidde i Stadsstuen, der dog kun adskilte sig fra de andre ved et lidt rigeligere Udstyr af Træstole og en bred Seng med et rødt Bomuldsforhæng.

Pihlquist bad om noget at spise, men ud over Mælk og Brød havde de ingenting at byde, sagde Manden.

Det var ingen daarlig Kost for os, og mens vi langsomt, for ikke at røbe vor Sult altfor uværdigt, lod den fede Mælk, der smagte af Skovgræs og krydrede Urter, glide over Tungen og rundt i Munden, begyndte Pihlquist at forhandle om Husly.

Esten forklarede, at han ingen Plads havde, ellers kunde vi godt have ligget hos ham, men

oppe paa Godset var der Plads nok. Han skulde spørge deroppe: Det var flinke Folk og Tyskere.

Pihlquist saa betænkelig ud og gav sig lidt usikkert til at rode i Lommen efter et Visitkort. Han havde ikke noget, men jeg fandt et brunsvedent et, glemt i en Fold af Lommen.

Pihlquist bed sygt i sit Blyant og skrev om-sider paa Tysk.

„To unge Mennesker, der befinder sig i en pinlig Situation, beder om Husly for Natten og at undskylde Ulejligheden.“

Esten tog Kortet og gik.

Vi følte os ubehageligt til Mode i de ti Minutter, vi ventede, indtil en høj, ældre Mand med vældigt Overskæg, i lange Støvler og en sølvbeslaaet Rem om Stortrøjen traadte ind, fulgt af et helt Kobbelt Hunde.

— Goddag mine Herrer! — sagde han, idet han mønstrede os undersøgende. — Hvormed kan jeg være til Tjeneste? —

Pihlquist forklarede i en lang Tale og ikke uden Rørelse den Forlegenhed, vi var geraadet i, og efterhaanden som han fortalte, lo Jægersmanden højere og højere, og saa fra den ene til den anden af os. Han syntes hurtigt at blive klar over, at vi ikke hørte til den farligste Slags Lande-vejsrøvere, forlegne og medtagne, som vi var.

— Død og Pine, hvor det minder mig om min egen Ungdom, — lo han hjærteligt. — Jeg har ogsaa en Gang eller to været ude for en lignende Historie . . .

Ja, vi bygger i denne Tid og ligger i et fælt Roderi, men hvis De vil tage til Takke . . .

Han førte os op mod en lille Træbygning i den sædvanlige, russiske Herrehusstil med én Etage og Frontespits og Træsøjler paa Facaden.

Da vi kom ind, slog Lyset fra de hyggelige Stuer os i Møde. Jeg syntes, det var mange Aar siden, jeg havde set et Hus udstyret ligesom hjemme og havde i min Forlegenhed over at føle mig fremmed og forkommen i vante Omgivelser mere Lyst til at blive ved Døren, idet jeg med en flygtig Tanke følte Rigdommen ved Ejendomsretten til Baalet og Granroden ude i Skoven.

Men denne Følelse fortog sig snart; thi den gamle Flint og hans Søster og Niece tog sig af os, som havde vi været deres egne Børn.

Det løftede ogsaa en tung Byrde fra vore Skuldre, at de kendte Elv, skøndt de fortalte, at han skulde være sær og menntsesky.

Snart efter sad vi ved et Bord, der bughnede under de kosteligste Spiser.

Der var en hel Skinke, et helt Fad stegte Urfugle og mange andre Herligheder.

Jeg slugte en Urfugl, og jeg tror nok et Par Pund Skinke med et tilsvarende uhyre Kvantum Brød og Kartofler.

Og de prægtige Mennesker nødte endnu mere i os og sad og saa paa os, som om de aldrig havde set sultne og trætte Ungersvende.

Den næste Morgen vaagnede jeg i min bløde

Seng ved, at nogen aabnede Døren og listede ind paa Strømpesokker. Det var gamle Flint. Jeg lod, som jeg sov, men saa gennem Øjenhaarene, at han tog vore Støvler og et Øjeblik blev staaende og saa paa os. Saa rystede han paa Hovedet og lo lunt, inden han listede ud.

Jeg havde sovet, da jeg igen hørte ham komme ind med vore Støvler og lige saa stille gaa igen.

— Hvad vilde han dog med Støvlerne, — tænkte jeg. — Det er dog lidt for meget! —

Men da vi stod op, og Pihlquist trak sine havarerede Støvler paa, opdagede han, at Saalen var syet fast, mens han sov. Det var altsaa Pihlquist's bitre Klage herover om Aftenen, da vi fortalte vore Rejseeventyr, som havde lokket den Gamle til Læsten.

Man bad os blive, men vi bestemte dog at nyde Gæstfrihed med Maade og naa vort Maal inden Aften, hvilket lod sig gøre, da vore Værtfolk tilbød at køre os Halvvejen.

Vi følte os betydeligt ovenpaa, da vi med vore to raske Heste jog forbi Bøndernes tohjulede Enspænderkasser, som vi Dagen forinden havde set op til som til en Triumfators Karm. Vi havde i social Stilling gjort et umaadeligt Skridt fremad, og det er egentlig underligt, hvor let man har ved at glemme en mindre glansfuld Fortid... Jeg har kendt dem, der endda helt har strøget den af deres Erindring.

Paa Poststationen Markowo fik vi en Bonde

til at køre videre for os, da man der kendte Elv godt.

Vi drejede bort fra den store Landevej med dens sort- og hvidmalede Verststolper, som vi nu næsten havde talt en halvandethundrede Stykker af, siden vi forlod Jernbanen. Den smalle Vej, i hvis Huller vor Køresvends magre Ponny og stive Trævogn huggede op og ned, førte os gennem Tykninger med skovede, afbrændte Pletter, hvor sorte Stubbe stod alenhøje over den mørke, afsvedne Skovbund. Hist og her laa Estekolonisternes ensomme Torp. Vi nærmede os øjensynlig en Grænseegn, hvor de flittige og stræbsomme Pionerer havde begyndt at trænge sig frem for at afvinde den russiske Ødemark et haardt og sort Brød.

Ovre paa den anden Side af Pejpussoen er deres Hjemland, de tyske Ridderes fordums Domæne og de baltiske Baroners Eldorado.

Der hører det russiske Sprog op, og høje, protestantiske Kirkespir værner Treenigheden mod de græske Helgeners Mangfoldighed.

Jordbunden blev mere ujævn. Mellem lave Højdedrag laa sumpede Strækninger, som vi kørte over paa tynde Granstammer, der var lagt løse paa tværs ved Siden af hinanden i Æltet. Det var en russisk Pælevej.

Det var blevet helt mørkt, og Bonden, der Gang paa Gang havde forsikret os, at nu var vi straks ved Besowo, erklærede paa én Gang med stor Bestemthed, at nu var vi der.

Vi var lige kørt over en ængstende smal Pælevej og havde slæbt os op gennem en Hulvej, som Vognen lige netop kunde krybe igennem uden at blive hængende, da ogsaa Pihlquist erklærede, at her maatte være noget i Retning af et Gods; det kunde han se paa Markerne.

Det var Besowo!

Vi holdt stille for at finde en Gennemkørsel i det raat tilhugne Pallisadegærde, der omgav Gaarden.

Det var Besowo, som jeg i min Fantasi havde udmalet mig som et gammelrussisk Herresæde med høje Bjælkehuse og Snitværk om Vinduerne, med fnysende Trespand og glammende Hunde.

Jeg følte en dyb Beskæmmelse over mig selv og Livets Illusioner, da jeg saa ud over denne elendige Virkelighed.

En gammel Brandtomt i en Stump skaldet, forkrøblet, fordums Have. Et Par smaa Udhuse uden Straa paa de nøgne Tage, paa hvilke de bare Lægter grinede som Knoglerne i en Benrad, og to smaa Træhytter, det var Besowo, Eventyrslottet.

Pihlquist korsede sig, og jeg følte mig meget, meget fattig.

Vi fandt et Led og kørte ind langs med den ene af Træhytterne. Der var Lys i de smaa Vinduer, og vi saa derinde en hel Estefamilie mylre mellem hinanden.

Dèr kunde det ikke være. Det maatte være ovre i den anden Hytte.

Paa de røde Bomulds Trækgardiner for de kun alenhøje Vinduer saas Skyggen af et Hovede.

Det rejste sig. Et Vindu blev lukket op.

— Hvem der!

— Er det her, Elv bor, — svarede Pihlquist.

— Ja, det er mig.

— Goddag Hr. Elv! sagde jeg . . . ja, det er mig, De ved nok.

— Naa, ja vel! . . . Men De er jo kommet over paa den gale Side. Her kan De ikke komme ind. Goddag, vilde jeg sige! . . .

Elv saa ud som en Mand, man kom bag paa. Der var ikke noget uvenligt i Tonefaldet ved hans Velkomst, men han fik saa underlig travlt og tog nogle ubestemte Skridt, først til den ene og saa til den anden Side inde i Stuen, som om han var blevet overrumplet midt i sit Eneboerlivs Ubevægelighed af noget nyt, som han ikke vidste, hvordan han skulde gribe an.

Men han kom dog over det, og inden længe var vi bænket i hans Bjælkehytte paa Godset Besowo.

Det varede en hel Uge, før Pihlquist kom til Hægterne efter den Omgang, og da han drog bort sammen med sit Tøj, der i Mellemtiden var blevet hentet paa Stationen, var hans Drøm om et lille Laan gaaet i Opfyldelse; der var heller ingen af os, som hørte noget fra ham mere.

Men har vi faaet graa Haar, er det i alt Fald ikke af den Grund.

Hvad mig angaar, blev jeg paa Besowo, saa længe jeg kunde styre min Længsel efter nye Vandringer mod det Uvisse.

Det har heldigvis aldrig været længe.

II.

SKOVEN OG MYRET.

Af og til kom Bønderne til os med Urhøns og Ryper, som de fangede i Snarer, og da jeg havde faaet Krudt og Hagl, begyndte jeg at drive om med min Bøsse for selv at lede de vilde Fulge op.

Da jeg ingen Hund havde, og Ungfuglene saa sent paa Aaret var blevet stærke, var det vanskeligt at faa Skud paa dem, naar de spredte strejfede om inde i Tykningerne.

Det kunde ske, naar jeg stod i Skovranden ved en af de aabne Pletter, at nogle Stykker kom flyvende hen imod mig, men ved den mindste Bevægelse lagde de sig om paa de brede Vinger og forsvandt uden at give mig Skud. Og naar jeg søgte dem inde i Tykningerne, hvor der var saa stille, at jeg kun hørte mit eget Hjertes Banken og Grantoppenes dæmpede, alvorsfulde Brusen, mens jeg listede frem, opdagede de sky Fugle mig og lettede baskende og støjende, før jeg havde faaet Øje paa dem.

Efterhaanden fandt jeg dog Urhønsenes Yndlingspladser, hvor de henimod Aften efter endt Dagværk satte sig til Ro, og saa kunde jeg sidde timevis og vente paa dem. Og det kunde i saadanne Timer synes mig, at jeg helt gik op i den store Stilhed i Skoven, at jeg klang med i det tavse, men evigt arbejdende Liv. De visne Naale faldt lydløst til Jorden, og de store Skovmyrer slæbte afsted med dem for paa de sidste sollyse Dage at gøre deres Samfund beredt til den lange Vinter.

Birkeløvet faldt hvirvlende gennem Luften. Det var blevet helt lyst og gult som tusindaarige Guldskæl fra et Flodleje, og jeg syntes, at det sang, naar de gyldne Blade faldt og krummede sig paa den graa Rensdyrlav.

Jeg kunde pludselig fare sammen ved et øredøvende Brag, som faldt en hundredaarig Stamme lige ved Siden af mig. Men saa var det kun en tør Gren, der brydende den dybe Tavshed var brækket af og faldet til Jorden.

Eller jeg kunde gribe efter min Bøsse, naar en Mejse svirrende fløj over mit Hovede og blev hængende deroppe mellem de gyngende Grene, som om den godt vidste, at den ikke var et Skud Krudt værd.

Der stod halvraadne og skrumpne Svampe, som Bønderdrengene og Konerne havde glemt paa deres Svampejagt. Da hujede og lo det gennem Skoven... En lille Pige kom løbende med en stor,

rød Fluesvamp. Hun var saa glad over den herlige, mønjerøde Svamp med de hvide Pletter. Den saa ud som selve Kejserens Skrud paa Billedet derhjemme.

— Aa, sikken en Svamp, jeg har fundet!

— Smid den, den er giftig og uren! — sagde de Store, som de altid siger til de Smaa; og den Lille smed Svampen fra sig beskæmmet og grædende og bitter over at skulle smide den herligste Svamp, hun havde set, og en af de Store, der kom bagefter, sparkede til den, saa den rullede hen over Mosset og tabte Stilken og brækkede i kantede Stykker med grøntglinsende Brud . . . .

— Hvad var det! —

En stor, sort Fugl kom flyvende og satte sig i en af Grantoppene. Jeg listede aandeløs Bøssen til Kinden og følte, at Blodet sprængte i det hvide i Øjnene. Jeg saa tydeligt Fuglen; den stod paa strakte Ben og saa sig om.

Saa faldt der et Skud. Det var, som om det ikke var mig, der havde skudt, men Fuglen styrtede tungt fra sin Gren, og i Faldet bredte den de sorte, hvidbaandede Vinger bredt ud.

Jeg puttete en ny Patron i Bøssen, mens jeg løb hen til den. Det var en Urhane, og dens sorte, metalglinsende Bryst og lyreformede Hale laa mod det grønne Mos, og de rødrandede, brustne Øjne farvedes som matte Stene, fattede i Korall.

Der kunde komme flere, men jeg skød aldrig mere, end vi spiste. Der var ingen, jeg kunde

forære mit Bytte til. Bønderne brød sig ikke om Vildt.

Men naar jeg gik i Skovkanten uden at tænke paa at skyde, kunde de komme flyvende den ene efter den anden paa nært Hold, og en Dag rev jeg Bøssen fra Skulderen og skød et langt Skud med de svære Hagl i det trangborede Løb.

Det var en brun Fugl, en Høne, der faldt, hvirvlende i en lang Bue. Den ene Vinge var skudt over. Jeg løb af alle Kræfter for at faa Skud igen, inden den var kommet afsted paa sine stærke, hurtige Ben. Jeg skød, lige idet den faldt mellem Stubbene, og snublede selv over en Stub, men jeg saa Fjerene flyve af den. Og dog maatte jeg søge længe, før jeg fandt den. Den havde samme Dragt som den brunklædte Jord.

Jeg gik ogsaa ud i Myret, det store Sumpdrag, der strakte sig fra Besowo langt op gennem Landet. Gaa derude kunde man, men ride over, som jeg en Dag prøvede paa den gamle Pælevej, der førte tværs over til den anden Side, havde nær kostet Polo Livet. Polo var den eneste af Elvs tre Ponnyer, som fortjente Hestnavn. Det var en stærk og klog Ponny. Den var, som man siger, ligesaa klog som et Menneske, blot at den ikke kunde tale.

Jeg vilde over paa den anden Side til en Zigøjnerlejr, fra hvilken vi saa den blaa Røg fra Baalene stige op, og jeg „laante“ saa Polo en Dag, da Elv var til Skovs.

Da jeg red ud i Myret, mærkede jeg, at Polo ligesom følte sig for med Benene, før den traadte paa de tynde, halvraadne Stammer. Det gik godt et Stykke, men pludselig sank den dybt i med Forbenene. Jeg sprang af med et Sæt og sank i til Knæene. Jeg var ligesom Polo kommet ned paa et Sted, hvor Stammerne var gledet fra hinanden i det sumpede Dyb. I næste Øjeblik var baade jeg og Polo oppe paa fastere Grund, men Polo gik saa i med det ene Bagben og var lige ved at blive stikkende og vælte om paa Siden. Men den trak med et smidigt Ryk Benet op, saa det svuppede i det sorte, algbegroede Ælte paa Vejen, og sprang videre. Snart sank den i med Forbenene, snart med Bagbenene, og jeg fulgte alle dens Bevægelser, som var det mit eget Liv, det gjaldt.

Omsider kom den over paa den anden Side. Jeg saa den ryste sig og rulle tre-fire Gange rundt paa Elvs gamle, bombrudte Sadel og tænkte, mens jeg selv sprang over de bundløse Steder paa Vejen, at den i næste Nu vilde smække ud med Bagparten mod de fire Verdenshjørner og forsvinde mellem Birkene, saa det smeddede i Skoene. Jeg sprang derfor dobbelt hurtigt og saa kun paa Stammerne, jeg skulde træde paa, mens jeg bed Tænderne sammen ved Tanken om, at jeg maaske skulde løbe efter den som en slagen Mand.

Men da jeg endelig forpustet og snavset kom over, stod Polo og saa paa mig og svingede gemtlig med sin lange Hale. Det havde øjensynlig

optaget den stærkt, hvordan jeg klarede den gamle Pælevej over Sumpen ved Besowo.

Det rørte mig dybt, og jeg har Grund til at have en høj Mening om Polos Klogskab,

Jeg travede saa op gennem Birkekrattet og Skoven og kom ud paa en aaben Plads, hvor et Par Zigøjnerfamilier havde slaaet Lejr. Deres smaa Heste gik med sammenbundne Forben og aad af det gulnede Skovgræs, og Unger i bar Skjorte løb rundt mellem dem med Svipperter i de brune Hænder.

Der kom Røre i de to aabne Teltes Befolkning, da jeg viste mig. De mente rimeligvis, at jeg var et godt Bytte for dem.

Et Par af Mændene kom ud. De gik rankt og smidigt; man kunde se, at de ikke havde for Skik at putte Næverne i et Par Bukselommer eller suge sig fast med Haandfladerne bagvendt opad en Dør eller Væg. Enhver Bevægelse var saa fuldtud sikker og skøn, som om disse brunsorte Folk i deres mørkeblaa Fløjls Pludderbukser og sorte Livtrøjer havde lært Plastik hos Oldtidens store Mestre.

Jeg kunde ikke sige mere til dem paa Russisk, end at jeg var: „God Ven“, og saa lo de behersket og høfligt, idet de kiggede paa Polo og gjorde Tegn, om vi ikke skulde bytte Heste.

Da jeg ikke var meget hidsig efter at bytte Elvs Polo bort, og vi ikke kunde blive kloge paa, hvad vi egentlig vilde hinanden, vinkede en af

Zigøjnerne ad en brunhærdet Skønhed. Hun talte en Slags daarligt Tysk, men vi forstod hinanden udmærket. Og da hun fortalte Mændene, at jeg havde „laant“ min Hest hos en Ven, og at jeg var saa temmelig nødt til at bringe den tilbage, om kun for Skams Skyld, for ikke at komme gaaende hjem til Fods, lo de med deres hvide Tænder, og der viste sig noget i deres Udtryk, som sagde, at de forstod mig, og at de ogsaa mangen Gang „laante“ en Hest hos en Ven.

— Men kom og sid ned om vor Ild! — sagde Kvinden af det vandrende Folk og vendte sig om, saa de store Sølvmonter om hendes bare Hals raslede mod hinanden.

— Kom, saa skal vi sige Dem Deres Skæbne! Foran Teltene, der kun var lukkede til tre Sider og aabne i Læ af Vinden, brændte tørre Granstammer med gul, dagklar Ild, og her satte vi os paa et falmet, rødt Tæppe. Hele Stammen løb sammen for at se paa mig. Der var en Snes Mennesker, Store og Smaa, Mænd og Kvinder mellem hinanden.

Saa hæslige de gamle, snadderygende Kællinger er, saa blændende skønne kan de unge Piger være i deres korte Blomstringstid. De er som Sydens hede Sol, der brænder en ildfuld Dag og gaar ned, svinder hen i Nat uden en skaansom, formildende Skumring.

En saadan ildfuld Ørkensol var Marfa, der læste min Fremtid af Linjerne i min Haand. Hun

lovede godt, som Ungdommen altid lover, som Kvinden altid lover den, hun vil røve fra:

— Livslinjen er lang, men der er Dødsspring paa den, — oversatte min ældre Velynderske, — men Sundhedslinjen støder til dernede ved det store Spring. Det er godt. De bliver ældgammel, uden dog at synes Dem selv for gammel . . . .

Jeg rømmede mig let, og de så begge to paa mig bebrejdende og overbevisende.

— Forstandslinjen er lige og tydelig. Den begynder højere end Livslinjen. De har Folk at slægte paa; den staar lige ret paa Sundhedslinjen og gaar ikke videre. Pas paa, at de altid følges ad.

— Aa, den Linje, næ se! — Hun viste Haanden frem. — Det er en hel Kæde og den ender i en Lyre helt oppe. De har et rigt og modtageligt Hjærte, et stort Hjærte . . . Tag Dem i Agt: Deres Sundhedslinje gør Forsøg paa at løbe helt op til den, men naar ikke saa langt: Pas paa! — lo hun truende med Fingeren, og de lo allesammen højt og klart, saa Sølvmonterne klang, og de sorte Skæg dirrede.

— De bliver rig; meget Guld er der i Deres Haand; De faar ogsaa en rig Kone. —

Jeg så paa Sølvringene i Marfas Øren, så ind i hendes sorte, brændende Øjne, og det forekom mig, som fløj en Sværm af sorte, funkende Stene gennem Luften.

— Men det er godt, at den er rig, som ogsaa er gavmild, — forsatte hun, og hendes Øjenlaag

sank som mørke, tungsindige Skygger ydmygt og bedende til Jorden. — De har et stort „Bord“ i Deres Haand. Der er Plads til mange om det —, sagde hun sagte, idet hun langsomt aabnede Øjnene og saá paa mig som en Fyrstinde, der forklædt som Tiggerske standser paa Tærskelen til et Gæstebud.

De saá alle beundrende op paa hende og fulgte mine Bevægelser med tavs Spænding, da jeg skubbede Bøssen om paa Ryggen og begyndte at krænge mine Lommer.

Jeg gjorde det langsomt, krængede lige til det inderste gamle Lommestøv. Af en faldt der et Sækkebaand ud, i den næste var der et Hul. Det stod de ikke for. De brast ud i Latter, saa de hoppede paa det røde Tæppe, idet de med vaade Øjne stirrede paa, hvad der nu kom: En Æske Tændstikker. En Bunke løse Cigaretter, som jeg straks bød rundt; og da vi tændte, saa vi paa hinanden som Folk, der ventede megen Fornøjelse af hinandens Bekendtskab.

Saa fandt jeg en gammel Urnøgle; en Haar-naal hang i en Traad i en anden Lomme. Jeg havde ikke selv lagt Mærke til den, og de pegede alle paa en Gang paa den og lo ustyrligt, uden Maade som Børn, der ikke kan holde op, naar de først er begyndt. Høvdingen vred sig paa Maven, og Marfa klappede i Hænderne, mens hun bøjede sig frem og tilbage i sin smidige Midje, saa de sorte Flætninger med de dybrøde Silkesløjfer fløj op og ned.

Men jeg bevarede Værdigheden, trods alle de krængede, struttende Lommer og vedblev at bevise mine ærlige og redelige Hensigter.

I den sidste Vestelomme — og det vidste jeg godt — fandt jeg en lille Haandfuld Sølvmonter, og i samme Øjeblik rettede de sig alle i Sædet og saå med alvorlige, forventningsfulde Ansigter paa mig.

Jeg saå mig om og talte paa Fingrene nikkende til hver især af alle Stammens Sjæle, som de laa og stod om Lejrbaalet. Tilsidst talte jeg mig selv med. Det blev to og tyve i det hele. Saa talte jeg Pengene. Der var to Rubler og 35 Kopek. Det blev altsaa ti Kopek til hver foruden de femten Kopek. Jeg skød de to Rubler og ti fra mig til Deling i Stammen, puttede selv mine ti Kopek i Lommen og rakte Høvdingen de tiloversblevne femten, idet jeg spurgte: Plat eller Krone. Han svarede: Krone, og Mønten faldt med Kronen i Vejret.

De saå alle tilfredse paa mig, og Høvdingen rakte mig Haanden: — De deler som en Høvding. Men hvor har De været med deres Hest, sagde han og pegede paa mine snavsede Støvler og tilsoledede Klæder.

— Jeg kom over dernede, svarede jeg, idet jeg viste ud over Myret. — Jeg havde nær sat mig selv og min Hest i Sumpen.

De rettede sig alle i Vejret og saå paa Polo, som stod og blev mulet paa Halsen af en af de fremmede Heste.

— Skal vi saa ikke bytte Heste, — sagde Høvdingen ligegyldigt efter en lille Pavse.

— Kan De se det smukke Dyr derhenne i Skovkanten. Det giver jeg i Bytte. —

— Nej, svarede jeg, — saa vilde jeg hellere gratis give Dem Hesten, hvis det var min, og selv rejse med Dem Syd paa. —

— Men De har jo ikke nogen rig Kone til mig, som Marfa lovede, — tilføjede jeg leende, idet jeg saá paa alt Sølvstadset, der glitrede paa hendes mørke, aabne Kjole.

— Hos os hører der ikke meget til at være rig, sagde Høvdingen og viste med en stor, rund Haandbevægelse ud over Skoven og Landet.

— Og naar man har en saadan Hest at give bort, — sagde min Tolk, — saa . . . . —

— Saa faar De ogsaa hos os en rig Kone, — afbrød Marfa med Øjne, der lyste som natlige Brande. — Hos os er den smukkeste den rigeste, — tilføjede hun, idet hun rejste sig og traadte et langsomt, dvælende Skridt tilbage.

Ogsaa jeg rejste mig, rejste mig fattig som den fattigste Mand paa Jorden, men idetsamme huskede jeg, at jeg havde en gammel Dolk med Sølvskede i mit ene Støvleskaft. Og jeg bøjede mig hurtigt og rakte Marfa det eneste, jeg ejede:

— Naar I kommer igen til næste Aar, bringer jeg Hesten, og nu rider jeg, for ellers giver jeg dig straks en Hest, der ikke engang er min, — sagde jeg til Marfa, som stod og spillede Kniv i

Luften, saa det blanke, svirrende Blad funkledede i hendes smalle, brune Hænder, hver Gang hun greb om Skaffet.

De lo alle sammen, da jeg bød Farvel.

— Ja saa blev De rigtig Zigøjner, — blinkede Høvdingen med det ene Øje.

— Ja, jeg er for lys i Lødet, — svarede jeg bittert. — Ja, det glemte jeg at sige Dem, sang Marfas blanke Stemme, — naar De bliver mørkere, bliver De ogsaa helt Zigøjner, — og hun truede drillende af mig med min egen Kniv.

Jeg vendte mig mod Polo.

— Hør, De har nok en god Hest, — standsede Høvdingen mig — men De skulde alligevel ikke ride den samme Vej tilbage. Vi er kommet her forbi mange Gange og vore Gamle før os, men ingen af os har redet over den Vej, De kom. Den er blevet bundløs. Der var en Gang en hel Trojka, der blev trukket ned derude. Den nye Vej gaar deroppe, hvor De ser den høje Fyr fem Verst herfra. Der bær Myret oppe. — Jeg red bort og svingede med Hatten til disse frie Folk om Lejrbaalet i Skoven, og da jeg vendte mig om, syntes jeg at se Marfa danse midt i Ilden paa de blanke, soldrukne Ben, og den blaa Røg var hendes Slør, der bølgede vuggende og lokkende om hende.

Jeg gik siden den Dag tidt i Myret og over paa den anden Side, hvor Asken fra Baalene og de sorte Trækul laa som to dybe, udbrændte Øjne i det brune Græs.

Det var blevet helt Efteraar, og det frøs om Natten. De sidste, gule Blade sad stive og læderagtige paa de smaa, nøgne Birketræer ude i Moradset, og kun Dværgfyrren stod som det evigt-grønne Symbol paa Livets Uforgængelighed, trods Sommer og Vinter og Blade, der faldt.

Ryperne, der holdt til derude, begyndte at blive hvide, for at Sneen, naar den pludselig en Nat lagde sit hvide Dun over det høje, gulgraa Sumpmos, ikke skulde finde dem uforberedte og forraade dem.

Det bliver en haard Tid for dem, naar de ikke mere har de røde Tyttebær og Revlingens brunsorte Druer, og Sneen lægger sig saa højt over Myret, at de ikke kan grave sig ned igennem den med de smaa, laadne Fødder.

De var ikke saa sky som Urfuglene, og til Tider kunde jeg naa at skyde to af dem ned, naar de fløj op fra Tuerne og ikke spredte sig for hurtigt.

I Kanten af Myret sad Harerne og gemte sig om Dagen. De holdt ikke af at komme for langt ud i Tuerne og Mosset, hvor de ikke kunde faa fuld Fart op, naar Ræven eller Ulven listede frem mod deres Sæde og pludselig sprang ind paa dem.

Om Sommeren var Ulvene dog ikke saa slemme til at komme efter dem. De tog hellere en Kalv eller et Faar, der skejede lidt ud fra Flokken inde i Skoven, og forsmaaede heller ikke deres Frænde, Hunden, naar den gik paa Jagt paa egen Haand eller løb i Besøg til Naboerne.

Hvor Dværgfyrrer stod tættest, og hvor Mennesker aldrig kom, der boede de om Sommeren med deres Unger, og derfra sneg de gamle sig bort gennem Tykningerne for langt borte at gøre Bytte; thi saa kloge er de, aldrig at røve i Nærheden af deres Bolig, for ikke at forraade den eller blot henlede Mistanken paa sig. At angribe Mennesket selv i haarde Vintre i de Egne indlader de sig ikke paa nu til Dags. Jeg har kun hørt, at en Jæger blev bidt af en omstrejfende, gal Ulv. Den kastede sig over ham ude paa Landevejen og bed ham i Laaret, inden han fik Bøssen fra Skulderen og jaget den en Haglladning tværs gennem Bælgen.

Det var en gammel Landmaaler, der fortalte det; han havde selv set, hvordan det hele gik til...

Jeg havde faaet en sort Spids hos en Bonde, og man paastod, at den skulde være en ren Djævel til at drive Harer.

Det viste sig imidlertid, at „Woj“, som den hed, var lynende bange for Skud og ikke kunde taale at se en Bøsse, uden straks at forsvinde med Halen mellem Benene og Haarerne staaende i Børster paa Ryggen.

Da jeg jo nok kunde forstaa, at den havde været paa Jagt og var kommet galt afsted ved at faa et Par uforsigtige Hagl i Pelsen, opgav jeg den ikke og slæbte den trods al Stritten imod med mig i en Snor.

Jeg lod den ogsaa altid være paa fastende Hjærte, naar vi gik paa Jagt.

Saa var det en Dag, da den første Sporsne var faldet hvid og blød over Ødemarken, at jeg med Woj gik og trampede en Hare op i Kanten af Myret. Jeg gik med alle Nerver spændte for ikke at skyde forbi og haabede, at Haren ikke maatte rejse sig, før jeg var paa Skud, hvad de havde Tilbøjelighed til; og det var jo netop af den Grund, at jeg havde Brug for Woj.

Jeg gik og kunde ikke rigtig blive klog paa, om Haren havde sat sig oppe paa Marken i en Fure eller i Birke- og Ellekrattet paa den lave Skrænt. Men pludselig rykkede Woj i Snoren, saa jeg nær havde sat mig ligesom den paa Bagdelen. Den strittede imod med alle fire og skævede med det gule ud af Øjnene ned til Myret. Man kunde have hængt den, den havde dog strittet imod med alle Klørne i Marken og skævet gult efter det, den saa: Det var Haren, der langsomt hoppede afsted nede i Myret.

I samme Sekund skød jeg. Jeg saa den gennem Røgen. — Død eller levende, ligemeget! — Det andet Løb fik den lige bagefter. — Det er første Gang, der er afgørende for Hunden —, tænkte jeg, og Haren laa ogsaa endevendt paa Pletten.

Jeg slæbte Woj med mig ned. Den sprang, virrende med Hovedet, krumme Bukkespring lige op i Luften, hvæsende og hostede hæst, og da vi kom helt hen til den graaskindede Hare, bed den i

Snoren for at komme løs, men det hjalp altsammen ikke. Jeg snakkede godt for den og skar Haren op og tog Indmaden ud. Woj fimrede med Skæg-haarene ved Lugten af den varme Mad, men var ikke til at bringe nærmere. Saa tog jeg Haren og bar den et Stykke bort og gik igen med Woj tilbage til den varme Mad.

Den følte sig øjensynlig svært lettet ved at være blevet det fæle Dyr kvit, og da den stod lige over de rygende Tarme, skelede den en sidste Gang op til mig og bag ud til Haren og sprang saa løs paa dem og huggede dem i sig med lange, graadige Glams.

Det samme gentog sig nogle Gange, og efterhaanden blev Woj roligere, om end den forholdt sig urokkelig passiv, indtil jeg havde skaaret de skudte Harer op.

Men saa var det en Dag, da vi igen rejste en Hare, at Woj istedetfor at stritte imod sprang frem med et Ryk, saa Snoren gik itu, og jeg ikke naaede at faa Skud; men det glemte den helt, og afsted fløj den efter Haren ud over Myret, glammende og halsende, saa det gav Genlyd over Vidderne.

Det var en hel anden Lyd, Piben fik, og det viste sig, at Woj virkelig var en ren Djævel til at drive Harer.

Nu gjaldt det om at passe paa og være paa Pletten, hvor Haren kom forbi.

Den løber aldrig lige ud, men holder sig til

sit Distrikt, hvor den er født, og beskriver, naar den drives, en stor Kres indenfor sine Enemærker.

Den forlod næsten straks Myret og søgte op i Skoven. Det kunde jeg høre paa Woj, som hal-sede deroppe paa Sporet.

De gik udenom Besowo i en stor Bue gennem Kratskoven i Lavningen, og jeg løb alt, hvad jeg kunde for at komme tids nok ud i Kresen, thi Woj gik rasende paa.

Jeg stillede mig paa Post i Skovkanten foran en lav, kileformet Aabning i Skoven.

Her maatte den komme over. Ned i Højskoven vilde den næppe vove sig. Den vilde maaske betænke sig et Sekund eller to, naar den i fuld Fart kom ud til Aabningen, men resolut sætte over istedetfor at bryde af og gaa langs med Kanten.

Men hvad var det! . . . Woj tav stille. Den er blevet narret og har tabt Sporet, efter at Haren har gjort et uhyre Sidespring.

Det var forfærdeligt! . . . Jeg lyttede ud i den pludselige Tavshed, som om Wojs Halsen var den eneste og sidste Lyd i en uddød Verden.

Sekunderne syntes at være Timer og Dage. Det var, som om Luften jeg aandede blev tyndere og tyndere, saadan pressede Blodet i Tindingerne, og jeg udstødte et hæst Suk for at lette Brystet, men i det samme blev jeg ramt af et voldsomt Slag lige i Hjærtekulen. Det var en Lydbølge, der brød ind gennem mine Trommehinder, og fyldte mig med en Tuden og Tordnen, som var

et hylende Uhyre af en Helvedshund sluppet løs i Skoven; men det var Woj, der igen var paa Sporet og gik paa, saa Sne og Kviste spøjtede om den. Den halsede ikke. Det var et eneste hæst, langtrukket, vanvittigt Hyl, der stod ud over dens røde, hængende Tunge. Den var i en Tilstand, hvor den hverken skyede Vand eller Ild eller Skud, og den vilde, hvis det skulde være, blive ved med at mase frem over dette Spor, til den styrtede med Snude og Forben strakte for aldrig at rejse sig mere. Jeg har aldrig set en Harehund, der gik saa rasende paa som Woj denne første Gang, da den overvandt sig selv og sin Skræk for Haren og Skuddene, der fulgte med Støverhaandteringen.

De laa længre ude paa en større Kres, kunde jeg høre, og jeg løb derfor ned langs med den aabne Kile i Skoven, mens Woj nærmede sig mere og mere. Der kunde ikke være langt imellem den og Haren, og de maatte næsten samtidig komme til Syne, hvis de blot kom ud, hvor jeg stod.

Nærmere og nærmere lød Wojs Halsen, der nu kun var et hæst Bjæf. Hvis Haren ikke sprang af lige i Skovkanten, maatte den vise sig hvert Øjeblik. Men den vilde komme over den aabne Plads i vældige Spring. — Blot jeg ikke skyder forbi! . . . .

Der sprang et graat Dyr ud af Skovkanten paa den anden Side og kom ned forbi mig i en spids Vinkel med en saadan Fart, at Øjnene knapt kunde følge med, mens jeg pegede med Bøssen.

Jeg holdt foran den og skød, saa den slog en Række Kolbøtter forover paa sit Ansigt og blev liggende paa Siden med alle fire Løb fra sig.

Mens jeg skød, havde alle andre Sanser end Synet lukket sig, og nu hørte jeg igen Woj. Den kom allerede ned mod Haren og saa netop ud, som jeg havde tænkt mig, da den for ti Minutter siden havde fundet det tabte Spor igen.

Der var ikke sund Fornuft skabt i den. Den smed sig lige paa Haren, idet den skiftevis glamsede paa den og drog Vejret med Tungen hængende langt ud af Halsen, som skulde den sprænges ved det.

Jeg lod den være lidt alene med sig selv og sin Lykke og gik saa ud til den.

Den forstod ikke straks min Nærværelse og havde sikkert ikke hørt noget til Skuddet; men da den havde slugt sin Andel i Byttet, begyndte den langsomt at begribe Sagens Sammenhæng.

Det var en stolt Dag, og siden gik alting som Fod i Hose med mig og Woj.

Der kom efterhaanden lidt mere System i Jagten, og Woj gik langsommere, da den forstod, at det ikke var Hastværket, det kom an paa. Men skød jeg forbi, eller Haren ikke kom mig paa Skud i første Omgang, kunde der komme noget af den gamle Djævel op i Woj. Den blev aldrig træt. Den havde fundet sin Mission i Livet og ofrede sig helt for den uden materielle Bagtanker,

og det gjorde ikke noget Skaar i dens Jagtglæde, at den ikke fik de varme Tarme at æde. Den saa paa denne Sag som en raa og primitiv Nydelse, der hørte et overvundet Stadie til.

Inde i Kratskoven, hvor Harerne gemte sig, var de ikke til at faa paa Skud, naar man selv gik og trampede dem op i Sneen. Der kunde man kun se et Par Skridt frem for sig, og naar man kom til Sædet, var der tomt. Og derinde arbejdede Woj, mens jeg stod paa Post, naar den havde rejst Harerne og glammende drev med dem.

Sneen var faldet dyb og jævn. Den hang som løst og fint Pudder paa Granens og Fyrrens mørke Grene. Luften var graa og kold. Sne og Frost gennem mange korte Vinterdage stod skrevet i den.

Og paa en af disse Dage, hvor det graahvide Lys over den sneklædte Ødemark allerede ved To-Tiden begyndte at fortætte sig og lægge Skygge over Jorden, stod jeg paa et aabent Bakkedrag og fulgte Wojs Halsen nede i Lavningens snebehængte Grenevildnis.

Den havde drevet nogen Tid dernede, og det gik langsomt i den dybe, løse Sne mellem det tætte Krat. Jeg hørte hver Gang, den sprang frem, dens høje, afmaalte Glam, kun afbrudt, naar den blev hængende et Øjeblik paa Maven over en væltet Stamme.

Jeg saa den i Tanken springe dernede med den sorte Snude strakt over Sporet og de kloge Øjne lysende i Skyggen under Grenetaget, da jeg

pludselig stivnede og aabnede Munden ved et langtrukket, forfærdeligt, elendigt Hyl. Et kort, halvkvalt Skrig til skar koldt igennem mig, og alt blev stille, dødsens stille . . . . .

Jeg tænkte ikke, forstod ingenting, men løb med Bøssen i Haanden i den dybe Sne fremover Bakkedraget ned mod Lavningen.

Alt var tavst og mørkt, ogsaa i mig, og trods det hurtige Løb følte jeg kun Kulde, ingenting mere, kun Tavshed og Kulde.

Jeg brød ind gennem Kratskoven, kom ud paa Sporet og trængte mig frem gennem Vildnisset uden at mærke Grenene, der stak mig i Ansigtet og flængede mit Tøj, uden at mærke, at jeg faldt over Stammerne, krøb paa alle fire og truede og hylede og forbandede.

Jeg saa kun Sporet, Wojs Spor, og mine Øjne lyste rimeligvis gule ligesom dens i Skyggen under Grenetaget.

Men paa en Gang blev Sporet saa stort og mangefodet, som om jeg saa dobbelt med mine tørre, opspilede Øjne.

Jeg følte noget som Kuldesting, noget der kvaltes i mig og fortrak sig i skæv og vanvittig Skræk.

Og da ogsaa jeg endelig naaede frem, hvor alle disse store, forfærdelige Spor endte i en rund Labyrint af blodplettede Spor med en levret Blodpøl i Midten, kastede jeg mig ned og græd over

de Stumper Ben og Hale og flenset Kadaver, som Ulvene havde levnet af min Wøj . . . . .

Jeg gik ikke mere paa Jagt.

Om Dagen gravede jeg et stort, firkantet Hul i Snedyngen foran hvert Glughul i Elvs Hytte.

Om Natten føg det til igen, og jeg begyndte forfra den næste Dag.

Sneen havde lagt sig alenhøjt over Landet. Skoven stod i Sne til op paa Stammerne, og Grenene bøjede sig mod Jorden under Vægten af Vinterens hvide Naaleløv.

Det kunde fyge mange Dage, saa Himmel og Jord stod i ét, saa Luften var graa og tæt og ugenomsigtig, og der laa hushøje Driver ved Veje og Skovkanter.

Det var den russiske Vinter.

Med kolde Pust trængte den sig ind gennem Sprækkerne i Vinduer og Bjælker, og det kneb med at holde Varmen ogsaa indendørs.

Men saa kunde pludselig en Nat Frosten komme og kvæle Vinden med sin 20—30 Graders Styrke, og da lagde der sig en frostklar, klinger og stivfrossen Ubevægelighed over Sneødet.

Røgen steg lige og rimfrossen mod den kuldegysende, blaa Vinterhimmel.

Solen løb et kort, gnistrende Dagsløb hen over denne skrigende Hvidhed og flygtede for en blaa-sort Nat med Myriader af tindrende Himmeltegn i Kres om den skælvende Polarstjerne.

Det gav et Ryk i mig hver Gang, jeg i Søvn

hørte Bjælkerne trække sig sammen af Kulden, med Knald, saa det rystede i Hytten, og om Morgen var Hjørnerne hvide af Is og Rim, der var slaaet igennem udefra.

Det var en knagende Vinter, og man skulde paa slige Dage passe paa at gnide sin Næse, naar det begyndte at stramme i Tippen af den. Naar vi var to sammen, kiggede vi paa hinanden af og til for en Fejls Skyld.

Jeg havde skaffet mig Filtstøvler og en Faare-skindspels af den Slags, som Bønderne bruger, uden Klæde paa den udvendige bare Side af Skindet.

Den var varm, og Hovedet skjulte jeg i en Hætte af Kalveskind med lange, hængende Øreklapper. Den havde i Modsætning til Pelsen Haarene udad.

Jeg havde ogsaa skaffet mig en Køter og en Gris.

Naar det ikke var altfor koldt, puttede jeg Grisen i en Sæk og slæbte den og Hunden ned i Lavningen, hvor jeg havde lavet en aaben Plads med fire Skydegange paa det Sted, hvor jeg fandt Woj, og hvor jeg havde begravet Resterne af den.

I en knudret Fyr, som jeg bandt Hunden til, havde jeg lavet mig et Sæde, hvorfra jeg kunde se, hvad der foregik rundt omkring.

Og jeg sad da mangen Gang dernede og ventede paa, at et eller andet skulde ske, og naar jeg ikke sad dernede, tænkte jeg alligevel næsten

altid paa den aabne Plads med Hunden og Grisen og mit Sæde i den knudrede Fyr.

Jeg havde allerede siddet mange Timer dernede lige fra det, at Nymaanen var begyndt at lyse op i Natten.

Jeg sad paa en tyk Gren med Fødderne paa en anden og holdt Bøssen over Knæene.

Naar der var Sne i Luften, flød alle Linjer og Skygger i ét med det dæmpede Maanelys. En Gren kunde bevæge sig svagt ved et Vindstød, saa den fine Sne dryssede sagte og tog det med, som hang paa Grenene længre nede; men ellers var der intet andet at høre end Hunden, som peb og tudede af Kulde og Skræk, og Grisen, der skreg i sin Pose. Ja, der var ogsaa nu og da langt borte en anden Hund, der gøede og hylede, og jeg kunde komme til at tænke paa, om det nu ogsaa var en Hund, eller om det ikke skulde være noget andet.

I klare Frostnætter, naar jeg gik ned til Lavningen, skreg Sneen skarpt og skørt, som om jeg med bare Fødder traadte paa en vaad Glasplade, og Maanens blaa-hvide Skær gjorde Natten lys og endnu mere hemmelighedsfuld.

Skyggerne af Kratskoven laa paa Vinternattens blege Snebaare, som en forvreden Spøgelse-høst af faldne Grene.

Fjerne Nordlys flammede op, som blev en Fakkel lynsnart svunget af en Kæmpehaand over den isbundne Polarkres, og tusinde Tusinder

hvide Stjærner krydsede med lysende Spor, glemmende Tid og Menneskets Evighed, paa det højt-buede Himmelhvælv.

— Orion bøjede sig tilbage i sin Hofte, som greb han til Sværdet:

— Hvad om han drog det og gennemhuggede Tyngdelovens flimrende Væv!

De vilde styrte sammen, Løven og Bukken og Skorpionen . . .

Karlsvognen vilde rulle frem og vælte Kæmpen Orion.

Og alle vilde de synke sammen i én eneste mægtig Himmelbrand, der kastede sit Lys ud i Rummets yderste Gaader og smeltede mig og mit Fyrretræ og Wojs Stump begravede Hale for at støbe os forfra igen i de samme Former.

Og Timerne gik, uden at der skete noget, og jeg vadede hjem stivfrossen og ond med den pibende Hund og min halvdøde Gris . . . .

Maanen var paa sit Sidste.

Tunge Sneskyer drog hen over Himlen, og Vinden jog den løse Sne hvislende hen over de øde Flader.

— Sult og Kulde og Død, — lød det for Ødemarkens Dyr.

Jeg gik som sædvanlig tværs gennem Lavningen langt ud paa den anden Side, slæbende Sporet til med Grisen i Posen og vendte tilbage til mit Fyrretræ i samme Spor. Det føg forresten næsten straks til af sig selv igen.

Og saa sad jeg oppe paa min Gren uden at røre mig, og det eneste Liv, der rørte sig, var Hunden og Grisen, og det var ikke noget Liv, men en Forbandelse.

Det forstod jeg, naar de klynkede dernede Time efter Time angstfuldt og bedende.

Og da der langt borte i Skoven lød en sælsom, tudende Gøen, var det næsten ikke til at holde ud, hverken for mig eller Hunden. Vi rystede begge to. Vi rystede kun og tænkte ikke paa noget andet end, at Tiden var forfærdelig, sønderslidende lang.

Men paa en Gang rejste Hunden sin Krop, saa højt den kunde, paa de stive Ben og krummede Ryggen helt rund, idet den med Hovedet vrænget til Siden stirrede ind i Krattet.

Havde jeg haft Børster paa Ryggen, havde jeg rejst dem ligesom den. Men jeg følte, at jeg en Gang for længe, længe siden under en anden Skikkelse havde haft det, og at de ogsaa havde rejst sig saadan lige i Vejret fra en mager Rygrad.

Hunden vred sig næsten helt sammen, da et stort, graat Dyr med gule, stikkende Øjne i det spidssnude Hoved kom ud af Krattet.

Jeg vidste, at den skulde komme ud netop paa det Sted. Det havde jeg set paa Hunden, og jeg skød i samme Nu.

Et rasende, saaret Hyl hven ud i Natten. Noget raslede gennem Krattet. Det var Sne, der faldt fra Grenene derinde, men den, jeg skød paa, var tilbage. Jeg havde skudt Bagdelen fra den,

og den slæbte sig hylende og bidende om sig ind i Krattet.

Jeg sprang lige fra Grenen ned i Sneen og styrtede efter den.

Da den saa mig, gjorde den Holdt og huggede rasende efter mig. Den skar Tænder og gjorde Forsøg paa at springe op paa sin gennemskudte Bagdel. En hæs, fortvivlet, hadefuld Knurren stod ud af dens forvredne Kæber.

Jeg er ikke ond af mig i Almindelighed, men jeg saa med dyb Lindring ind i disse hede, lysende Vilddyrøjne, og jeg syntes, det var altfor snart, da jeg jog den et andet Skud lige ind i det dampende Gab.

Jeg løste den ulykkelige Hund og hørte den hyle paa sin halsbrækkende Flugt hjemover, mens jeg slog Strikken om Ulvens Hals og klyngede den op i Fyrretræet, for at Woj kunde faa Ro i sin Grav nedenunder.

— Imorgen, — tænkte jeg, — er det graa Udyr stivfrosset, og naar Vinden løber gennem Krattet, griber den fat i det kantede, frosne Ulvekadaver og svinger det frem og tilbage, saa det hugger klaprende som tørt Træ mod Fyrrestammen, og det forvredne, tænderskærende Fjæs griner af det hele, og den gulgraa, buskede Hale fejer let gennem Luften.

Men naar saa Foraaret kommer, vil det krybe med blege, sultne Orme i den, indtil den bliver helt levende igen, og store, blanke Spyfluer og

kobberglinsende Biller vil flyve ud af dens raadne Bælg og svirre i Solen med de aarede Vinger, indtil en ny Snevinter fyger om det ranglende Ulveskelet. —

Det var sidste Gang, jeg var paa Jagt den Vinter, men jeg hørte heller ikke Woj halse mere i Ødemarken.

III.

DEN SIDSTE TSCHERNJAEW.

I de lange Aftener fortalte Elv mig om den sidste Ejer af Besowo før Livegenskabets Op-hævelse. Det var Tschernjaew, der ogsaa blev den sidste af sin Slægt. Historien om ham er sand. Gamle Bønder havde selv berettet den til Elv, og den lyder saalunde:

Bogdan Tschernjaew var op i Trediverne, da han vendte hjem fra sine Rejser. Men han havde holdt sig godt, og han saa ungdommelig ud, trods de graa Stænk i Haaret ved Tindingerne. Det var af Varmen, der hvor han havde været, sagde man.

Men han var vel blot blevet ked og træt af at flakke om paa Jorden. Det var nok det hele, der var i Vejen.

Paa Slægtens Gods, Besowo, vidste man ikke, hvordan den unge Herre var. Han havde næsten aldrig været hjemme som halvvoxen, da han gik i Skole i Petersborg. Forældrene var han paa Kant med, derfor rejste han i sin Tid bort og kom først tilbage, da de begge var døde. Gamle Folk

kunde dog huske, at han som Dreng havde været vild og haard. Det havde moret ham at prygle de andre Børn paa Gaarden med en Kosaknagaika, og en Gang havde han stukket Øjnene ud paa Lammene, men saa havde den gamle Herre taget ham ind i Kabinettet og befalet Wanka-Lakaj at give ham en ordentlig Omgang Ris.

Men nu i den første Tid efter sin Hjemkomst lod han godmodig, og han kunde skæmte med Pigerne og snakke op med Bønderne. Dog var han til Tider tavs og mørk og gik omkring uden at sige noget.

Stræng var han, og han lod hverken Fogden eller Folkene sove ved Arbejdet, lige fra Solen gik op, til den gik ned igen. Og var der nogen, der havde forset sig, eller Fogden var blevet ond paa og havde klaget over, saa vankede der straks Stryg. Han holdt selv af at være til Stede ved saadanne Lejligheder. Det morede ham, ja gjorde ham ligefrem godt, naar Slagene faldt rigtig rapt og smidigt, og Delikventen brølede til hver Gang, han hørte den lange, smækre Birkesvaje suse i Luften, og der kom Blodstrimer paa den nøgne Ryg.

Men ellers var der ikke noget ondt i ham, der var værd at snakke om. Pryglene var jo kun til for en Ordens Skyld, og han lo og morede sig bagefter over dem, der havde faaet en Omgang i hans Paasyn. Det var lige straks glemt igen.

Godset gik lige op til den store Landevej. Over Tusind Sjæle i flere Bønderbyer hørte ind

under det, og der blev dyrket ligesaa meget Jord, som Herrerne til Besowo havde Brug for. De havde altid holdt af Orden i Tingene og sparede ikke paa de Livegnes Sved. Arbejdet kostede jo ikke noget. Det gjaldt kun om at holde det dovne Rak til Ilden, saa kom Indtægterne af sig selv, naar Kornhandlerne betalte den tærskede Sæd i klingende Mønt.

Bygninger var der nok af. Der var Lader, Magasiner, Huse til Folkene, Hestestalde og Hundegaarde. Der maatte jo være Plads til al den Rigdom, de Livegne skabte og bragte til Huse.

Tjenerskab og Folk paa Gaarden var der ikke Ende paa. Herren ejede sine Frisører med Hud og Haar og kunde sælge dem for noget bedre, hvis han fik Lyst til det. Det kunde han for Resten ogsaa gøre ved alle de andre, ved Kamertjenerne og Pigerne, Køkkene og Syerskerne, Kuskene og Vaskerpigerne. De havde alle som Børn været i Lære i Petersborg. Derfor forstod Snedkerne og Sadelmagerne at lave saadanne smukke Ting.

Svære Møbler i gult og rødt Træ stod rundt i Stuerne inde i det store Herrehus, der var bygget af alentykke Fyrrestammer. Der var Sofaer med høje Rygge og Lædersæder saa brede, at to Kæmper mageligt kunde ligge udstrakt ved Siden af hinanden.

Der var runde, polerede Plankeborde med udskaaret Fod og svære Armstole med buede

Rygge, som man sad stødt og godt i. Ved Væggene stod Skabe og Chatoller; nogle var bueformede, aabne i Midten, andre massive, løbende spidst op som en Pyramide. Der var over alle disse Ting noget mørkt og trykkende, noget der talte ud af disse tunge Linjer og svære mørknede Planker om en vild, ubændig Fantasi, om en Hang til det voldsomme og dog uforgængelige.

Paa Væggene hang Billeder af Mennesker, som længst var glemt, og ingen brød sig om. Der var Mænd i røde Uniformer fra Kathrines Tid og dybt nedringede Kvinder med smaa Munde og høje Haaropsætninger. Soldater med Bakkenbarter og en Haartot i Panden saa barske ud af de stive Halsbind, skønt Kvinder med Roser i de blege Hænder smilte til dem.

Selve Bogdan Tschernjaews Billede hang mellem Vinduerne ved det store Skrivebord. Det var lige blevet malt i Petersborg. Han havde vel Lov til at hænge sig selv op mellem alle de andre af sin Slægt.

Han stod i en sort, stram Livfrakke med stort Slag, under hvilken man saa den blodrøde Fløjls-vest med sine sorte Stenknapper. I den høje Krave sad en tyk og ubøjelig Hals, der syntes skabt til Strikke og Blok og ikke virkede mildnende paa den svære Hage og de tykke, men vragende Læber. Han skjulte dem ikke, disse Læber, under noget Skæg, og de prægede hele hans Ansigt med en umættelig, søgende Lidenskab. Den brede, vel-

lystige Næse var lige og lang. Det saa ud, som om den lidt nedenfor Næseroden pludselig havde villet krumme sig som et Ørnenæb, men havde betænkt sig for med et skarpt Fald at løbe lige ud igen.

Havde Panden under det mørke, stærkt krøllede Haar været højere og Hovedet bredere i Tindingerne, da havde der været Sjæl i dette ualmindelige Ansigt. Men nu talte det og de staalgraa, matskinnende Øjne om noget skjult og indsluttet, som hverken han selv eller andre kunde raade.

I sine unge Aar havde han altid været paa Rejser i fremmede Lande. Der var ingen, der rigtig vidste, hvor han havde været, og hvad han havde taget sig til, men senere kunde han under Drikkelag kort og stødvis give sig til at fortælle usammenhængende Ting om røde og sorte Folk. Han kunde se Ild og Blod og høre Skrig, men saa spillede han pludselig Øjnene vidt op, og alt i hans Ansigt graanede og stod stille, idet han stødte en Kniv ned i Bordpladen og lo hæst.

Men naar Drikkebrødrene brød ud i skraldende Latter, fordi han saa Syner, og spurgte, hvad han fablede om, trak han paa en Gang de snorlige Bryn helt sammen, saa der kom en mørk Fure midt i Panden, og stirrede stift paa dem, og saa var der ingen, der spurgte mere, og en og anden af dem kunde ængstelig vende sig om ligesom for at se, om der var nogen bag ved.

Til Nytaar gjorde han Visit hos de omboende Herremænd, der ikke levede i Petersborg om Vinteren, og Herrerne kom saa igen til ham. Han gjorde ogsaa en Middag for dem og indrettede alt, som de har det i de fremmede Lande.

Kuldskeer var han, og der var altid en gloende Hede i Stuerne, saa selv hans Gæster, der dog var vant til ordentlig Varme i Ovnene, pustede ved det. Derfor befalede han, at man straks til Suppen ogsaa skulde skænke hvid Vin og byde Is om. Men da Isen blev bragt, lagde den første en Isklump i Suppen, og da de andre saa det, gjorde de det samme. Bogdan Tschernjaew puttede ogsaa selv uden at blinke en stor Isklump i sin Suppe.

Bagefter mærkede de jo nok, at det var forkert, men Værten lod som ingenting, og det stemte Gæsterne saa godt mod ham, at de allesammen kyssede ham og græd af Rørelse uden at sige noget om Isen, da de bagefter drak Kaffe med røde og grønne Snapse til.

De var saa glade over deres nye Broder og Fælle, at de ikke vidste hvad godt, de skulde sige til ham, og jo fuldere de blev, jo mere morede han sig selv over dem. Men saa kom det mørke pludselig over ham, og en af dem skottede forskrækket hen til ham og sendte Bud efter sin Trojka, og de andre gjorde ligedan.

Tiest kom han hos sin Nabo Lukin.

I Masljanitza kørte han derover med sit bedste

Trespand for sammen med andre Naboer at holde Fest og køre i Slæde. Det var Skik og Brug, at de en Dag i Fastelavn alle samledes hos Lukins, som boede opad den store Vej, hvor der var Plads, saa Trespandene kunde strække ud, og Bogdan Tschernjaew var selvskrevet til at være med.

Lukins var ældre Folk, som kun havde en eneste Datter, Natalia.

Det var en lille, blond Frøken, saa spæd og slank i Lemmerne, at hun snarere saa ud som et Barn end en voksen Pige.

Hun var en rig Arving, og der var Friere nok, men Forældrene havde endnu ikke udset nogen til hende. Hun skulde gøre et godt og passende Parti. De behøvede ikke at tage den første den bedste; og bryde sig om, hvad et Barn faar i Hovedet, kan dog fornuftige Folk ikke.

Der havde været en fattig Slægtning i Besøg om Sommeren, en ung, rask Mand, der stod ved et Dragonregiment, og de unge vare kommet til at holde af hinanden. Men saa snart de gamle mærkede det, blev han øjeblikkelig sendt bort, og Natalia fik Lov til at sidde i sit Kammers, til hun paa sine Knæ svor at have glemmt ham. Saa var det, at Bogdan Tschernjaew kom tilbage og begyndte at komme hos Lukins. Det var nok ikke saa meget for de gamles Skyld som for Natalias, men de syntes godt om ham, og Datteren var der ingen, der spurgte. Hun fik blot Tilhold om at

være imødekommende og takkelig mod Bogdan.

Før Middag kørte Lukins og alle Gæsterne ud i en lang Række efter hinanden. De havde de bedste Heste for, og Ejerne stod selv foran i Slæderne og kørte Spandene, der havde brogede Silkebaand flettede i Mankerne og de lange udkæmmede Haler. Bag i under Bjørnetæpperne sad Herrer og Damer parvis i Pelse af sibirisk Ræv, Maar og Bæver. Bogdan Tschernjaew kørte selv for Natalia og hendes Moder. Han kørte først i Rækken, og da han var kommet ud paa Vejen, hujede han til og strammede Tømmerne, saa hans sorte Spand rasede fremad, som skulde det splintre Seletøj og Slæde. Sølvbjælderne om Halsen sitrede og sang, Klokken under Midterhestens Krumholz ringede med en hul og rund Tone, og Sneen fra de vildt galopperende Sidehestes Hove stod som en Sky ind over Slæden og dængede de kørende til med et hvidt Lag.

Da han var kommet op til Kirken, svingede han paa den runde Plads og lod Hestene skridte langsomt, for at de andre kunde faa Tid at naa op. Han havde kørt dem helt sønder og sammen, saa langt var de blevet tilbage, og de truede leende ad ham, da de endelig kom forbi. Men saa rejste Bogdan sig igen og svingede med Armen. Sidehestene sprang frem i Karriere, bøjende Hovederne udad, og Traveren i Stængerne lagde sig til Biddet, og fremad bar det, saa Vinden peb.

Saadan kørte de frem og tilbage til Middags-

tid, og det kunde vel hænde, at en og anden Hest ikke blev ret i Knæene mere efter saadan en Tur.

Til Middagen aad de tykke, fede Pandekager omkap. Der var en, der drev det op til seks og tredive, men saa kunde han heller ikke mere. De spiste dem med sur Fløde, med Laks og Kaviar og smeltet Smør imellem hinanden og drak tæt dertil. Alle Slags Vin og Snaps, der havde staaet sig god og brun og rød paa Græs og Røn og aromatiske Sumpbær, stod paa det store Bord. Efter Pandekagerne kom Fisk og store Kager med indbagt Fisk og Valmuefrø. Den flød i Smør, al denne Fastelavnsmad, men man skulde dog have noget i Livet til at staa imod med i den lange Faste, der varede lige til Paaske.

Bogdan var ingen Æder i den Forstand, og han lod sig let distancere med Pandekagerne, men saa kunde man til Gengæld ikke klage over, at han vragede Drikkevarerne, skønt det ikke var til at mærke paa ham.

Han sad og talte med Natalia, fortalte hende alle mulige Skrøner fra sine Rejser og digtede poetiske, sentimentale Stemninger. Men hun sad bleg og stille som en lille, hvid Mus og svarede med Enstavelsesord, idet hun saa bange paa ham.

Det var tydeligt for alle, at de gamle Lukins vilde give hende til Bogdan, hvis han blot sagde et Ord.

Om Lørdagen, den sidste Dag i Masljanitza, kom gamle Lukin kørende over til Besowo og

blev til Frokost. Han smidskede og smadskede over Bogdans gode Køkken, der ikke lignede alt det russiske, fede Fyldefoder, som man blot fik Halsbrand og Drikkesyge af.

— Hæ, min Ven — sagde han og smadskede med Tungen, — sig mig en Gang, hvor har du den Kok fra? Herre, min Skaber, sikken en Mad han laver!

— Det glæder mig, at det smager Dem. Tør jeg ikke byde et Stykke endnu af den Æggeomlette, — svarede Bogdan forbindtlig smilende. — Køkken, ja, ham købte jeg i Petersborg i det franske Hotel. —

— Tak, Tak, lad gaa! . . . Aa, det bliver helt snavs med Maven paa de gamle Dage . . . Hør Bogdan Ippolitowitsch, jeg vilde gjerne give mine to danske Jagtheste og de persiske Mynder for den Mand . . . Det véd Gud, jeg vilde og sige Tak til. —

Bogdan bøjede sig let:

— Hm, — hm! Ja-a . . .

— Aa, jo Bogdan Ippolitowitsch. Det vil ligefrem forlænge mit Liv, hm . . . eller skal vi sige forsøde det, jeg har igen af det. Vi bor jo ogsaa saa nær ved hinanden, saa . . . ja, og saa holder vi saa meget af dig, min Ven, at vi maaske kan trække dig tiere til Huse, naar vi véd, hvordan du er vant til at have det. —

— Jeg er dybt rørt over Deres Venskab, — sagde Bogdan, og lagde Haanden paa Hjærtet, —

og jeg kan forsikre Dem, at jeg skatter det uendelig højt. —

— Ak ja, det er den rene Elendighed at blive gammel . . . Dèr, ved Juletid gik jeg med en Forstoppelse, og det hjalp ikke, før jeg fik den forbandede Kok smurt ordentlig et Par Gange... Og hvad Hestene og Hundene angaar, — hviskede den gamle, idet han kneb det ene Øje sammen og lagde Pegefingeren paa Bogdans Arm, — saa skal jeg betro dig, min Ven, at der ikke er Mage til dem paa denne Side Don . . . ja, Sadlerne følger med . . . ogsaa Damesadlen . . . jeg vil saamænd give dig alt, hvad du beder om . . .

Der gik en pludselig Trækning over Bogdans Ansigt, da han sagde:

— Ja, kan jeg være Dem til Tjeneste, og det virkelig er Deres Alvor med . . . Kokken . . . jeg troede kun, at Deres Ros var en udsøgt og ufortjent Høflighed, som jeg ikke turde tage imod. —

Den gamle gned sig i Hænderne, og tog Kokken med, da han kørte.

— Saa sender jeg Hestene og Hundene! raabte Lukin, idet hans Spand trak til.

Bogdan bøjede sig dybt, og da han vendte sig, laa der et ondt og haanligt Smil om hans Mund, men saa kom pludselig Trækningen fra før igen. Han rejste sig paa Taaspidserne og strakte Kroppen og de knyttede Hænder, saa det knagede, og bed de brede Tænder sammen.

I Fasten holdt han sig hjemme den meste Tid. Huset blev gjort i Stand fra den ene Ende til den anden. Han lod komme purpurrøde og tobaksfarvede Tapeter fra Petersborg, og der blev lavet om paa Værelserne. Det var tydeligt, at han tænkte paa at gifte sig.

Sidst i Fasten kom en Doktor i Besøg fra Petersborg, skønt Bogdan at se til ikke fejlede noget, og Doktoren rejste da ogsaa tilbage igen før Paasken.

Bogdan var hele Tiden i straalende Humør. Han kunde gaa omkring og nynne, og det morede ham ikke mere at se nogen faa Prygl. Han havde helt andre Ting i Hovedet. Fasten overholdt han ikke, men spiste og drak som altid. Det havde Doktoren raadet ham til, og forresten troede han nok ikke ret meget paa Poperne; men han betalte en rigelig Kirkeskærv, og de mente saa, at han af sand Guds frygt og Beskedenhed bad til Vorherre i sit Lønkammer.

Lørdag Aften før Paaskesøndag korte han over til Lukins. Han var bedt til Paaskeotten i deres Kirke, for efter Gudstjenesten at fejre Fastens Ophør og Paaskefestens første Timer i en Familie, istedetfor at sidde alene hjemme hos sig selv.

Da Klokken slog tolv, gik Herskaberne og hele Menigheden barhovede med Poperne foran i fuldt Ornat rundt om den oplyste Kirke. De brændende Lys, som de alle holdt i Hænderne, kastede et flakkende Skær paa de højtidelige Ansigter i den

lange Procession, og Klokkespillet oppe i Taarnet kime­de ud i den mørke Paaskenat.

Og efterhaanden som de kom ind i Kirken, begyndte de at synge: „Kristus er opstanden“, og alle kyssede hinanden tre Gange, gentagende det samme.

Det tiltalte Bogdan mest ved hele Højtideligheden, at han kunde kysse Natalia mod hendes Vilje, og han gjorde det saadan, at hun var ulykkelig og beskæmmet, fordi hun følte, at han tænkte paa noget helt andet end Frelserens Opstandelse. Men det hidsede endnu mere hans Følelser overfor hende, og han bestemte at ordne Sagen med hendes Forældre, om ikke idag saa imorgen. Tiden var særlig belejlig til det, da han var den eneste Gæst. Han forstod godt, at de gamle havde ordnet al Ting for ham. Han behøvede kun at aabne Munden.

Da de kom ind i Lukins høje, toetages Træhus, der straaledede af Lys fra de svære Armstager og duftede af Steg og Bagværk, ønskede de endnu en Gang hinanden: „Glædelig Paaske“. Bogdan gik hen imod Fru Lukin og rakte hende et stort Paaskeæg af rød Silke med broderede Engle­hoveder paa:

— Kristus er opstanden, — sagde han.

— Sandelig er han opstanden, — svarede hun, idet hun tog Paaskeægget, der var fuldt af Konfekt, og kyssede ham tre Gange.

Derpaa vendte Bogdan sig mod Natalia, der

i sin hvide Silkedragt saa ud som en lille, forvildet Engel med gule Lokker og bleg, gennemsigtig Hud. Hun sænkede Øjnene mod de smaa Fødder, da han rakte hende en matrød Sten med hvide Aarer. Den var slebet i Form af et Æg og brændte med en tung, indadvendt Glans i hans haarede Haand.

— Kristus er opstanden, — sagde han, da hun med sin spæde, rystende Haand usikkert tog Stenen, og hans Ansigt lyste ligesom den med tung, indadvendt Glans.

Natalia rakte ham Haanden:

— Sandelig er han opstanden, — svarede hun halvhøjt.

— Hvad, vil De ikke kysse mig, — sagde han drillende.

— Ja, hvad er det for nogle Kunster med dig, — lo gamle Lukin. — Det manglede bare paa den lyse Opstandelsens Dag! —

— Hun er endnu en dum, lille Pige, — føjede Fru Lukin ærgerligt til.

Natalia blev staaende. Hun rystede over hele Kroppen og lod sig modstandsløst kysse af Bogdan; og hendes Øjne, der bad som et saaret Dyrs, lokkede to store, brændende Pletter frem paa hans Kinder.

Natalia kunde ikke spise noget, sagde hun. Hun var ikke rask. Og et Øjeblik efter løb hun bort og op til sig selv.

Det passede forøvrigt godt, saa forstyrrede hun ikke.

Der blev hældt i Bægrene og de gamle Sølvstob.

— Naa, skal vi saa bryde Fasten, sagde Lukin højt og gned sine Hænder.

— Glædelig Fest! . . . Og Tak fordi De kom, Bogdan Ippolitowitsch! —

De satte sig ved Bordet, der var fuldt af store Stege, Skinker, Æg og Kager, og da de havde drukket og spist godt, skred Bogdan til sit Frieri.

Det var jo den naturligste Ting af Verden. Der var ingen, der fandt, at det kunde være anderledes. De kyssede grædefærdige hinanden, og ingen tænkte paa at spørge Natalia. Det var ikke Skik og Brug under patriarkalske Forhold at tænke paa et saadant Barns Mening.

Sidst i Ugen blev det bestemt at sammenkalde Slægt og Venner for at offentliggøre Forlovelsen og foretage den højtidelige Ringveksling med Bøn og Messe.

— Naar skal vi saa holde Bryllup, Bogdan? — sagde Lukin, idet han slog Svigersønnen paa Skulderen og kneb Øjnene sammen.

— For min Skyld hellere idag end imorgen. Jeg har ikke noget at vente efter! —

— Ret saa, min Ven, — lo Lukin. — Med slige Ting er der ikke noget at vente efter. Mens Græsset gror, dør Horsemor. Hæ — hæ — hvad! . . . . Aa, det er rent skidt at blive gammel. Man maa bruge Tiden, mens den er der . . . .

— Se—se, nej, saadan gaar det ikke, — smid-

skede Fru Lukin. — Vi skal da have lidt Tid til at gøre Udstyret helt færdigt. Vi giver ikke saadan vor Datter halvnøgen fra os. —

Det blev da bestemt, at Brylluppet skulde staa i Juni. Det skulde være et Bryllup med Blomster og Høduft, med Midsommer i Blodet.

De gik saa hver til sit for at sove ud, inden Naboerne op ad Dagen kom paa Visit for at ønske „Glædelig Paaske“.

Hen paa Formiddagen kørte Bogdan hjem. Han havde jo ogsaa Visiter at gøre hos andre Naboer.

Han sad i Vognen og bed sig i Læben, mens han tænkte paa Natalias lille, spæde Skikkelse og bedende Udtryk. Saa rømmede han sig hæst og stemmede Fødderne haardt mod Bunden af Vognen og stirrede fraværende ud over de bare Agre, hvor Sneen endnu laa i vaade, graa Driver ved Lægtegærderne og Skovkanterne.

Da Foraaret kom, lod Bogdan bygge en stor Glasveranda paa Sydsiden af Huset, og fra Petersborg kom der alle mulige sære Planter, Kak-tus og Palmer, til der blev en hel Tropeskov derinde. Midt i Verandaen stillede han et stort Glasbassin med rindende Vand, som han befolkede med Gedder og Aalekvabber og andet giftigt Kryb, og det morede ham kosteligt at se, naar de jagede og aad Skallerne og Smaafiskene, som han lod fange til dem.

Foran Huset blev en engelsk Have anlagt.

Udenfor den løb lange Birkealléer ned gennem det grønne Engdrag med mørke Fyrre- og Granlunde spredte hist og her. Og i Skoven blev der hugget Lysninger, saa man kunde se langt bort oppe fra Verandaen.

Dermed var Bogdan parat til at gifte sig. Han var ogsaa lige ved at være ked af at vente og pløge sig til ingen Nytte.

Han var i ondt Lune og sov daarligt. Man kunde af og til høre ham gaa op og ned inde hos sig selv eller ude i Verandaen, hvor han holdt af at være, naar han ikke kunde sove. Afklædt til Bæltestedet kunde han i søvnløse Nætter staa og rage med de nøgne, laadne Arme i Bassinet og føle paa det glatte, kolde Kryb dernede.

En Dag sidst i Juni bragte man hele Læs af Møbler og Kister ovre fra Lukins. Natalias Amme var med for at pakke al Ting ud og bringe Orden i den Masse Linned og Klæder og alskens Kvindepynt, som var stuvet sammen i Kisterne. Der var ogsaa en Kiste Sølvtoj og en med kinesisk Porcellæn. Alt, hvad der hører til i et rigt Hjem, blev sendt fra Svigerforældrene, skønt der egentlig ikke manglede noget hos Bogdan. Men de vilde dog ikke have, at han skulde tænke om dem, at de var smaalige. Han fik det jo alligevel alt sammen efter dem.

Det var ogsaa en Aftale, at han skulde have 25,000 Rubler i Medgift og to Bønderbyer, der laa op til Besowo. Det vilde runde Arealet godt af, og to Hundrede Sjæle var ikke til at kimse af.

Natalia saa han af og til ovre hos Lukins, men ellers kendte de saa godt som ikke hinanden, og han havde for den Sags Skyld ikke noget at snakke med hende om.

Hun var jo et rent Barn, et dejligt, lille Barn, med hvem man jo ikke kunde tale alvorligt. Men det var jo heller ikke Meningen med hende eller med en Kone i det hele taget.

Bryllupsdagen kom, og Bogdan stod tidligt op og lod sig bade og vaske. Hele Tjenerskabet løb forvirret frem og tilbage. De kunde ikke gøre ham tilpas. Han var ligesom helt fra det, og han kunde uden nogen Grund blive saa tindrende gal paa Betjeningen, at han bandende sprang til i det store Badekar og huggede efter dem, saa det skvættede i Vandet.

Men da de havde faaet ham klædt paa, og han kom ud i Morgensolen, blev det straks bedre med ham. Han saa paa det korte, lysegrønne Græs i Plænerne, der endnu var vaadt af Dug, og der gik en behagelig kold og livstørstig Gysen igennem ham, som om de klare Dugdraaber rullede ned af hans Ryg. Og da han vendte sig mod den store, rødplettede Marmorvase midt i Plænen og saa paa den grønne Metalslange, der krøb om det kolde Marmor op mod den store Kaktus, hvis røde Blomster lignede lange, blodige Snitsaar, følte han noget rødt og skarpt risle gennem sig.

Han trak Vejret dybt, og noget som en Skygge, som en Skygge af et Smil, gled over hans Ansigt.

Op ad Dagen kom hans Bryllupsmarschaller kørende. De var en lille Smule ærgerlige over, at han ikke havde indbudt dem til Gilde den sidste Aften for efter Skik og Brug paa en anstændig Maade at tage Afsked fra Ungkarlelivet, men naar han var sær, fik det jo blive derved.

I et langt Tog kørte de over til Lukins, hvor hele Huset var fuldt af Gæster. Men de kørte lige forbi op til Kirken, og Bogdan gik alene ind med sin Forlover.

Lidt efter lidt kom alle de andre, de gifte Damer, Herrerne og tilsidst Natalia med alle sine Brudepiger. Hun var bleg som den hvideste Blomsterkalk, der udfoldedes i Solen og skælvede for Natten. Hun havde grædt, grædt som en Jomfru, der ren og uden Lyde ofres med koldt Blod af sit Folk til Livets Minotaurus.

Om Aftenen havde hun og hendes Veninder i den store Badstue beredt sig til Offerdagen, og om Morgenen havde de smykket hende med Kransen og Sløret, mens bitre Taarer faldt fra hendes Øjne som dyre Perler, der knuses under blinde Fødder. Og ingen havde forstaaet hende, da de alle til Afsked sad i Kres om det store Bord i hendes Barndomshjem. Hendes Veninder havde kysset hende, og Forældrene havde vel-signet hende, som var hun en dødsdømt, der forlades af alle, overantvortes til den sidste, tunge Gangs forfærdelige Ensomhed.

Bogdan rettede sig, saa han følte alle Muskler

stramme, da han saa denne Jomfru med det tilslørede, bøjede Hovede ved Siden af sig, følte hendes Hjærte banke og trække sig angstfuldt sammen.

Han hørte intet andet end hendes Hjærtes Banken, følte kun denne Bevidsthed om en uhyre, umenneskelig Ret til Vold, der udtales og bevidnes af Folkets Udsendinge. Han mærkede ikke, at alle de unge Piger forlod Kirken, før den Bøn om Manden og Kvinden blev fremsagt, der skjuler noget i sig, som Piger ikke maa høre eller vide, men kun skælvende ane, at den store Minotaurus ikke skal vrage dem. Og da Bogdan og Natalia kørte bort fra Kirken med de brændende Vokslæs i Hænderne, syntes han, at de lyste i mørke Hvælvinger, hvor han famlende søgte hendes Slør for at gribe og sønderslide det.

Ved det store Gæstebud, som fulgte efter, var Bogdan udadtil helt Herre over sig selv. Han skæmtede og lo til alle Sider og legede med Natalia som Katten med en halvdød Mus.

Efter hver Ret raabte Gæsterne: Gorko! Gorko! Det er bittert! — indtil Brudeparret rejste sig og kyssede hinanden. Ogsaa gamle Lukins maatte op og kysse hinanden, og der faldt mangen daarlig Vittighed fra disse grove, ædende og drikkende Folk, der med brede, tunge Fødder tramper frem gennem Livet, gennem dets stride Stub og gødede Brak og grædende Blomsterbede uden Forskel.

Bogdan havde paa en fin Maade ladet gamle Lukin forstaa, at han ikke satte Pris paa, at de overnattende Gæster den næste Formiddag kom over til ham „for at vække det unge Par“.

Det fandt han overflødigt.

Natalia omfavnede sine Forældre, og uden at nogen lagde Mærke til det, førte Bogdan hende ud og bort, som man leder en maanesyg ved den viljeløse Haand.

Han talte hele Vejen med hende, talte mildt og beroligende, som man taler med et forskræmt Barn, men hun hørte kun i hans Ord Bruset af Høgens Vingeslag, som Duen hører det, naar Høgen folder Vingerne sammen for at kaste sig over den med Næbet og Kløerne strakte.

Og hvad tænkte hun . . . Ja, spørg Vinden, naar den løber hviskende gennem Græsset og ringer med de blaa Klokkeblomster, naar den hvirvlende leger med hvide Blomsterblade, der krummer sig døende i den lyse Sommernat, og naar den sukker gennem den mørke Fyrreskov . . .

. . . . . Bogdan var rigtig godt tilpas hele den Sommer. Der kunde ligefrem til Tider komme et Udtryk af ubændig Glæde over hans Ansigt, skønt det var Synd at sige, at Natalia saa glad ud. Hun blev ved at føle overfor ham, som den første Gang han kyssede hende i Kirken under Paaskenatten, men der var nu noget hjælpeløst og brudt i hendes Væsen, som om hun langsomt forblødte under en ubarmhjærtig og tørstig Kniv.

Hen paa Efteraaret kunde man se, at Slægten Tschernjaew ikke skulde uddø, og det vakte stor Glæde hos de gamle Lukins og gav Anledning til en Mængde Bekymringer.

Men samtidig med begyndte det onde Lune igen at plage Bogdan og da navnlig hans Omgivelser. Selv mod Natalia kunde han fare op med grove og heftige Ord, skønt hun aldrig hverken sagde ham imod eller gav Anledning til Utilfredshed. Folkene fik det ogsaa at føle. Der vankede igen Prygl næsten hver eneste Dag. Det morede ham egentlig ikke som før, men han saa altid paa det med sammenpressede Læber og skarpe Rynker i Øjenkrogene.

Af og til tog han paa Jagt og blev borte Natten over i Bønderbyerne, hvor han lod indrette Jagtpavilloner i de bedste Huse.

De donske Heste og Mynderne kom ogsaa paa Benene, og han red skaanselsløst, som om han med Vilje vilde ride Livet af dem, skønt de gik saa godt, som Heste kunde gaa. Men trods alt kunde han ikke bryde dem ned. De stod ethvert Løb igennem uden at ryste i Benene, og det gik øjensynligt Bogdan tidligere paa Nerverne end dem. Den gamle Lukin havde Ret, at der ikke var Mage til dem paa denne Side Don.

Navnlig den ene af dem var en haard Hund, og af den hensynsløse Behandling var den blevet saa voldsom i sit Tempo, saa Bogdan havde ondt ved at sidde paa i Svingene eller, naar den sty-

rede løs paa en Forhindring og sprang til, saa det knagede i Tøjet. Det var ligefrem en Kamp mellem Rytter og Hest om, hvem der skulde være den stærkeste.

Naar Bogdan gik hen imod den for at stige i Sadlen, kunde han blive aldeles rasende af at se paa den, som den stod med alle Nerver og Muskler spændte.

De lange, ædle Øren stod lige og skarpt op i Luften. Øjnene lynede, og det rødgyldne Skind gnistrede. Den rystede let, naar han svang sig i Sadlen. Det var, som om den sagde: Sid fast Bogdan Ippolitowitsch! Sid fast og kom ikke til at ryste i Knæene!

En Dag havde de rejst en Ulv, en sejt, gammel Svend, som ikke havde i Sinde at give sig for godt Køb. Bogdan var ude af sig selv. Han vilde have den, om han saa skulde knække Halsen, og hans Hest gav heller ikke efter. Det var et vildt og halsbrækkende Ridt, meningsløst og ubændigt som Bogdan selv.

Da Ulven saa, at den ikke kunde klare sig længre paa denne Side af Myret, gik den, saa ugærne den end vilde, ud over det med Hundene efter sig. Hverken Bogdan eller Hesten betænkte sig. Den donske Fuks syntes ikke at røre ved den bløde Grund, men pludselig faldt den, efter et vældigt Spring over et Hul, og landede med brækket Forben paa en gammel Fyrrestub.

Bogdan kom godt fra det. Han saa ud til

slet ikke at lægge Mærke til Faldet og gav sig rasende til selv at løbe efter Hundene.

Men pludselig standsede han og skar Tænder. Han rystede de knyttede Næver efter den flygtende Ulv og vendte tilbage til Hesten, der stønnende kæmpede for at rejse sig, trods sit brudte Ben. Der kom et dyrisk Træk i Bogdans Mundvige, da han trak sin Kniv og under forfærdelige Eder gav sig til at slagte løs paa det faldne Dyr. Han dængede det til med Knivstik, til det saa ud som en blodig Masse, og han selv var tilsølet af røde Blodstænk.

Man kunde paa lang Afstand høre Bogdan bande og raabe, da han kom op mod Besowo, og han blev først roligere, da Staldkarlen havde faaet 50 Slag, saa hans Ryg var i et blødende Saar. Men dog kneb det ham haardt ikke at gøre Ulykker, og da Natalia kom ind til Aftensbordet, stirrede han saa ondt og truende paa hende, at hun med Hænderne for det forgræmmede Ansigt løb ud igen.

Bogdan rejste sig op med knyttede Hænder og Armene strakt bagud, som om han vilde styrte efter hende; men i Stedet for snappede han pludselig Fluesmækkeren ud af Haanden paa den gamle, rynkede Fluefangerske, Matrona, og klaskede hende et Par Gange med den oven i det hvidhaarede Hoved. Hun udstødte et langtrukket, forfærdet Raab og, kiggende sig forvildet tilbage med de matte, indfaldne Øjne, løb hun ud af Stuen.

Bogdan lo haardt og unaturlig højt ved at se hende løbe, slæbende de aareknudede Fødder over Gulvet og rokkende i Farten med de værkbrudne, uformelige Hoffer, og han kylede saa i Tilgift Fluesmækkeren efter hende, saa Skaffet traf hende i Ryggen, — afværgende slog hun i Luften med de visne Hænder.

Da alt om Aftenen var blevet stille i Huset, listede gamle Matrona ind i Stuerne igen med et Talglys i den ene Haand og Fluesmækkeren i den anden. Blødt og forsigtigt smækkede hun den ene Flue ned fra Væggen efter den anden. Det var det eneste i Verden, der for hende havde Betydning, og al hendes Tanke, Resten af hendes Smule Tilværelse havde samlet sig om dette ene Punkt. Gudskelov, at hun fik Føden og Klæderne for at holde Herren de slemme Fluere fra Livet. Havde han jaget hende ud om Dagen, var det naturligvis Meningen, at hun skulde smække Fluere om Natten. — Det var vel ikke for ingen Ting, hun kun blev kaldt „Fluesmækkersken“ og ikke havde nogen anden Bestilling eller Berettigelse paa denne Jord.

Som hun der listede om i de mørke Stuer med det osende Lys i Haanden, saa hun ud som Skyggen af en gammel Troldkvind, der var evigt fordømt til uden Rast og Ro i lange Nætter at jage Kryb og Utøj; hun var som en Besat, hvis Sjæl og Øje kun afspejler et eneste Billede, forfærdeligt i sin Uforanderlighed og trods sin Lidenhed, uhyre i sin Bestandighed.

Og som hun nu listede om i de mørke, tavse Stuer, hvor sære Skygger krympede og strakte sig om Talglysets gulblege Flamme, hvor Livet var en snurrende Fluevinge og Døden et Klask af en Læderlap paa en Pind, blev hun pludselig staaende med den tandløse Mund og de udbrændte Øjne idiotisk vidt og rædselsfuldt opspilede. Det var, som saa hun de Tusinde dræbte Fluesjæle falde over sig som et begsort, krybende Dække, som hørte hun dem summe og snurre, mens de krøb ind i Øre og Øjne og Næse.

— Du vil ikke . . . hvad!

— Du vil ikke . . . hvad! — lød det ud i Natten, og for hver Gang en raa, brutal Stemme raabte „hvad“, faldt der et Piskeslag, lød der et Skrig fra en sammensnøret, dødsdømt Kvindestrube. Pludselig var det, som knustes et Vindu, et Skrig fulgte efter . . . en rasende Ed . . . og alt sank sammen i knugende Stilhed.

Den gamle Matrona udstødte en gurglende Lyd og løb foroverbøjet med det osende Lys i den krampagtigt udstrakte Arm, flygtede med stive, lammede Bevægelser, som om hendes ophovnede Fødder for hvert Skridt voksede fast til Gulvet, mens hun, vuggende med Hovedet, slog om sig med Fluesmækkeren.

— Ei . . . Ei . . . Ei . . .! — raabte hun.

— Ei . . . Ei . . . Ei! Herren pisker Fruen!
Ei . . . Ei . . . Ei . . .! Fruen sprang ud gennem Vinduet! Ei . . . Ei . . . Ei . . .!

Folkene kom paa Benene og løb ud og kiggede om Hjørnet.

I Høstnattens Halvlys løb Natalia gennem en af de lange Birkealléer. Hun løb med sine smaa, bare Fødder hen over de visne, raslende Blade, og hendes hvide Natdragt bølgede som et Taageslør, som et Ligklæde om en levende begravet, der har brudt sin Kiste op og flygter fra de dodes til de levendes Dødningehave.

Bagefter hende løb Bogdan Tschernjaew, halvtpaaklædt med lange Spring, som en forfærdelig Graver, der ikke vil give slip paa det Bytte, der død eller levende en Gang er overantvortet ham.

Han naaede hende og slog hende til Jorden med ét Slag. Hun blev liggende med det forskaarne, blødende Ansigt nedad i det vaade Løv, og da han løftede hende op, gik der et tungt og skælvende Suk gennem Natten og Mørket. Det lød som en Klage over ufødte Toner fra en bristende Streng, som en Klage over et ufødt Liv fra et bristende Hjærte . . . Natalia tav for stedse. Ikke et Ord kom der over hendes Læber mere, og tre Dage efter udaandede hun sin lille, forpinte Barnesjæl, trods Doktorens Kunst og de gamle Lukins Bønner og Taarer.

Der faldt under fire Øjne haarde Ord mellem Bogdan Tschernjaew og gamle Lukin. De to Bønderbyer vilde Bogdan beholde, men de 25,000 Rubler smed han den gamle i Ansigtet, idet han udstødte en forfærdelig Trusel og viste ham Døren.

Dermed var den Historie ude af Verden, og Lukin turde aldrig senere tale om den, ja knapt tænke derpaa, saa djævelsk havde Bogdan Tschernjaew set ud den sidste Gang, de talte sammen. Men i Folkemunde voksede Beretning efter Beretning op om hin Nat paa Besowo.

Gamle Matrona fortalte sære Ting. Hun var blevet helt forstyrret i Hovedet af Skræk og kunde hvine op og summe og snurre gennem Tænderne og slaa om sig med Armene, som om hun værgede sig mod noget i Luften. Men Folkene havde jo med egne Øjne set, at Herren lignede den Lede selv, da han løb ned gennem Birkegangen.

... Bogdan Tschernjaew blev endnu mere mørk og indesluttet og kom næsten aldrig udenfor Besowos Grænser.

Naboerne afbrød Bekendtskabet med ham, eller det var snarere en gensidig stiltiende Overenskomst mellem dem og Tschernjaew ikke at se hinanden mere.

To forsorne Fyre blev dog ved med at holde til paa Besowo. Det var den lille, tykke Krjakow og den sorte, gulblege Woronin, hvis Godser laa ovre paa den anden Side af Myret.

De brød sig Fanden om, hvad Folk sagde, og vilde komme i Huset hos hvem, de havde Lyst. Livet var vel ikke til for at kede sig ihjel, og paa Besowo gik det vildt til. Der var baade Køkken og Vinkælder, og de smukkeste Piger fra Bogdans Bønderbyer sang og dansede til Maden og Drikken.

Bogdan havde indrettet sig et Harem i et af Gaardens Huse, hvor de smukkeste Piger blandt hans Livegne fik Lov at bo. Men bortset herfra var der ikke en Pige i hans Landsbyer, som maatte gifte sig, før hun havde boet en Dag eller to i Bogdans Spindehus, hvis han da fik Lyst til hende. Det var hans Ret at gøre i de Sager, hvad han fandt for godt, og det benyttede han sig af. Der var i Almindelighed heller ingen, der knurrede, hverken af Pigerne eller Karlene, for han kunde jo ellers finde paa at sælge dem, og det var dog værre endnu.

Men i Spindehuset beholdt han kun dem, han af en eller anden Grund syntes rigtig godt om, og efterhaanden som han blev ked af dem, eller deres Nærværelse truede med at forøge Husstanden i Spindehuset, giftede han dem bort.

Han holdt dem i pæne Klæder, og de fik god Mad, men saa maatte de ogsaa til Gengæld vide at opføre sig, saa Bogdan Tschernjaew var tilfreds med dem. De maatte spinde og væve baade Klæde og Lærred og forstaa at rydde op og gaa i Huset hos Herren.

Naar Krjakow og Woronin kom i Besøg, blev de kaldt op for at danse og synge, og da lød der drukken Mands Tale og Hvin og Latter mellem hinanden i de store Stuer.

Af og til naar Raseriet kom over Tschernjaew, kunde han gribe til Kniv eller Pisk, og da flygtede de allesammen, saa de svære Stole væltede, og Bordene skurede hen over Gulvet.

Men naar han saa lo højt og ustyrligt over Forvirringen og Frygten for ham og smed Vaabnet fra sig, begyndte de forfra igen.

Rigtig trygge i Bogdans Selskab var der aldrig nogen, som følte sig.

En Dag kom han hjem fra Gouvernementsbyen med en stor Slange, som han havde købt hos en omvandrende Menageriejer.

Han var saa glad, som han ikke længe havde været, da han havde faaet den ned i det tørre Glasbassin ude i Verandaen.

Der blev udnævnt et Par Muse- og Røttejægere for at skaffe Føden til den, og han fodrede den selv og kunde staa i timevis og se paa, hvordan Bæstet glat og smidigt jagede efter Rotterne og Musene.

Han lukkede sig ogsaa inde med den og vænnede den til at komme ud i den store Spisestue og krybe tilbage til Bassinet igen; men det lod han aldrig nogen se paa eller vide noget om. Man mærkede kun, at der bagefter lugtede saa underlig stramt og uhyggeligt i Spisestuen.

Bogdan var saa glad over det Uhyre, saa han pludselig kunde bryde ud i en utilregnelig Latter ved at komme til at tænke paa den: Jo, den skulde han nok faa Fornøjelse af!

Der var kommet en ny Mand til Egnen, en afskediget Kaptajn ved Navn Dulow. Det var en lang, knoklet Fyr med en dyb Brændevinsbas, og en vældig Slags- og Drikkebroder var han.

Han havde ikke kunnet begaa sig mere i Regimentet, og han tog saa hjem til sit Gods og sluttede sig straks til Selskabet paa Besowo.

En Efteraarsdag var de alle samlede til Gilde hos Bogdan. De havde spist og drukket tæt til Middagen og sad bakkende paa deres Piber om et af de store Borde.

Krjakow havde en stor Merskumspibe, i hvilken der var udskaaret en Neger og en Kvindefigur, vellystigt slyngede ind i hinanden. De var saa kunstfærdigt gjorde, at Kvinden blev ved med at være kridhvid, mens Negeren blev tilrøget, og han var allerede helt mørk.

Bogdan havde længe haft en ustyrlig Lyst til den Pibe. Det var rigtig noget i hans Smag, det hvide og det sorte sammen, men Krjakow vilde naturligvis ikke af med den, hverken for gode Ord eller Penge. Saadanne Sjældenheder gjorde jo ligefrem sin Mand berømt. Det var da noget nyt og noget andet end et Trespand eller et Kobbelt Hunde for ikke at tale om et Par Sjæle.

Hver Gang Krjakow pustede Røgen ud, løftede han Pibehovedet op og kiggede paa det, idet han skuttede sin fede Krop og grinede smørret i stille Henrykkelse over det dejlige Billede.

— He . . . hi! . . . Sikken en Pibe, hvad! grinede han over hele Ansigtet, og nikkede til Kammeraterne baade med sit eget og Pibehovedet.

— Der er ikke Mage til den i hele det hellige Rusland. Gu' om der er!

— Ja, det har, Kraft splintre i Fandens gamle Mo'r, ikke været nogen let Sag for dig at blive til noget i Verden, gamle Bolledreng, — brølede Dulow til.

— Sludder og Vrøvl! Men naar de endda havde været levende, — mumlede Woronin og strøg sig over det sorte Skæg.

— Levende! . . . Han! . . . Levende, siger Du, — snærrede Bogdan. — Hvad Dæ'len tror du han vilde stille op med dem! —

Krjakow lo halvt forlegent og undskyldende.

— Hvad vil du have i Bytte, — tilføjede Bogdan indsmigrende.

— Jeg giver Dig mit plettede Orenburgspand og Kusken i Tilgift. —

Krjakow holdt Piben tæt til sig med begge Hænder og rystede forskrækket og afværgende paa Hovedet.

— Bytte! Han er da ikke gal!

Vil du bytte din Krone bort, gamle Negerfyrste? —

— Dig kommer det allenfals ikke ved, — vendte Bogdan sig arrigt mod Dulow. — Han har jo ikke Spor af Forstand paa det Sorte.

— Næ, det kender du nok bedre til, — svarede Dulow ærgerligt med et megetsigende Blink i Øjet.

— Bogdan borede ved disse Ord sine mat-skinnende Øjne ind i Dulows med et saa desparat Udtryk, saa Woronin skød sin Stol lidt tilbage, og Krjakow kiggede sig ængsteligt om. Men Dulow lo haanligt og drak et stort Glas ud i ét Drag:

— Mig gør du ikke loren med dine Hundekunster. Det kan du spare dig. Vil du se, hvordan jeg skyder med Pistol? — sagde han spottende.

Og da han ikke paa anden Maade kunde blive fri for Bogdans uhyggelige Øjne, trak han en toløbet Pistol op af Lommen.

— Nu skal jeg give den Øllebrødsjomfru deroppe Briller paa, — bandte han, idet han sigtede paa et af de gamle Billeder. Han skød begge Løbene af og satte en Kugle i hvert Øje af Bogdans Bedstemoder.

Bogdan havde allerede grebet om en Flaske for at knalde den i Hovedet paa Dulow, men i det samme fik han en Ide og rakte roligt op paa Væggen efter en lignende Pistol som Dulows:

— Du skyder ganske godt Dulow, sagde han, idet han gik ud paa Gulvet, — men rør dig nu ikke, for ellers faar du Skuddet i Skallen i Stedet for den tørre Knokkelhob dør over dig. —

Han skød begge Skuddene af, saa Kuglerne gik lige over Dulows Hovede og slog to Huller i Maven paa den udpyntede Dame paa Væggen.

— For Resten var hun ogsaa en Dulow, — sagde Bogdan let henkastet.

— Men lad os nu more os, og lad du hellere være med at skyde en anden Gang, Dulow, at jeg ikke gaar hen og ta'r Fejl . . .

Dulow mumlede en Ed og foreslog højt, at Pigerne kom ind og sang for dem.

De drak og morede sig med Pigerne, saa længe

de gad, men da Aftensbordet blev dækket, jog Bogdan hele Kommercen ud. Nu kunde det være nok, og de vilde have deres Mad i Ro og Fred uden alt det Gøgl.

Kammeraterne sad allerede ved Bordet, da Bogdan kom ind.

Han havde været ude at trække en Smule frisk Luft, sagde han.

Røde og gale af Drik og raa Skæmt sad de om Bordet efter endt Maaltid.

De dampede af Piberne, saa der laa tunge, blaagraa Røgskyer lagvis i Luften, og Dulow fortalte en vældig Løgnehistorie fra Soldaterlivet.

De vred sig og brølede af Latter, og der randt store Taarer ned ad Krjakows fede, glinsende Kinder.

— Hør nu, Dulow, — sagde Bogdan, idet han rejste sig og lukkede Verandadøren op, — du maa dog indrømme, at du overdriver en lille Smule . . . Puh! Sikken en Luft herinde. Det stinker ligefrem af Svovl, saadan som du lyver. —

— Løgn, siger du! — tordnede Dulow, og huggede Næven ned i Bordet, saa Glas og Tallerkner sprang imellem hinanden, — Løgn, siger du! Jeg husker vel nok, for Fandens gamle Mo'r, hvad jeg selv gør! — og han fordybede sig i Historiens slibrige Enkeltheder, saa Kammeraterne var lige ved at omkomme af Grin.

Bogdan lo hæst og stødvis og hvislede af og til mellem Tænderne ud i Luften som i sorgløst Velvære.

— Men saa skulde I ha' set mig! — Dulow huggede med Haanden ud i Luften; — Kraft stejle i Fandens gamle . . .

Han brød pludselig, ved at se paa Bogdan, kort af, som om Tungen med et Snit var skaaret ud af Munden paa ham. Ogsaa Kammeraterne stirrede paa Bogdan, og der blev en pludselig, trykkende Stilhed i Stuen. Bogdan havde rettet sig helt stiv i Sædet og stirrede med store, ubevægelige Øjne og forvredent Ansigt ud i Verandadøren. Han sagde ikke et Ord og rørte ikke en eneste Fiber i sin Krop, men vedblev kun at stirre.

Saa vendte først Dulow og derpaa de to andre Hovederne langsomt om mod Døren, og i samme Øjeblik sank de slapt sammen, graa i Ansigterne og med vanvittigt udflydende Pupiller. En af dem vilde skrige, men der kom kun en sprukken Lyd ud af Strubehovedet.

I Verandadøren stod Slangen med Bugen paa Tærsklen og Hovedet løftet højt i Luften, idet den vuggede frem og tilbage og spillede med den kløftede Tunge ud mod Lyset i Stuen.

Dulow gjorde Forsøg paa at rejse sig, men han skrabede kun hjælpeløst med Fødderne under Bordet.

— Den første, der gør en Bevægelse, er dødsens, sagde Bogdan langsomt gennem Tænderne, uden at flytte sig eller tage Øjnene fra Slangen.

Dulow var blevet grøn i Ansigtet og rystede, som om alle Knoglerne i ham var ved at skilles ad.

Pludselig begyndte det at gylpe i ham, og han brækkede sig ud over Bordet og ned ad sig selv, anstrængende sig for ikke at røre et Lem.

— Dulow, har du ikke Lyst til at skyde? — sagde Bogdan indædt spottende . . . — Dulow, skyd bare, hvis det kan more dig! Du skal ikke nægte dig noget! Du er bange, Dulow! Glem ikke, naar du fortæller om det, at du brækkede dig ned ad dig selv, lange Rangleøg! . . . Krjakow! Du vil jo nok give mig din Pibe for det orenburgske, plettede Spand? Ikke sandt, gamle Ven? Det skal ikke skille os, en saadan Bagatel! Jeg har allerede ladet det spænde for til dig, og Kusken faar du med . . .

Krjakow rørte sig ikke af Flækken. Der var ikke en Bloddraabe i Ansigtet paa ham, og store, kolde Svedperler trillede ned over det.

Slangen var næsten kommet helt ind i Stuen, idet den lydløst gled med Bugen over Dørtærsklen.

Bogdan rakte efter Krjakows Pibe, som denne modstandsløst slap, og puttede den i Lommen. I det samme greb han fra Væggen en stor Bjørnelyster og en Armstage fra Bordet og styrtede med et gennemtrængende Hyl løs paa Slangen, der allerede var helt henne ved Bordenden.

Den rejste Hovedet endnu højere mod Lyset i Bogdans Arm, og i det samme jog han to af Lysterens Tænder om Halsen paa den og kastede den, idet han løb fremad, bagover ud i Verandaen.

Da han knaldede Dørene i, hørte han, hvordan

Kammeraterne løb hovedkulds, skrigende og larmende ud af Stuen, og da han græd og vaandede sig i Latterkrampe paa én af de brede Sofaer, lød Larmen fra rullende Vogne og gallopperende Heste ind til ham, saa han maatte bore Næverne i Maven for ikke at dø af Grin.

Det var Kammeraterne, som foer bort, saa Gnisterne stod fra Hjulene. De var sprugne lige ind i deres Trojkaer, som Bogdan havde ladet spænde for og køre for Døren.

Krjakow laa paa Bunden af sin Vogn, trukket af Bogdans Orenburg-Spand, og hulkede højt.

Da Bogdan var kommet til sig selv efter Latteren, lod han Krjakows Kusk ride hjem med Hestene og sendte en Hilsen med.

— Det havde været en rigtig vellykket Dag, — tænkte Bogdan, da han havde faaet Slangen ind i Glasbassinet igen og strakte sig i sin Seng...

Ved Dag gry blev Bogdan vækket af sin Kamertjener. Der var sket en Ulykke.

Kusken, som var byttet bort om Aftenen, var drivende af Vand og Mudder kommet gaaende tilbage igen.

Da nemlig Krjakow var naaet hjem til sig selv om Natten, havde en dyb og bitter Sorg over Tabet af Piben grebet ham. Tilsidst havde han ikke kunnet holde det ud mere. Hellere dø end miste Piben: Bogdan gav den nok tilbage igen.

De var saa, alt hvad Hestene kunde ligge hen ad Jorden, kørt tilbage til Besowo, men da

de kørte over Myret, var de i Mørket kommet udenfor Pælevejen. Den ene Hest trak de andre med ned i Æltet. Krjakow og Kusken sprang af Vognen, og Kusken sled og slæbte i Hestene for at faa dem op igen; men de arbejdede sig kun dybere og dybere ned i den bundløse Sump. Da Kusken opgav det og saa sig om efter sin nye Herre, laa han med Ansigtet nedad i Mudderet og var druknet i det. Han var sprunget af til den forkerte Side, og fuld, som han var, havde han ikke kunnet rejse sin tykke Krop, da han faldt.

Bogdan trak paa Skuldrene, og da han og hans Folk kom ud i Myret, var der ikke mere end Hovederne at se af Hestene, og Krjakow laa paa Maven i Pløret og var stendød.

De samlede ham op og skar Skaglerne og Stængerne over for at redde Vognen, at den ikke skulde gaa ned sammen med Hestene.

Siden den Dag blev Bogdan helt alene. Hverken Dulow eller Woronin turde komme over til ham mere. Han var jo i Ledtog med selveste Satan . . .

Blandt Pigerne i Bogdans Spindehus, var der én, der blev kaldt Dunka. Hun var den smukkeste af dem allesammen. Det var en sort, højbrystet Pige med skær, hvid Hud og et djærvt Væsen. Hver Gang Bogdan sendte Bud efter hende, for at hun skulde gaa i Huset hos ham, lagde hun sig syg eller fandt paa andre Udflugter. Det hjalp

ikke, at han truede hende med Prygl eller Indespærring i Fangehullet; hun blev ved sit.

En Gang havde han med Vold ladet hende bringe op til sig, men saasnart han var blevet ene med hende, havde hun bidt ham et stort, blødende Saar i Armen og var løbet ud igen.

Havde han fundet hende straks, var hun blevet pisket til døde, men hun havde gemt sig, og da hun kom frem igen, skammede han sig over at være blevet saaret paa den Maade og lod som ingenting.

Han havde en Røgter, en lille, hæsleg, næseløs Mandsling, som aldrig nogen havde villet gifte sig med.

Med ham giftede Bogdan Dunka. Det passede godt, at de syge fik hinanden, mente han. Og Dunka føjede sig roligt i det.

Hun fik ogsaa en Datter med sin Mand, og de blev ved med at bo paa Gaarden.

Bogdan vilde dog have sin Fornøjelse af at se paa det unge Pars Glæde over hinanden. Men kom det lille Barn ham for Øje ude i Gaarden, kunde han raabe de forfærdeligste Skældsord og Trudsler efter det, saa det skrigende løb sin Vej...

Aarene gik, og Bogdan begyndte at blive gammel. Der kom dybe Furer i hans Ansigt, og Læberne hang tungt nedad. Han havde faaet en underlig Sygdom, en Slags Luse- eller Kløsyge, og Pigerne maatte klø ham timevis paa den bare Krop, ellers kunde han ikke nære sig.

Storjagten opgav han efterhaanden. Han hverken red efter Ulven mere eller søgte Bjørnen i dens Hi. Til Tider lod han kun sine Hunde drive en Hare, ikke saa meget for Harens Skyld som for at høre Hundeglammet runge i Skovene og føle det jagede Dyrs Dødsangst.

Det var glubske Dyr, hans Hunde, som næsten aldrig saa andre Mennesker end Hundepasseren, der fodrede dem med raat Hestekød og piskede dem, naar de sloges.

En Dag havde Hundene drevet en Hare, uden at Bogdan havde faaet den paa Skud. Han havde heller ikke anstrængt sig videre for det, men var gaaet ud i Myret, hvor han var faldet i Tanker og havde sat sig paa en Tue.

Hundene og Haren kunde jage Livet af hinanden, saa meget de vilde. Livet var jo kun givet dem til det samme.

— Ja, Livet, tænkte Bogdan, som han sad derude i Myret med den knyttede Haand under den benede Hage, Livet er ikke stort bedre for den, der jager, end for den, der jages. De stræber begge mod et uafvendeligt Maal, indbyrdes forbundne med hinanden. Der er kun en lille og betydningsløs Forskel i Tiden, lille og betydningsløs, naar den, der jagede, selv bliver jaget og tæller de korte Øjeblikke, der skiller fra Forfølgeren... Men han var dog ikke saa gammel endnu, skønt han maatte tilstaa, at hans Appetit til Livet langt fra var den samme. Selv af Vold og Grusomhed

blev man i Længden træet. Men han havde jo i værste Tilfælde dog sig selv urørt endnu som Genstand for Selypinsler, hvis det stak ham. Han kunde jo piske og brænde og flænse sit eget Kød, saa meget han vilde, og det havde endda Nyhedens Interesse. Paa anden Maade kunde han vel ikke pine sig selv. Skyggerne af hans Ofre tog sig nok i Agt for at husere i hans Samvittighed . . . Samvittighed.

Han lo foragtelig gennem Næsen. Samvittighed! . . . Det er en Hobens Masse-Jernbyrd, som de slappe, blodløse Sjæle ikke kan bære uden at faa Vabler og lugte stegt og røget.

Han var sprunget ildfast ud af Instinkternes Esse og havde holdt sig for god til at aflægge nogen Hekseprøve. Ja, han havde ikke nægtet sig noget i Livet. Han var født som Rovdyr og havde ikke kvalt dets Drifter i en misforstaaet, højere Tilværelses Navn. Nydelser og Henrykkelse dybt ind i Sortekunstens Helvedes-Mysterier havde flydt som en Flammestrøm om alle hans Nerverødder . . . Han havde faaet noget ud af Livet, havde fundet de Vises Sten, opsøgt den dybe, hemmelighedsfulde Grund, hvor det sande i Menneskehjertet har bundfældet sig som tungt, blodrødt Guld. Dernede gaar under et uhyre Tryk blege Dybvandsfisk med udkrængede Hjærter og Nyrer. De har ikke kunnet skjule noget inde i Krogene. Dernede griner Medusaen forstenet og forvrænget af Overfladens tyndskallede Slatten-

hed . . . Hvad Djæveln kunde han gøre for, at han var født under et saa vældigt Tryk, med et saa ubændigt Temperament, at Dyret i ham var krænget helt ud gennem Halsen . . . Ja, han havde haft noget ud af Livet. Alt, hvad han havde ønsket, havde han taget, og han havde ønsket ud over alle Grænser og hensynsløst overskredet dem som et uskyldigt Barn, der smilende leger med en Gifflaske . . . og skænker i til alle . . . og ser dem dø . . . og smiler uskyldigt . . .

Der lagde sig et indadvendt og farligt Smil over hans Ansigt, og han sank sammen, greben af Erindringer, der for ham havde været Lykke og Henrykkelse, men for andre Forbandelse, Fornedrelse, navnløs Elendighed og Pinsel, Gift og Død . . .

Han vaagnede ved, at Hundene, med Tungerne hængende ud af Halsene, kom tilbage og smed sig om ham . . .

Alt havde han faaet, var hans sidste Tanke, da han rejste sig. Alt . . . Alt, hvad han vilde. Intet havde undgaaet ham, som han havde efterstræbt . . .

Han strakte Armene opad i ondt Velvære, men lod dem pludselig falde, som om han var blevet ramt af et mørkt og flammetunget Knivstik. Hans Ansigt fortrak sig i en desperat og skærende Grimace.

Der ude i Myret gik en lille Pige i rød Kjole og plukkede Bær i sin Kurv.

Det var Dunkas Datter.

Dunkas Datter! Ha—ha! Dunka! Nej, hende havde han ikke faaet! Hun havde undgaaet ham! Hun vilde ikke! Hun havde trodset! Det havde han helt glemt, da der med sød og mæt Røst klang — Alt! Alt! — igennem ham.

— Satan, Helvede! skreg han ud gennem de sammenbidte Tænder, saa Hundene sprang op og saa paa ham, og den lille Pige løftede Hovedet.

— Hallo! Hallo! Hallo! — raabte han, idet han løb fremad og pegede paa Barnet, der med Kurven i Haanden flygtede skrigende paa sine smaa Ben mellem Tuerne. — Hallo! Hallo! Hug hende! — brølede Bogdan, saa de glubske Hunde halsende og glammende gik paa Sporet af det nye Stykke Vildt.

Paa et Øjeblik havde de indhentet Barnet. Hun faldt med et skarpt, gennemtrængende Skrig over en Tue, og Hundene sønderrev hende, hidse af deres Herres — Hallo! Hallo! — i et eneste Nu.

Der faldt som en Sten fra Bogdans Hjærte, da han havde drevet de bloddrevende Hunde fra det lille, sønderrevne Lig og roligt vandrede hjem ad en Omvej gennem Skoven.

Ulvene huserede jo slemt det Aar, og endelig kunde han vel ikke svare for sine Hunde. Hun kunde jo holde sig væk fra Myret og navnlig ikke komme ham for Øje i et Øjeblik, hvor han saa helt og fuldt havde følt Omfanget af sin Lykke ved Livet . . .

Da man efter nogle Dages Forløb fandt Liget, var der ingen uden Dunka, som tænkte noget særligt derved, men hun tav; der var jo ikke en Moders Sjæl, som havde set noget.

Men Hundene var efter den Tid endnu mere glubske efter Folk, og Hundepasseren klagede over, at de vilde æde ham. Da Bogdan hørte det, lo han, som om han vilde sige:

— Hvad bilder han sig ind. Tror han, de efter det lille, lækre Barn gider røre ved saadant et gammelt Svinelæder . . . . .

. . . Det var det sidste Aar før Slaveriets Ophævelse.

Bogdan Tschernjaew var blevet gammel for Alvor.

Det saa ud, som om han skrumpede ind, jo stærkere Rygtet om Folkets Frigivelse voksede frem af Tidens historiske Morgendæmring.

Denne Tanke pinte og plagede ham Dagen lang. De maatte jo være gale og vanvittige i Petersborg, naar de kunde finde paa slige Ting. Paa én Gang at slippe et halvhundrede Millioner Slaver løs i Rusland var dog en Ugæring, som man ligefrem ikke fandt Ord stærke nok for.

Han havde gjerne radbrækket og skampisket alle sine Folk, for at de ikke skulde gaa og bilde sig noget ind. Det var jo Oprør! Det var jo Rov paa alfar Vej at tage en Mands lovlige Ejendom fra ham! Hvad brød han sig om de Par Styvere for hver Sjæl, som Regeringen lovede i Godtgørelse!

Han kunde ikke se paa sine Folk uden at skære Tænder, men pine dem, som han havde Lyst til, turde han ikke.

De begyndte at knurre og være trodsige.

Han led frygteligt derunder. Hjærtet værkede i Brystet paa ham, og der kunde komme et saadant Smertens Raseri over ham, saa han bed sig i Fingrene og løb tudende om i Stuerne. Det havde han aldrig troet, at han skulde føle en saadan selvfortærende Magtesløshed.

Selvpinslerne kom over ham tidligere, end han fandt sig moden til dem og i en helt anden Form, end han havde ventet.

Men det kunde aldrig naa at blive Lov! Adelen vilde gøre Modstand. Den vilde ikke lade Sten paa Sten derinde, hvor saa uhørte Ting udklækkedes! Det var jo Vold! Vilkaarlighed!

Han tyggede med de store, gule Fortænder, saa Savlet flød ned i hans graa Hageskæg, og de indfaldne Kinder sank endnu mere sammen.

Forfærdelig saa han ud, forfærdelig som den indædte Ondskab, som en blodtørstig Olding, hvis Fingre krummer sig i magtesløst Raseri. Hans Øjne havde tabt deres blanke Staalglans. De laa matte og rødrandede dybt inde i Hovedskallen som duggede Stumper af et Knivsblad.

Det graafalmede Haar hang i tynde, tjavsede Lokker ned over de fremspringende Nakkehvirvler, som om de flygtede bort fra den furede Pande og vred sig over de sammensunkne Tindinger.

Pigerne, der havde skiftet Aargang efter Aargang i Spindehuset i tidligere Tider, var nu blevet gamle i Gaarde. Han beholdt dem, han havde vænnet sig til i bedre Dage og som havde den største Færdighed i at klø ham. Kløsygen havde med Aarene forværret sig, saa Pigerne kløede og kradsede ham næsten hele Døgnet. De maatte holde Neglene lange og skarpe, for at det kunde bide igennem paa ham, og han fik først Ro, naar de havde anrettet et rigtigt Blodbad paa hans Ryg.

Han sad i Sengen med den magre, krumbøjede Ryg og lod sig klø:

— Krads til, for . . . Det er jo ikke dør, din Ko! —

Han skød det ene suleløse Skulderblad i Vejret.

— Dør, dør! Ahhh . . . Arh! Riv til, for den Onde! . . . Av, for den ædende Syge!

Pigen rev en hel Hudkage af, saa Blodet pibede frem som smaa Prikker.

Saadan lod han sig flaa Stump efter Stump, Dag for Dag. Naar der kom ny, løs Hud over Saarene, begyndte de forfra igen. Han sad og vred Hovedet skævt ud til Siden og pustede gennem Mundvigene og vaandede sig og stønnede med Læberne vidt vrængede fra hinanden og klaprende med Tænderne.

Han saa ud som en afskediget Haandlanger fra Djævelens Ildsted, der af Kedsomhed lader sig brænde med sine egne Tænger og befinder sig rigtig rart derved.

Bogdan Tschernjaew laa i Sengen, da han i Januar modtog Tidenden om den nærforestaaende Udstedelse af det saa forhadte Frihedsbrev. Hans Ben var buldnede ud, saa han ikke kunde støtte paa dem, og Doktoren kom af og til og jog et Rør op i Livet paa ham. Bogdan glædede sig hver Gang til det. Det gjorde saa godt, sagde han. Men da han hørte om Kejserens Frihedsbrev, brød han ud i en forfærdelig Kæde af Eder, Forbandelser og Gudsbespottelser. Han hvæsedede og spyttede:

Føj, for den krølrumpede Satan! . . . Føj, for syv sorte Hunde! . . . Til Fandens gamle Mo'r med den Kejser! . . . Saadan en Bastard af en Hund og en Lus! . . . Jeg giver dem aldrig fri! . . . Jeg . . . jeg Bogdan Tschernjaew . . . aldrig. Det svor jeg paa!

Det buldne Kød paa hans Ben begyndte at sprække, og der flød Vand ud af Sprækkerne ligesom af varmt, kogt Flæsk, men han var lige glad og kry ved Livet som nogensinde og lovede hver Aften at staa op den næste Dag for at vise dem allesammen, hvor Rygstykkerne sad. Han skulde snart faa dem vænnet af med den Snak om Friheden.

En Aften lod han endda alle sine gamle Piger danse og synge for sig, og det morede ham kosteligt.

Men i Dagene derefter blev det daarligere og daarligere. Han buldnede helt op og stønnede og bandede uafbrudt.

Doktoren kom hver Dag, og naar han gik ud fra ham, rystede han paa Hovedet og sagde, at Bogdan Ippolitowitsch ikke havde længe igen.

En Dag blev Bogdan med et helt stille og saa ud, som om han pludselig fik en ny og aldeles uventet Tanke:

— Hvad om det skulde være Døden, han droges med? —

Han flyttede Tungen langsomt i Munden, som om den var blevet tyk og klæbrig.

— Hvad skulde han dø for, han var jo endnu en ung Mand, ikke mere end halvfjerds. Der var jo dem, der blev over Hundrede.

Men Døden tog et haardt Tag i hans Skulder, tog haardere hver Dag, og tilsidst kunde Bogdan ikke mere. Han knækkede sammen og ønskede bare, at det maatte faa en Ende, naar det endelig skulde være.

Dog, det vilde ingen Ende faa, og han bandte og skældte over Døden, som lod ham ligge og vente paa sig til ingen Nytte.

Det saa ud, som om den ikke vilde komme efter ham:

— Hør! — sagde Bogdan saa en Dag, — tag og send Bud efter Fa'r Aleksei! —

Der gik en elendig og angstfuld Trækning igennem ham.

— Jeg har noget at tale med Fa'r Aleksei om. —

Da Popen gik ud fra Bogdan, holdt han Hæn-

derne foldede foran sig og rystede paa Hovedet, som om han havde hørt noget saa usandsynligt og vildt, at hans Forstand stod stille.

Han havde lige naaet at sætte sig op i sin Vogn, da Bogdan lod ham kalde ind til sig igen:

— Døden vil ikke have mig, hvis jeg glemmer at fortælle det om Barnet, som de Satans Hunde bed ihjel for mig, — tænkte Bogdan. Og han saa et Øjeblik, hvordan Dunkas lille Pige løb i sit røde Skørt mellem Tuerne i Myret.

— Forresten er det jo en Bagatel, som det næsten ikke er Umagen værd at snakke om . . . Men for en Sikkerheds Skyld . . . Og han kan vel berette mig om igen, den gamle Byldesuger. —

Ud paa Morgenens faldt han i Søvn, og da han vaagnede igen, følte han et stille og lykkeligt Smil paa sit ophovnede Ansigt, som derved fik et fremmed og gaadefuldt Udtryk.

— Tatjanna! — sagde han som i Søvn til sin gamle Pige. — Hvad var det for et rødt Bind, som jeg fandt inde hos Mo'r? . . .

Hvad? . . . Og hvorfor risede hun mig for det? . . . Hvad Tatjanna? . . .

Han talte øjensynligt i Vildelse.

— Tatjanna! Nu har jeg tænkt over det hele Dagen . . . Hvad var der ved det, som jeg skulde ha' Ris for? . . .

Han faldt hen, og kun Læberne bevægede sig, som om han mumlede.

Et Par Timer efter strakte han sig en lille Smule i Sengen og var død med det samme.

Men saa underlige er Menneskehjærterne, at der var dem, der græd oprigtigt, da dette haarde og forhærdede Menneskes Krop laa Lig i den store Stue. Og saa forhærdet den sidste Tschernjaew end var, fandtes der dog Mennesker, som ikke blot fulgte hans Baare, men anede hans Skyldfrihed og hans Trældom af Tiden og dens Fordomme, af Linjerne i hans Haand, som han nu var blevet løst fra ved det store Frihedsbrev.

TOPS

Tops var kun en Hund, slet og ret en kort-haaret, hvidbroget Pointer; men Gud give, at vi alle havde ligesaa god Forstand som den. Selve Hjerneskillen hos den var bredere end lang og hvælvede sig genialt ud til begge Sider. Maalene var i Orden, og den kunde for den Sags Skyld godt have været et typisk Eksempplar af en „Kortskalle“, hvis nogen havde gidet spekulere derover. Men det var der ingen, der gjorde; vi havde helt andre Sager at tage vare dengang.

Skønt jeg havde hørt Tale om den, før jeg fik den, kom jeg dog aldrig helt tilbunds i dens Barndom. Saa meget véd jeg dog, at dens Fader var kommet fra England for 1000 Rubler, at samme havde haft mange Koner og Børn, og at Tops skulde ligne den paa et Haar.

Forøvrigt havde den tilbragt sin Ungdom med at liste om i Nordruslands Skove og gaa i Galop over grønne Engdrag og tuede Myr. Om Vinteren havde den ligget hjemme og tilegnet sig den højere Dannelse. Den var i Besiddelse af alle menneske-

lige Dyder. Den kunde holde sig tør en hel Nat og Dag, men gik det den tilsidst paa Nerverne, kunde den opløfte en vild og hjerteskrærende Tuden, som maatte høres og forstaaes. Den var vel for Fanden indrettet som alle andre! . . . En Gang, da den var ene hjemme, havde den tilsidst i Fortvivlelse sprængt sit Halsbaand og var sprunget ud gennem en Rude og tilbage igen paa sin Plads, og der laa den ganske roligt og blødt og slikkede sig, til det hele blev opdaget.

Den var meget beskeden af sig og rørte hverken andres eller sin egen Mad, før der blev sagt: Pil! Og det faldt den ikke ind uopfordret at gaa med ud. Ja, den var saa behersket, at den ikke engang røbede sin Lyst til det, men saa til en anden Side og lod som ingen Ting.

Blev den ene hjemme, var det unødvendigt at binde den, hvis det da ikke var for en Ordens Skyld. Den gik ikke for alt godt ud af Huset. Dørene kunde staa vidt aabne. Den skulde nok have et Øje med dem. Frem og tilbage gik den fra Hovedtrappen til Køkkentrappen, satte sig en Gang imellem og lyttede eller snusede i Luften. Vé den, der prøvede paa at forcere en af Indgangene. Den sagde ikke et Kny, og afgjorde det hele i Tavshed, men dybt og grundigt. Den flaaede Tøjet af, bed tværs gennem et Laar eller sprang op og tog Livtag. En Gang slæbte den en Bonde baglænds af Slæden, da han kørte gennem Gaarden i dens Barndomshjem og slog

efter den med Pisken. Han var fuld og blev reddet i sidste Øjeblik. Siden den Tid slog han aldrig mere efter den.

Foruden alt det besad den ogsaa andre Færdigheder, som det for den hørte stor Overvindelse til at udøve — som f. Eks. at apportere brændende Cigaretter, eller Æg. Men det udviklede Forsigtigheden og Omdømmet, og hvad har vel for os allesammen mere Værd end det.

Da jeg saå den første Gang, var den ni Aar gammel. Jeg fik den af en Ven, som i tyve Aar af den kejserlige, russiske Regering havde været interneret paa sit Skovgods. Hans øvrige Kammerater havde strakt Hals under Galgebjælken eller lagt sig til at raadne levende op i Statsfængslets Stenhuler. Men han havde haft Held med sig, og tyve Aar kan gaa rigtig rart hen ved at gaa paa Jagt, naar Vejret er til det, og dreje Birketræsæsker den øvrige Tid.

Han var en Ven af Fremmede, og en Dag kom han ind til mig. Vi blev Venner med det samme, og er det endnu.

Jeg stod den Gang aldeles ene i Verden — min Verden var en Afkrog oppe paa Grænsen af den russiske Tundra — og Ensomheden plagede mig til Tider rigeligt.

Det kunde gaa saa vidt, at jeg tog alle mine Knive og Skydegrej ned fra Væggen, lagde dem foran mig paa et Bord og placerede mig i et Hjørne, hvorfra jeg kunde beskyde alle tre Værelser i mit Bjælkehus.

Saadan noget tærer i Længden paa Humøret, og da min Ven en Dag traf mig i en saadan Stilling, lovede han at skaffe mig en Kammerat i Huset.

Da han kom næste Gang, havde han Tops med.

Det var en mørk og vaad Oktoberaften. Regnen silede gennem de afløvede Birketræer udenfor, plaskede mod de smaa Vinduer og flød som en tyk, uigennemsigtig Masse ned over dem.

Men da han kom ind i Stuen, dampende af Vejr og Væde, blev Oktoberaftenen straks mindre trøstesløs og ensom. Desuden havde han altsaa Tops med. Den holdt sig hele Tiden bag ved ham, trippede paa Forbenene og lugtede sig til en Forestilling om Huset. Mig ikke saa meget som saá den efter.

— Se her er Kammeraten, gamle Ven, — sagde Skovmanden. — Lad ham bare passe sig selv ude og inde. Han vil til Punkt og Prikke gøre netop det, der kræves i ethvert forekommende Tilfælde. Lad ham bare gaa, som han selv vil. Han er et Geni! Et rent Geni! Jeg kan sige det. Nu har vi kendt hinanden i ni Aar. Naa, Farvel, gamle Dreng! . . . Farvel . . . Farvel . . .

Han kyssede Tops paa Snuden, og den sprang op ad ham, slikkede ham i Ansigtet og løftede Overlæben, saa man kunde se dens lange Hjørnetænder.

Jeg rakte min Ven Haanden til Tak. Er der større Gaver paa denne fattige Jord end en Kvinde, en Hest eller en Hund!

Og Tops var en Hund . . . Du Milde, hvor var den Hund! Alt, hvad der skal være i en Pointer, var i den, baade Luften i den brede, dybe Bringe, Styrken i den spændte, elastiske Ryg, Uopslideligheden i de tørre, sejge Ben, den stramme Bugs skære Farve og Renhed i Linjerne, Læbernes Trofasthed, den fugtige Snudes Alvidenhed og den evige Ild i de ravgule, blodprikkede Øjne . . . . Jeg kunde være gaaet hen i en Krog og have grædt over dens Dejlighed . . . grædt af Kærlighed til en Hund . . .

Men jeg fik ikke Tid til det. For i det samme bandt Skovmanden den til et af Benene paa min Seng inde i det andet Værelse. Den saa sig om efter et Tæppe, stod slukøret og misfornøjet og satte saa resolut op i Sengen, drejede sig rundt et Par Gange og faldt saa hen med Snuden mellem Bagbenene.

Vi lod den ligge, ja, glemte den helt, mens vi pokulerede, og Timerne skred hen i Lys af grønne Vinglas, som røde og guldsquinnende Drikke brusede igennem.

Det var sent paa Natten, da vi rejste os, fulde af Bægerklang og Frasagn om Jagt paa Mennesker og andre Dyr . . . .

— Tops! — sagde jeg venligt, da jeg kom tilbage efter at have fulgt min Gæst til Dørs.

— Tops! — sagde jeg og gik lige løs paa den. I det samme sprang den, saa langt Lænnen gav los. Den standsede midt i Himmerummet foran

mig og slog et Luftspring, saa Sengen gav sig ud fra Væggen. Den faldt paa Benene og masede løs paa mig med Sengeenden slæbende efter sig. Jeg tumlede tilbage, talte den tilrette, overdænge den med alle Hundesprogets værste og bedste Ord, men den forstod intet, hvæsedede og gurglede ud af sin aabne, hede Hals og var som besat efter mit Kød. Øjnene skinnede matgrønne i Halvmørket, og under dem var der kun en aaben Mundfuld Tænder med en glohed Tunge midt i.

Saa fik den fat i mit Ben. Det gjorde ondt et Øjeblik, men i næste Nu var det Tøj, der blev flaaet itu. Det var mit ene Bukseben . . .

Der kom noget op i mig. Jeg fik store Sveddraaber paa Panden og Tranghed i Hjærtet, og i to Spring havde jeg grebet min Nagaika og begyndt at slaa.

Det varede længe, men da den omsider gav sig, var det ikke paa Skrømt. Den var retireret ind under Sengen, og da jeg kaldte paa den, krøb den langsomt og besejret paa alle fire ud til mig.

Vi elskede hinanden over alt i Verden og var aldrig Uvenner siden den Nat — ikke engang da den døde — døde for min egen Haand . . . .

Tops og jeg gik den næste Dag ud at spasere i Byen. For en Sikkerheds Skyld havde jeg den i en Snor, og det viste sig, at baade vi og andre stod os ved det. Den var meget forstumlet over de mange Huse, Hunde og Mennesker, som vi kom forbi. For det meste holdt den sig bag ved

eller ved Siden af mig, og jeg hørte kun paa dens hurtige og forbavsede Skridt, hvordan det var fat med den. Dens lange, stumpe Klør klaprede i Takt med dens Bevægelse mod Plankerne i det smalle Træfortov. Af og til gjorde den Til-løb til at springe frem, men betænkte sig i det samme og udladede sin Spænding ved en nervøs Sitren i alle Muskler.

Naar vi mødte nogen, maatte jeg holde den tæt ind til mig, da den følte sig meget opbragt over, at andre færdedes paa Fortovet. Jeg maatte passe paa som en Smed for at undgaa Sammenstød.

Der var en Mand, som kom til at gaa lige foran os. Han havde en svær Stok i Haanden, som han snart svingede med, snart stødte haardt ned i Plankerne. Pludselig foer Tops frem mod ham med et Ryk i Snoren, saa jeg nær havde tabt Balancen. Men jeg fik dog Hold paa den, inden det var for sent, og Manden foran os veg med en drøj Ed ud paa den sølede Gade, mens vi kom forbi.

Tops skottede med et Blink i Øjet op til mig og spillede med sin fine, snorlige Hale — helt snorlige var den forresten ikke. Der var et Knæk paa Midten fra en Gang, Tops i Skoven var kommet lige over en Sneppe, der sad og tænkte paa ingenting. Den blev heller ikke bragt ud af sine Tanker, for Tops retirerede saa hurtigt baglænds, som om det havde været en antændt Bombe, men Halen kom i Klemme i Krattet, og siden den Tid var der et Knæk paa den . . .

Det gjorde mig ondt for Tops, da jeg lagde Mundkurv paa den næste Gang, vi gik ud at spásere; men jeg indsaa det frugtesløse i at overbevise den om Menneskets Eksistensberettigelse paa Jordens Overflade. Den var ikke saa lidt benovet over denne Prydelse, men vænnede sig dog hurtigt til den, ja bragte tilsidst selv Mundkurven, naar vi skulde ud.

Og saadan gik Vinteren hen i al Almindelighed. Jeg sad paa Kontoret og gik paa Forretninger i Byen, og Tops satte sig ind i denne Side af min Tilværelse med stor Interesse og lagde ogsaa her en sjælden Dybsindighed for Dagen. Den kunde med aldrig fejlende Sikkerhed sige mig, hvor der var noget at gøre. En mærkværdig Næse for Fedevarer havde den, selv om de saa var gemt aldrig saa meget bag Laas og Lukke. Havde jeg udelukkende viet mig Jagten efter den Slags Ting, kunde vi ikke have undgaaet at tjene en Formue. Ved at bruge Bøssen tjener man ingen Formue — at sige, naar den kun bruges efter Jagtloven; men i Længden bliver det alligevel det morsomste og holdbareste. Det fandt Tops og jeg i alt Fald. Da jeg begyndte at skyde efter andre Ting, var Tops destoværre ikke med, men jeg tvivler ikke om, at det ogsaa havde moret den uhyre!

En Gang imellem kom Skovmanden i Besøg til os, og Tops var ude af sig selv af Glæde over sin gamle Herre; men den gjorde aldrig det mindste Forsøg paa at følge ham, naar han gik

igen: Havde han kunnet give den bort, fik det blive derved.

I det Hele og Store gik Tiden altsaa rigtig rart hen for os. Tops var dydig af sig, skønt jeg senere hen kom under Vejr med, at den om Natten gik gennem Ilden til Moloch, men den forstyrrede ingen med det og lod mig have mine Tilbøjeligheder uden at knurre over dem, selv om de ikke faldt sammen med dens egne. Det fik være. Vi er jo alle begavede med forskellige Anlæg, som egentlig burde respekteres. Og vi respekterede hinanden gensidigt, og Tops lod den sortøjede, højbrystede Paula uhindret gaa ud og ind af min Dør. Jeg tror dog, at den i Stilhed foragtede mig for det . . . Naa vel! Jeg søgte at at bære det med Fasthed og blev ved mit . . .

Solen begyndte langsomt at løfte sig fra sit Forfald. Der kom gnistrende, ildspyende Dage ind over Snemarkerne. De slog ud i glødhvide Flammer, sank sammen som Dynger af sydende Brillanter, skar himmelskrigende gennem Luft og Skyer. Det smertede i Øjnene, og man nøs mod Solen, der steg over Himlen som et brændende Slot.

Vejene gennem det hvide Land smeltede og sank. Lag for Lag kom Hestepærerne frem. De laa som Guldsæd i den brune Sneskorpe, vandt sig som Guldtraade gennem sneblændede Vidder og granmørke Skove.

Røgen fra Skorstenene stod lige op i Luften,

stod som tusinde Søjler ind i Himlen, voksede i Luften som en Skov med hvide Stammer og blaanende Kroner langt ind i Uendelighedens Dyb.

Det var Foraaret, en Luftspejling om Solhvervet!

Snart kommer der graa og vaade Dage med mørke Pletter paa de bleghvide Agre. Snart blotter Efteraarets visne Græs sin Død og Elende paa aabne Pletter i Skoven. Sumpen og Bækken faar Vand over den gule Is. Granens og Fyrrens Grene duver for klamme Pust vesten- og søndenfra, og en tidlig Morgen, eller er det en Aften, kommer Sneppen sukkende gennem Luften . . . Tys! hvad var det? Er den der allerede?

Nej! . . . Men hvor er Patronerne, Krudt og Hagl! Frem med dem Tops. Sneppen er paa Vej mod Norden! — — — — —

Før Sneppen kom, var jeg ude i Skoven for at høre Tjuren „spela“ og se den falde med mit Skud i Brystet. Men det var ikke noget for Tops, og derfor kommer det ikke denne Historie ved. Det er ogsaa en Jagt, som kan tage Livet af sin Mand, endsige Næsen af en Hund. Skovene er fulde af Tøsjap og Driver. Naar Tjurens Opsang lyder, springer man frem i Stormløb, badet til midt paa Livet i Snevand. Til det maatte Tops sidde hjemme . . .

Men da Sneen var smeltet paa Veje og Enge og kun laa som blege Ligdynger under Tykningernes mørke Grenhælv, foer vi fra By.

Tøbruddet var kommet som en Lavine over det store Fastland. Sneen smeltede, som var den i Kog. Man kunde ligefrem se de hvide Krystaller synke sammen Lag for Lag, se dem skifte Form, rinde hen som regnbuefarvede Draaber, slibe Render i Jorden, styrte ned i skummende Vandløb og fylde Floden, saa den løftede sin graa Isryg og skred gennem Landet under bragende Broer og styrtede Stammer.

Og der kom tungsindige Nætter og Dage, Graa-vejr med forgrædte Skyer og Dagslys som slørede Øjne. Træerne hang fulde af Taage og dryppende Taarer. Jorden forløstes fra Kulde og Frost, drak sig bundløs fuld af sivende Vand, drak sig ædru igen til en ny Sommers Sturværk . . .

En saadan Dag kørte vi ud i Landet med min Ven, Bondemanden Iwan Petrowitsch Sisow. Han havde en Stump Jord og et Hus, noget „Kretur“ og et Par Heste en tre Miles Vej fra Byen og var en gæv Mand over hele Linjen. Han drev svært paa med sit Agerbrug, agede i Mellemtiden med Varer til og fra Byen, byttede Heste, naar det faldt for, drak sig fuld og slog Folk for-dærvet mere end en Gang; men Jæger var han ikke. Det passede godt, for jeg har paa faa Undtagelser nær altid holdt mest af at skyde selv.

Sisow var kommet ind tidlig om Morgenhen med to Dritler paa hver Slæde, og vi kørte med ham tilbage ved Nitiden. Men han havde dog faaet Tid til at bytte Heste og stikke to Ølglass

Brændevin ud til Lidkøb. Han var i rigtig godt Lune og skraalede i vilden Sky. Selv sad han paa den forreste Slæde med nogle Kasser Te og et Par Sukkertoppe; Tops og jeg kom bag efter.

Det lettede, da vi kom ud paa den opblødte Vej udenfor Byen. Det gik glattere dør end inde paa Stenbroen, for i Slæde kørte vi jo altsaa. Vejene var ikke til nogen anden Befordring. Men det var ikke Vinterens Hujen til galloperende Hove, ikke Trespandets Prusten i de rimfrosne Næsebor og de jernskoede Meders Skrig i den frosne Sne! Nej! . . . Det var en Ælten sig frem Skridt for Skridt, en Sejlads paa to brede Slædemeder i selve den gyngende Jordskorpe. Vi stak dybt i den, tog Sø ind og krængede, saa Mudderet gik op over Støvlerne. Havde Massen, vi flød i, været varmere, vilde jeg ikke et Øjeblik have tvivlet paa, at vi var kørt dybt tilbage i Tider, hvor Jordskorpen endnu var flydende — — —

Vi sad paa hver sit Høbundt og nikkede frem og tilbage, frem og tilbage i Takt med hvert Skridt, Hestene gjorde. Sisow havde brølet Dampen af Halsen og hang i Søvn med Hovedet helt nede mellem Knæene. Underligt, at han ikke kælvede forover og forsvandt i Jorden. Tops havde boret sig ned i sit Høbundt og holdt sig fri for Mudderet under en Sæk, jeg havde smidt over den. Bøssen og Skydegrejterne havde det ogsaa tørt og godt i deres Hylstre; men Sisow og jeg saa forfærdelige ud. Vi var saa tilsølede, at allenfals

min Moder ikke havde kendt mig igen. Var jeg pludselig kommet til at se i et Spejl, kunde det ogsaa for mig selv have haft sine Vanskeligheder at fastslaa Identiteten.

Naa, vi var klædt paa efter Vejret, saa for Tøjets Skyld gjorde det ikke noget.

Efter fire Timers Fart i Jordskorpen gjorde vi Holdt ved en lille Kro for at hvile ud. Sisows nye Heste orkede ikke mere. De hang med Mulerne og var saa døde i Øjnene, at de ikke engang blinkede for Piskesnærten. Haarene paa Bug og Ben klistrede tæt ind til de magre Kroppe. De saa ud, som store, kullede Fortids-Hjorte, der var blevet overmandet paa Marschen.

Vi sørgede for dem, saa godt vi kunde, og tog selv hver sit Ølglas Brændevin sammen med en nedsaltet Agurk. Kosten over hele Jorden retter sig efter Vejrliget, og man gør dumt i at overse denne Erfaring.

Tops fik en Skaal Havregrød, mens Sisow og jeg drak hver sin halve Snes Glas koghed Te. Vi kom i Sved, og det lindede i de stivkørte Led.

Sisow rullede sig et Kræmmerhus af Avispapir og fyldte det med Machorka. Han brød sig ikke om finere Tobakker, men mættede i lange Drag Lungerne med denne forfærdelige, russiske Tobak, der bl. a. ufejlbarlig doder Lus og Fnats. Han holdt Vejret saa længe, han kunde, og naar han endelig ikke kunde mere, blæste han til, saa der stod en Røg ud af alle Huller i ham. En gammel

Ulv havde kighostet sig ihjæl, hvis den skulde have lagt Bryst til en saadan Mundfuld Tobak, men Sisow strakte Benene velbehageligt fra sig og spyttede langt ud paa det snavsede Plankegulv . . . . .

Jeg kom til at tænke paa den første Gang, jeg lugtede Machorka. Den Gang havde jeg ogsaa søgt Hvile under Dagmarschen i en lille Kro, men jeg ejede ikke en Styver og kunde ikke taale Machorkaen paa fastende Hjærte. Det hjalp ikke, at jeg stred imod. Jeg maatte udenfor i frisk Luft . . . . .

Det var den Gang! Nu gik det bedre. Og jeg faldt hen i Drømme om store Skove og stride Floder, fulgte Vildtets stiløse Veje i Ødemarkerne og aandede Livets ramme Lugt.

— Nu kører vi igen! — hørte jeg omsider Sisow sige fra det Fjerne. Og jeg saa i det samme Krostuens sodede Loft og raat tilhugne Bohave.

Saa kørte vi videre gennem Landsbyers graa og lave Hytter, gennem grønne Rugagre og visne Stubmarker med Vanddraaber perlende i hvert et Straa. Skov og Krat veg tilbage og kom igen. Grænsen Grene bøjede sig mod Jorden som Skygger over Grave, og i det Fjerne laa mørke Bakke- drag og disede Dale som Længsel og Savn i en Sjæl, der blev ene . . . .

Aa, hvad var det for et Navn! Hvordan lød det! Hvor svandt det hen, da jeg just vilde nævne det, hente det op af mit Hjærte som en klingende

Tone! Hvorfor er det fjærnt og ufatteligt som mørke Bakkedrag og disede Dale . . . .

Der lød en rygende Ed forude. Sisow var væltet af Slæden og forbandede, mens han samlede sig op igen, alle sine Forfædre paa mødrene og fædrene Side. Han var uhyrlig i sin Vrede, og havde der været Torden i Luften, havde Lynilden opslugt ham, eftersom Jorden ikke vilde have ham og spyede ham ud igen af Dybet. Men pyntelig saa han ikke ud, da han kom til Sæde igen, og jeg maatte hen for at trøste ham.

Det pinte ham mest, at det var sket saa nær ved Hus og Hjem og uden en Kæfert. Nu blev den alligevel paaduttet ham.

Hans Bysbørn stak ogsaa Hovederne sammen og knipsede sig megetsigende paa Halsen, da vi kørte op gennem den lange Gade i Sisows Landsby, og jeg tror nok, at hans Kone har talt haarde Ord til ham, da Tops og jeg drev af med Bøssen efter Snepperne. For det gjorde vi nemlig straks. Hvorfor spillede den kostbare Tid med at pleje sin Magelighed, naar Sisows Dreng sagde, at der om Aftenen fløj store, store Fugle nede i Skoven! Vi maatte se dem, have dem ned fra Luften for at varme vore Hænder i deres Blod og røve deres Fjederham for selv at flyve op til Engene og Elskoven ved den store Flod. — Dér vilde vi bore med de lange Næb efter lækkert Kryb og ligge med de brunspættede Kroppe tæt sammen, mens Græsset milevidt og mandshøjt sang sine

hvislende Sange om hvide Nætter og røde Dage, saa lange, saa korte som Sommer og Elskov ved den store Flod i Norden . . . . .

Tops og jeg var inde i Skoven og ude paa Engen. Jorden bar oppe igen. Der var Mos og Rødder og Græstørv under Vandet i Engene til at træde med Fødderne paa. Aldrig havde nogen traadt der før os. Jo, det hvide, harpiksduftende Saar paa Fyrrestubben var slaaet af Menneskehaand. Saa havde de dog været der! Økserne havde sunget i den skingre Frostluft, sunget med skælvende Genlyd gennem Skovens andre Stammer, mens Spaanerne sprang til Øksesangen i den hvide Sne.

De har altsaa været her før! . . . Mon der er andre Dyr i Skoven? Skulde her være noget, der listede hen over Mosset eller varsomt og blødt listede sig frem gennem Luften? Aa, lad mig se paa min Bøsse: Lad mig mærke din røgfri Sjæl ved min Side! —

Tops! Kan du se det gulligmatte Lys der, hvor den graa Dag hælder! Det er Solen! Den ligger som en Verden af Ild bag den disede Luft. Den flyver derude i Rummet som et gyldent Støvfnug. Lille og uendelig stor ser den naadigt paa os, der sprang af dens hede Bæltested. Det bliver snart Nat. Se, hvor det flimrer i Taagen, bryder og skifter i matte Farver som Aandedrag paa blanke Messingporte . . . Timen er inde! Vi maa stille os op og se ind i Lyset. Der maa komme noget frem af det! —

Og jeg vilde stille mig op et Sted i Skovkanten, men Tops var imod det. Den gik med høje Skridt og løftet Hovede videre. Jeg maatte efter den paa en Stamme, der var fældet tværs over en Bæk, efter den opad Skraaningen i Skygge af Skoven. Tiden var ubelejlig til Stridigheder. — Lad ham bare gaa, som han selv vil, — tænkte jeg — næste Gang er det min Tur.

Den satte sig ved en Stamme i Skovkanten og saa paa mig. Jeg saa igen og blev staaende ved Siden af den.

Foran os laa et tuet Engdrag. Vi havde Lys og Plads til at røre os og en Smule Tid at løbe paa, hvis det skulde være, at noget kom hurtigt henover Engen.

Vi stod med Ansigterne mod Syd. Den vestlige Himmels Lys gled som en matfarvet Strøm forbi os gennem Aabningen i Skoven. Jeg følte det lette Tryk af dens sagtelige Gliden hen, naar den steg og sank og badede min Kind i sine lyse Vande. Den sugede Øjene til sig som et gyldent Legeme, hyldet i hvide Slør.

Alt var Tavshed, den uhyre Tavshed, der kun høres, naar man stedes Ansigt til Ansigt med Jorden. Søndenvinden sneg sig gennem Skoven, hviskede dæmpet til Granen og løb som et Smil i Søvn over Birkens skælvende Vemodighed.

Vi hørte vort eget Aandedræt, følte os selv helt at være til. — —

Hvad tænkte mon i Tidernes Morgen hint

første Menneske, der først af alle blev sit eget Aandedræt vár, sit eget Væsens Væren til. . . . Han var ligesom vi standset foran en aaben Plet i Skoven, da han pludselig hørte sig selv aande og saa sig selv alene midt i Verden. Maaske stod han her paa den samme Plet som vi! . . . Tops, flyt dig lidt! Lad os tage et Par Skridt til Siden! Saadan . . . .

Ja, han stod derhenne to Skridt fra os, og da han havde opdaget sig selv, kastede han sig forover paa sit Ansigt og rejste sig først igen om Morgen. Jeg ser den kvidefulde Forandring i hans Stenalderansigt . . . Eller var det maaske før Stenalderen? Benene skælver under ham, da han vender sig for at bære den uhyre Viden om sig selv ind til de andre, der blev i Skovene . . .

Jeg følte en bitter Smerte bag Øjnene:

Hvilke Opdagelser skal vi endnu gøre om os selv? Hvor sættes den yderste Grænse for vor Flugt i Rummet? — tænkte jeg og vilde ogsaa som han, der en Gang stod to Skridt fra os, løfte Hænderne til Hovedet, men i det samme syntes jeg at høre noget . . . . Eller var det kun Tops, der hørte noget?

Den havde rejst sig op og lyttede med Halsen strakt i sin fulde Længde og Hovedet paa skraa. Jeg var ikke straks klar over det, men jeg var glad over at have den med:

Ingen skulde faa Lov til at komme over Lysningen, ingen, ikke en Gang hint flyvende Dyr

med Navnet, der aldrig nævnes om Natten, ikke en Gang det, hvis det havde rejst sine forstenede Led fra Flodsengen, hvor det hvirvledes ned hin Nat i den permske Tid.

— Av !Hvad var det! Nu hørte jeg det ogsaa! Et Fløjt fra Luften var det! . . . Tys! . . . Igen, og et igen! Et, to! Et, to, tre! . . . Der er en Prik oppe i Luften. Jeg tror, den bliver større! Var det den, der fløjtede? Nu kurrer og sukker den langeligt . . . Men den har jo rivende Fart, saadan som den vokser. Den holder lige ned paa os, saa det piber i Luften! Den styrer lige lukt efter os! Pas paa! Pas paa! Den er bemandet! Se der i Vingehulen og paa Brystet! Hvor mange er der? Det blinker! Var det ikke et Blink? Aa, Død og Helvede, lad mig komme til! Død og Helvede, lad mig skyde efter den, før den kommer over Landet? . . . .

Mit Skud eksploderede bagved. Den manøvrerede med et sydende Spring over det. Hold foran, foran! Det ramte! Aa, hvor det ramte! Den stoppede op, rejste sig lige i Luften med Styret nedad. De springer overbord med Faldskærme. Se, hvor de hvirvler som Fjer fra en dødsskudt Fugl! Hvirvl da ad Helvede til, i Lopper og Lus, blot det flyvende Dyr kommer ned med det samme! Nu kommer det tungt nedad, lige ned paa Engen med gule Strejflys over de brudte Vinger . . . .

Den faldt med et Brag foran os og blev lig-

gende som en stor, uformelig Masse i Skyggen fra Skoven.

Tops rørte sig ikke efter den. Havde den Tid til at tænke paa en falden Fjende, saalænge Luften endnu var fuld af dem? . . . Der var en hel Flaade. De kom en for en i hinandens Kølvand, sommetider to og to. Jeg kunde ikke overkomme dem parvis. Jeg skød ogsaa forbi et Par Gange, og det vil pine mig i min Dødsstund, men jeg kunde ikke gøre for det, og Hovedstyrken fik jeg da ned. Maaske kan jeg lede de adsplittede Rester op en anden Gang . . . . .

Det tav i Luften, og Natten kom over os som en formummet Kvinde, der søger et Leje og finder og findes.

Tops havde forladt mig: . . . Tops! Den dukkede frem af Mørket med noget stort og tungt i Munden. Saa forsvandt den igen, kom igen, blev ved med det samme.

Den samlede dem sammen i en Bunke.

Aa, tag varsomt paa døde Fjender. De ka'n leve op igen som en død Kærlighed, ja, som en død Kærlighed, som et fjærnt og ufatteligt Navn, der blev glemt og gik tabt . . . . .

Ogsaa jeg bøjer mig ligesom Tops over de døde Fugle. Der stiger en varm og kærlig Duft fra dem, varm og kærlig — — Aa, nu husker jeg det: Aa, Lorine! Lorine! Nu husker jeg dig, Lorine!! — — — — —

Der er de med Fuglene! — raabte Sisows Dreng, da Tops og jeg bankede paa det toetages Træhus i Landsbyen.

Hele Familien var samlet nedenunder i den lave Ovnstue. Sisow laa paa den ægteskabelige Sovehylde oppe under Loftet og snorkede og svedte i Heden. Konen stod med opsmøgede Ærmer og nøgent Bryst og langede ildfaste Kogepotter ud og ind af den gloende Ovnmund. En af Drengene vuggede den mindste, der i en Spaankurv og en Tovende hang ned fra Enden af en smidig Birkesvaje langs Loftet. Hver Gang Drengen trak nedad i Vuggesnoren, bøjede Birkesvajen sig i en Bue, saa Ungen i Spaankurven kom helt ned til os andre Jordbeboere, for igen at forsvinde som et Luftsyn, naar der blev givet los i Snoren.

Jeg misundte dette Pattebarn af en Luftskipper, der saadan fra Barnsben befoer Rummet, da jeg kom til at tænke paa den Jærntremmевugge med grønne Bommesiforhæng, som jeg havde henslæbt min første Ungdom i.

Dette var da at vugge!

— God Aften i Stuen! — sagde vi, da vi var kommet vel ind, og Tops havde set sig om, — og Guds Hjælp! . . . .

— Tak skal De ha'! — svarede Konen. — Jeg troede, at De var ved at blive derude.

— Mascha! — raabte hun til en ung Tøs med

tykke Lægge under det opkiltrede Skørt, — Mascha, hjælp Herren af med Støvlerne! . . . .

Mascha saa op fra Dejgtruget, hun stod bøjet over og tog fat paa mine Støvler. De sad haardt paa af al den Væde, de havde været i.

— Kors, hvor de sidder! — fniste hun, da hun trak til og stemmede sin bare Fod mod min anden Støvle. Jeg var lige ved at glide ned fra Bænken, men i det samme gik Støvlen af med et Svup, saa Mascha tumlede et Skridt tilbage og hendes runde, stærke Bryster hoppede under den løse Særkekjole.

Saa tog hun fat paa den anden og fniste igen, fordi vi denne Gang maatte stemme de bare Fødder mod hinanden. Hendes var helt brune og bløde at træde paa som Løv i Skoven og Tærne smidige som Firben. Da hun bøjede sig frem mod mig, fyldtes jeg af den sødsvedne Em fra hendes Krop. Hun lugtede som selve Jorden, som sammenbrændt Hø, som et spændt og oljet Faareyver i en regnfuld Aften . . . .

Sisow strakte sig og gabede, saa man kunde høre Vejret i ham.

— God Aften, — sagde han og satte sig overende. — Hvor er Fuglene?

— De ligger herude i Forstuen, — nikkede jeg bagud. Nu skulde vi vel i Lag med at pille og faa Ild under dem.

— Det Skidt! — sagde Konen foragteligt. — Det var ogsaa noget at pille paa og gaa hele

Aftenen efter, i Stedet for at sidde hjemme og spise min Schtschi. Der er jo ikke noget paa dem!

— Men det lille, der er, er godt, — svarede Sisow og hang Benene udenfor Sovehylden. — Og nu skal vi nok faa dem pillet. Ja, vi skal, min lille Due, — fortsatte han, idet han, støttende paa begge Arme og svajende i Ryggen, lod sig glide ned mod Gulvet, saa man saa hans senede Ben og brede, haarede Bryst svæve ved Siden af det flyvende Afkom i Spaankurven.

— Som du vil, Iwan Petrowitsch, — sagde Konen indædt og drejede med et haardt Tag en anden Side af Surkaalsgryden til Ilden, — men ellers . . . .

— Ja, jeg skal spise den Smule Schtschi, De der har, ganske alene, — beroligede jeg hende. — Den damper jo, saa baade Tænder og Øjne løber i Vand. Ingen i hele Verden kan koge en saadan Potte Schtschi! Ingen! . . . .

Hun saa taknemlig paa mig.

— Der kan du selv høre, — brummede Sisow og kradsede sig paa Brystet . . . .

Drengene kom slæbende med Jagttasken. Sisow valgte nogle af de pæneste Snepper, og alle Mand gav sig til at pille, mens jeg fodrede Tops og pudsede min Bøsse og mig selv. Vi kunde nok trænge til det!

Og saa begyndte jeg at stege. Det vilde jeg selv staa for. Det kan være svært nok at stege en Fugl i et moderne indrettet Køkken, men at

stege Snepper i en Jydepotte midt inde i Ilden i en russisk Bagerovn, det hører der baade Kærlighed og Haandelag til. Ja, der gør! . . .

Men det gik. Sisow og Familie stod udenom i en Halvkres og opmuntrede mig med mange spøgefulde Bemærkninger.

— Kryb ikke helt ind i Ovn, — sagde Sisow.

— Han steger dem med Skidt og Tarme i, — haanede Konen mig.

— Ja, hvem der nu holder af det, — stik-lede Sisow.

Mascha og Knægtene hviskede og lo en Gang imellem; men det gik rigtig godt alligevel, og saa faldt Tilskuerne til Ro. Der var ikke noget Sjov at vente!

Drengene krøb op paa deres Sovehylde og blev stille. Den „lille Due“ og Mascha rumsterede ovenpaa i Gæstestuen, og Sisow trak i de fine Harmonikastøvler og forsvandt efter først at have rømmet sig og slaaet Knips paa Halsen. Det var Flaskerne, han gik efter . . . .

Tops og jeg blev ene foran Ildstedet. Vi passede endnu en Gang paa Snepperne, før de for stedse trak bort fra vore Sanser i det store Kresløb. Deres „Sjæle“ steg som kemiske Formler af det stegte Kød og bredte sig over Verden. Kan hænde, at et Par Smaadele af os igen skal mødes i det susende Kølvand agten om Jorden og blive staaende i det uhyre Dyb, til en ny Sol med sine Drabanter skrider frem gennem Ætherødet.

— Tops, lad os faa dem ud af Ilden, før de helt forsjæler! Lad os faa det duftende, brune Kød, og lad Sjælesnagere, uvidende udi Kemi, ride Kasteskaft gennem Skorstenen efter Snekke-aanden! . . .

Jeg trak Stegekarret bort fra det glødende Favnebrænde og ud til den dampende Schtschi i Ovgabet. Der stod det og holdt Varmen ganske af sig selv, til Sisow og jeg blev bænket oppe i Gæstestuen.

Det kunde ogsaa være paa Tiden at komme til Bords. Jeg havde ikke faaet rigtig Mad i tolv Timer. Nu skulde der ædes og drikkes paa Jægervis! . . .

Der var kommet en grov, hjemmevævet Dug paa det rødmalede Bord, og Sisow havde pyntet op med mange Slags heftige Drikkevarer. Snapse-glassene og Fajancekopperne var hentet ud af Fyrretræsskabet med de blærede Ruder; to Knive og Gafler saa fremmede og fornemme ud. De kom kun frem ved særlige Lejligheder, ellers nøjedes man med Træskeerne og Fingrene. Stammerne knitrede inde i Ovnen som en Skovbrand og kastede et rødt Ildskær ud paa min Seng, der var redt paa den gulmalede Løjbænk ved Væggen. Det var rart at have sit Leje saa nær ved Haanden . . .

— Ja, saa i Guds Navn da! — sagde Sisow og korsede sig med dybe Bøjninger foran Helgenbilledet oppe i Hjørnet.

Jeg saa til. Jeg vidste jo, at han kun gjorde det af Vane og ikke tænkte Spor af gudeligt ved det. Inden ret mange Snapse vilde han bede paa en hel anden Maade.

Konen løb ned, og Mascha ragede ihærdigt i Ilden, mens vi satte os, og Sisow skænkede Snaps i:

— Paa Deres Velgaaende, — skaalede han.

— I lige Maade! . . . .

— Den er fra det kejserlige Bryghus, — nikkede Sisow og tømte med lukkede Øjne Bægeret. Jeg gjorde ligervis. Monopolsnapsen smagte ikke af noget andet end Alkohol. Der var ikke Krydderi eller Sukker i den til at dække over Spritten. Det var, hvad det skulde være, ganske ligefrem Brændevin.

Vi rømmede os efter Skyllen og bed Heden i os med en stor Mundfuld Løg med Sild paa, og det gjorde vi nogle Gange, inden Konen kom med Surkaalsøben.

— Min lille Due . . . . Min lille Due, — sagde Sisow nogle Gange som i Tanker, da hans Kone stillede den glohede Potte midt imellem os. Saa tog han sin Træske og slikkede den eftertænksomt, for at jeg som Gæst kunde komme til at søbe for. Og saa begyndte vi langsomt at søbe fra hver sin Kant.

Ingen sagde et Ord. Dampen stod ud af Gryden som fra en hed og aaben Mund. Den lugtede pirrende syrligt, som al god Kaal, der har

staaet i Tønde og gæret. Skeerne trak en lille Dampstribе efter sig hver Gang, vi førte dem til Munden og slubrede Indholdet i os. Mascha laa paa Knæ foran Temaskinen og blæste Aande i den, og Konen stod med Armene over Maven og saa til, hvordan vi søbede løs paa hendes Schtschi.

Omsider lagde Sisow Skeen fra sig og saa bedrøvet paa mig. Jeg forstod ham straks, lagde ogsaa min Ske fra mig og puffede mit Glas over til ham. Han fyldte Glassene, vi tømte dem, stillede dem igen sammen paa Bordet, tømte dem, blev ved med det samme et Par Gange, indtil Sisow pludselig satte Glasset haardt fra sig ud til en Side og spyttede en sydende Blanding Brændevin og Spyt fra sig. Han kunde i Øjeblikket ikke mere.

— En Fa'ens behagelig Drikkelse! — sagde han og rømmede sig anstrængt. — Men den gamle Smirnowka var alligevel bedre.

Saa søbede vi Resten af Schtschien op og satte os til at hvile med hver sit Krus tyktflydende, hjemmebrygget Øl i Haanden. Det dullede, og Sisow trak en anden Flaske op med et langt Græsstraa ned gennem Proppen. Det var den undergørende og vellugtende Urt, Subrowka, der var sat i Flasken som en Mindelse om de Kræfter, der havde forvandlet det hvide Brændevin til flydende Guld. Udenpaa brødes med fældede Pander to Bøfler i en subrowkabevokset Prærie.

— Haa, haah, aah! — stemte Sisow i og stangede med sin tyrebrede Pande. — Haa, haah, aah!

I det samme kom Konen med Snepperne. Hun bar dem, som var det afhuggede Hoveder paa en Guldskaal, en forvreden Bunke uddrevne Fostre.

— Aah, du er dejlig, du Baals Præstinde, du Djævelens Datter ! Din Mave er tyk og svullen af navnløse Synder! . . . .

— Haa, haah, aah! — brølede Sisow og trak hende ind til sig. — Sid ned og vær med! Kom til mig! . . . .

— La' vær', Iwan Petrowitsch! . . .

— Næ, Fa'en tordne i din gamle Mor, om jeg vil! — slog Sisow i Bordet, mens Konen vred sig løs og trak sig helt ud i Døren.

— Altid Vrøvl med de Kællinger! — brummede Sisow og stak Næven ned i Stegepotten efter en Sneppe.

— Ho, ho, ho! — lo han og svingede med den i Luften.

— Tops! Hvor er du! Kom blot frem, du gamle Skumler. Lad ikke dydig forarget. Vi kender dig bedre!

Tops kom meget forarget frem fra en Bænk og tog betænkeligt imod en Sneppe. Den holdt ikke af Drikkelag og lod, som om den hverken saa eller hørte, men vi kendte den jo, som sagt, bedre. Den havde sine Passioner, som den tav stille med.

Sisow aad Brystet af sin Sneppe og pillede Kødet af Benene.

Ja, lad os spise med Fingrene! Lad os stige ned ad Jacobsstigen, dybt ned i Mørket, saa Afstandene føles. Skal vi ikke lægge os ned paa Gulvet og gnave, saa det knaser. Giv mig en Okse, en vild Hest at flænse i, en Tapir, en Mammoth! Skal vi rive Bovene af og mætte os i røde Muskler, for bagefter at rejse os og hugge hinanden i Hovederne med de blodige Knogler.

— Skal jeg slaa dig oven i Hovedet, Sisow, med et Bovblad?

Sisow rejste sig ravende og sang til Svar om Haandværket paa den store Landevej:

Ai — da! Vi spændte sorte Heste for
og foer langs Landevej.

Vi var tre sejge Udgangsmænd
med Økser i de røde Bælter.

Ai — da! Ho — ho!

Ai — da! Vi lod vor gæve Trojkas Spor
staa i den Landevej.

Verstpælene, de fløj forbi
som Stammerne i Birkeskoven.

Ai — da! Ho — ho!

Ai — da! Vi havde gode Øjne med,
som saa tværs Nattens Sky.

Der kom en Købmand i sin Vogn
med Varer og med fulde Lommer.

Ai — da! Ho — ho!

Ai — da! Hug vi hans Krik i Tøjlen fat
og trak ham af hans Pels.
Hans Rubler tog vi uden Vrøvl
og smed hans Varer i vor Kærre.
Ai — da! Ho — ho!

Ai — da! For Satan, hyl med Maade, Hund!
Nu er dit Liv forbi!
Vi slog ham Skallen ind med Klem
og lod ham age did, han skulde.
Ai — da! Ho — ho!

Ai — da! Saa gnistred vore Hestes Sko
mod Sten paa Landevej.
Vi foer til Bys, vi Udgangsmænd,
og Sol saa Blod paa vore Økser.
Ai — da! Ho — ho!

Ai — da! Vi drak de runde Rubler op
og laa i Kvindehus,
til vi igen drog ud paa Jagt
med Økser i de røde Bælter.
Ai — da! Ho — ho!

— Ai — da! Ai — da!! — brølede Sisow. Han
sprang ud paa Gulvet og kastede frem og tilbage
med Benene, inden han tog til at danse en Ka-
marinskaja, saa Brædderne gyngede.

— Tju!!

— Iwan Petrowitsch, — sagde Konen ind-
smigrende ude fra Gangen.

— Hva! Er hun der nu igen! Jeg skal . . . jeg skal . . . — Han greb en af Kopperne og knaldede den ind i Skabet, saa Ruderne splintredes — lære hende! . . .

Saa sank han om paa Stolen og stønnede.

Mascha kom og tog bort og satte Temaskinen paa Bordet, mens Sisow samlede sig sammen igen og skænkede Rønnebærbrændevin i Glassene. Det var lyserødt som ungt Blod . . .

Er det dine Læber, Mascha, der har staaet paa Brændevin! Eller er det noget andet? . . . Jeg vil gaa til Bunds i Flasken og lede efter det, til jeg ikke mere kan faa Luft under det kvælende Tryk af blodrødt Ildvand! . . .

Skaal, Sisow! Skaal alle I over og under Jorden! . . .

Nej, Mascha! Du har vadet i det skære Ildvand med blødende Fødder, ligget i det og svedt lysten Blodsved! Du har revet dit Hjærte ud og krystet det og svunget det som en pibende Regn over de hvide Vande.

Jeg vil se dit Hjærte. Ligger det blegnet dernede i Dybet! Gav det sit Blod til at farve de hvide Vande blodigtrøde! Er du derfor saa bleg! Vil du have mit Hjærte i Stedet! Kom, Mascha, skal jeg gøre Underet ved dig!

— Haa, haah, aah! tordnede Sisow og huggede løs paa Bordet og Glassene.

— Haa, haah, aah! — sagde han, da han væltede forover paa Bordet og rundt med det paa Gulvet.

— Iwan Petrowitsch! — lød en hulkende Stemme ude fra Gangen. — Iwan Petrowitsch dog! . . .

Han var oppe igen som en Bjørn . . . „Den lille Due“ flygtede ned af Trappen. Han rullede efter, og en lang, rygende Ed stod i Luften.

— Slip mig! — raabte nogen, og saa blev alt stille.

Mascha listede sig til at sætte Spjældet i Ovn.

— Mascha!! . . .

Hun var ude med et Spring. Jeg snublede og faldt over Løjebænken, og Mørket lukkede sig over mig — — — — —

Jeg ved ikke, hvor længe jeg laa, men pludselig syntes jeg, at nogen var i Lag med at skrabbe Jord over mig, begrave mig levende. Jeg kunde ikke røre mig og følte, at Jorden tog mig mere og mere. Jeg var ved at kvæles under en uhyre Tyngsel. I det samme vaagnede jeg og kom til at se ind i to grønne Øjne, der funkede over mig. Jeg prøvede paa at strække Haanden ud, men kunde ikke. Saa var der noget koldt og klamt, som snusede mig i Ansigtet og noget hedt, der slikkede mine Næsebor . . . Igen den samme Skraben, og en Hund gøede langt.

— Tops, er det dig? Ja, ja, Tops, nu skal jeg straks være der! Jeg kan ikke røre mig . . . Pludselig lugtede jeg noget . . . Hvad er det? Aa, du levende Begravelse! Vi er kulosfor-

giftede, lige ved at omkomme! Hvor er vi? Aa, nu husker jeg det. Den Satans Mascha har lukket for tidligt for Ovnene . . .

Jeg gjorde en fortvivlet Bevægelse og rejste mig støttende paa den ene Albu mod Fodenden af Løjbænken. Jeg var næsten følelsesløs, og Hovedet tomt og tungt, næsten ikke til at bære.

— Højere op med Hovedet, Tops! Støt dig mod Væggen. Kommer vi ned paa Gulvet, er vi dødsens. Vi kan ikke staa paa Benene og faar aldrig Solen at se mere. Lad os prøve at løfte paa Benene. Hvor er Døren?

Jeg skød mig med Ryggen mod Væggen tommevis henimod Døren. Flere Gange var jeg ved at falde sammen.

Tops sprang først ned og skrabede paa Døren staaende paa Bagbenene. Den nøs og peb. Saa fik den Haspen fra, og jeg smed mig fra Løjbænken ned over Dørtrinet og krøb saa længe, jeg kunde. En frisk, høduftende Kulde slog imod mig, men alt drejede sig. Jorden svingede om sin Akse, og jeg var med i Svinget . . .

Efterhaanden gik den langsommere, og jeg fandt mig selv sammen med Tops ude paa Høstænget. Men der var ikke Hø, hvor jeg laa, og jeg gav mig til at krybe henover Stænget. Bjælkerne i Gulvet var kolde og glatte.

Tops knurrede.

— Ti stille, Tops! Hvad er det? . . . Hinter! Jeg kom hen til en Høbunke, og mine

Hænder fik i Mørket fat paa noget som et garvet Skind. Inde under det var der lunken Uld og noget blødt og varmt, som bevægede sig. Det lo sagte.

— Er det dig, Mascha?

Det lo igen, da jeg krøb ind under Pelsen og fyldtes af en sødsveden Em, en Duft af sammenbrændt Hø, noget levende hedt som et spændt og oljet Faareyver i en regnfuld Nat. — — —

— — — Jorden var blevet tør og fast.

Græsset syede blanke Silkesting over den. Hvide og gule Blomster sprang i den grønne Baldyring. Knopperne fyldtes som Vorterne i et drægtigt Bryst. Skoven aandede sagte og skjult, laa brun og forventningsfuld under Himmelranden som en solbrændt og nøgen Kvinde.

Der kom et grøngyldent Skær over Birkens rislende Kviste: Saa springer de dog ud en Gang, fyldes og stilnes, disse nøgne Nervegrene, der har hvinet i Vejret og den evige Vinter! . . .

Og de sprang ud som en ung Elskov under legende Hænder. Bladene grønnedes skælvende, stod paa Kant i Varmestrømmen, lagde sig ned igen og bød deres unge Liv til Solen.

Hægen, Nordens Mandeltræ, hang fuld af Blomsterklaser. De hvide Blade faldt som sønderrevne Lin og lagde sig i flygende Hvirvler over Græs og Blomster, som gik Vinteren igen i kolde og lysnende Majnætter.

— Naar Hægen blomstrer, kommer Kulden

igen —, siges der i Norden. Og det gør den . . . Et Kuldegys staar ned fra de hvide og nordlige Have, hvor Polarkresens og de store Floders udspyede Ismasser damper under Sol og Dage, der længes. Bræerne opgiver Aanden, skifter Ham og gør sig usynlige for at drive søndenud med Vinden som kolde Gengangere, der forfærder og lammer den unge Sommer. Hvor Hægen blomstrer, binder de hvide Kranse om de kolde Pander og kaster sig, naar Dagen gryr, som Rim paa en Bakkeskrænt mod Nord.

Blege og matte ligger Ishavets Skygger, til den lange Dag maner dem i Jorden og væder Rugens og Havrens Rødder med deres Opløsning.

— Naar Hægen blomstrer, kommer Kulden igen, — siger man nordpaa. Men hvem ser i Rimen, en Majmorgen paa en Bakkeskrænt, Genspejlingen af det hvide Hav! . . .

Hægebærtræet har mistet sine Blomster. De føg hen som Sommerens Sne, tøde bort i hastige Soltimer, blev til Jord som alt, der visner.

Men Sommeren danser sig hed. Den svinger Skovbrynets grønskællede Nymfe, saa Blomsterstøvet staar gult og hvidt i de malende Solstrømme. Den danser sig hen over Landet, saa Luften flimrer som af tusinde vuggende, bryndebetagne Par. Solen har naaet sin Fuldkommenhed. Den staar lige over og brænder løs med 40° R. Der er Midsommer i det store Fastland. Nætterne er lune som Fuglereder og fulde af Kærlighed. Va-

gabonderne ligger med Flaske og Kvinde under aaben Himmel. De ser gennem Flasken paa de tavse og ufattelige Stjærner og vender sig om mod Jorden for at henrykkes endnu mere af to talende Øjne og et Rum, der kan maales.

Der ligger saa mange sammen baade under aaben og dækket Himmel . . . .

Der hviskes saa sødt og favnes saa bedsk, og Jomfruer vorder saa røde . . .

Floden gaar grundende mod Nord. Kølvandet efter en Baad glider ud i den skridende Strøm og brister som en tynd Hinde.

Aareslagene slaar deres træede Takt. Harmonikaen bliver ved at messe: O Du! . . . O Du! . . . — til en Stemme siger det hele, saa det toner i den lyttende Nat: O Du Skønne! O Du Dejlige! Nu har Du helt været min! . . . . .

Der kommer halvnøgne Ællinger paa Torvet. For nogle Kopek fyldes Gryderne i Byen med Spædevildt. Jagten er gaaet ind paa den hellige Peters og Iwans Dag. Der er nok at jage i det store Land.

Det gaar mest ud over det Vildt, der er lettest at faa Ram paa. En Flok Ællinger med blaa og bløde Fjerposer kaldes ned som ingen Ting. Undflyer de op i Græsset, jager Køtere af tvivlsom Herkomst dem til Døde . . . .

Tops og jeg gaar over Torvet og vender Næserne bort fra Barneligene. Skulde vi have med dem at gøre, skulde det da være i en uoverlagt

Stund, efter en Søvn ved Flodbredden, derude ved de store Enge, naar ingen saa det — ikke en Gang vi selv. Men her! Nej Tak! Maa vi bede om det voksne endnu! . . . Eller skulde jeg skaffe mig en Halvhund, et simpelt og primitivt Kræ til Andejagt? . . . Hm . . . Jeg vil dog tænke over det . . . .

I „den gyldne Støvle“ staar der Tredækkere paa Menu'en. Aa, din Satan, hvor faar du Tredækkeren fra? Saa, du har ogsaa unge Urfugle! Ja, det kan ligne dig, Nikolaj, du skumle Spritaand. Men jeg vil ikke nedværdige mig til dine Urfugle. Tror du ikke, jeg ser dem slaske som brogede Klude henover de graagrønne Enebærbuske. Tror du ikke, vi ved, hvor slatne og uskyldige og uprøvede de er i Kødet. Nej, lad os faa et Par Tredækkere og en Flaske af Livadias blaa Druer. Og saa tror jeg forresten nok, Tops, at vi vil hente det næste Par selv . . . . .

Jeg havde paa Floden en Baad, der hed Tschaika. Den var krigsmalet som et Slagskib. Den kunde godt have været levende og udsat for uendelige Slægtleds Tilpasning, saa godt faldt dens Farve sammen med Omgivelserne.

Forøvrigt havde den været levende for ikke saa længe siden, saasom den var gjort af en tyk Poppelstamme, der var kogt lind i Vedet og formet til en Kano. Nede paa Floden drev de det Haandværk med stor Kunst, og man kunde blive Skibsejer for fem Rubler, naar man da ellers brød

sig om det. Paa det Sted var det saa almindeligt, at enhver, der higede efter det, kunde faa sit Ønske opfyldt.

Naar jeg ikke roede paa Floden, sad jeg tidt nede ved Færgestedet, hvor Tschaika laa fortøjet, og saa paa Vandet og paa de gule og røde Piger, der kom med deres Spande og Aag over den ene Skulder, som de havde gjort det lige siden Iwan den Grummes Tid.

Forøvrigt passede jeg paa, om Baaden trak Vand. Det var jo Mening, at vi skulde flyde i den en længere Tid, naar det kom saa vidt.

Jeg havde ogsaa faaet en ung Knøs i mit Brød. Petruscha hed han. Han var en skønne Dag kommet lige ind ad Døren til mig fra en Landsby i Skovene, og jeg beholdt ham med det samme. Vi vænnede os snart til hinanden. Han sagde ikke meget, men naar han sagde noget, var det altid Førstehaandsiagttagelser, og han gjorde alt, hvad jeg sagde til ham, og naar jeg ingenting sagde, gjorde han det alligevel. En ung Gorilla eller Bjørn, der lige fra Skovene kom ind til en By, kunde ikke være mere uberørt end Petruscha. Han var brun af Lød og lind i Ledemodene og gik blødt i sine mørke Filtstøvler som en halvvoksen Saalegænger og kunde tælle til ikke saa faa ved at snitte Enere i en Træpind. Han var et meget brugbart Individ, og jeg længes tidt efter, at hans Lige maatte komme ind ad Døren til mig igen. Ogsaa Tops havde vænnet sig til

ham. Den regnede ham ikke for et Menneske og fik jo tænke, hvad den vilde . . . . .

Og saa var det en Julinat med Maane, at Tops, Petruscha og jeg gik hjemme fra Bjælkehuset ned til Floden. Petruscha bar Køkkenet, Aarerne, to Flasker Brændevin, lidt Te og et stort Rugbrød i en Pose. Bag i Bæltet stak den kortskaffede Økse, hans Fædres Vaaben. Jeg havde Bøssen og Ammunition og Tops sit haarde Hjærte.

Tschaika laa og drev i den døsige Strøm og trak dovent i Kættingen.

Nu skal vi løse dig, du graagrønne Flodfugl!
— Kip ikke, naar du gaar forud, Petruscha, „Maagen“ er rund i Brystet!

— Tops! Du skal være i Midten.

Jeg tog den bredbladede Styreaare og satte fra. — Ro til, Petruscha, med lange sindige Tag og sig til, naar du ikke kan mere eller hvil paa Aarerne.

Og Petruscha roede til. Vi løb mod Nord med Strømmen. Om et Par Uger eller tre kan vi være ude i det hvide Hav . . . Tschaika gled oven i Vandspejlet som et Blad, der var kommet ud at sejle. Det boblede agterude. Vi var i Bevægelse, løb langs med Jordens Runding, tog Verden i Besiddelse.

To Floddampere sov med udslukte Hjærter ved Pælebroen. Store, overbyggede Pramme laa i Række som Huse langs den flydende Gade. Nogle af dem stod med den flade Bund paa

Bredden. Vandet var langsomt faldet, efterhaanden som den hede Sommer drak det ud. Under Tøbruddet havde det staaet ind over den halve By og lagt sig milevidt over de store Enge — „Søerne“, kaldes de af den Grund, og det var derned vi skulde — men nu gik Strømmen lad og mat og lunken, som svedte den i sit Udspring. Den havde faaet en grøn og giftig Farve ved at gaa saa langsomt gennem Byen. Men den skiller sig af med det menneskelige, naar den faar Dybde og Fald derude i Ødemarkerne. Store Søer rækker sine Munde frem og fylder den med rislende Væde, til den som et beruset, langeligt Hav staar ind gennem Nordens tavse Sagaland.

Bag os svandt Byen i et natligt Syn af Taarne og Tage. De stod i Maanelyset som drømte Tanker, perlematte og dirrende som en Spøgelsesdans.

Oppe paa den høje Brink laa „Peters Hus“ i Birkelunden.

Der sad en sort Fugl paa Korset over Kirken ved Siden af.

Den svømmede paa det gyldne Kors gennem Nattens Halvlys og havde et Hjærte, der bankede nøjagtig som mit eget. Mon den lytter til Maaneskinnets Siven gennem Birkeløvet, eller grunder den med uklare Tanker over det dumpe Sug i Rummet . . . . .

Staar der ikke en Skygge paa Udsigtshøjen ved den maanehvidtede Husgavl! Er det din store Skygge, du, den eneste store Romanow? Er det

dig, der staar og drømmer i Natten om Vandvejene til Havet og Engene ved Cholmogory. Eller har du rejst dig fra de døde for at løfte din Krone af Dværgens svage Hoved og bære den bort gennem Natten, og give den til Folket, naar det vaagner i Gryet . . . . .

Saa tier og slukkes pludselig alt i Verden. Det suser i Ørene . . . Var det mit Hjærte, der stod stille et Øjeblik. Nu sanser jeg Livet igen . . . Der staar tre Stubmøller paa Rad, tre Kæmper, der har stillet sig op til Hvil med Stavene over Skuldrene. De har skridtet tværs over en Landsbys smaa bitte Træhuse og stillet sig op paa den bare Mark.

Bag dem runder Himlen sig ind i det gaadefulde Dyb, hvor Stjærnerne bobler som Atomer i en Glaskolbe. Intet er evigt! Der er ingen Gud! O nej, I vise Stjærner! Va'r jer! Jeg fører min Glaskolbe gennem Rummet og fylder den med Stjærner og Guder og ser dem koge og danse i Omskiftelsens Tegn over min Hjærnes Ild. Alt skifter Form og Væsen i Altets vældige Malstrøm . . . nu hører ogsaa jeg det dumpe Sug gennem Rummet . . . . Er det Floden, der sliber sit Jordleje til, eller er det Myggesværmene, som sluger Luft. Det syder fint og spidst og bestandigt under deres Vinger, og Floden damper tungt og klamt af Anstrængelse.

Laadne Natsværmere og blanke Biller krydser i Natten. Der faldt en i Floden. Vil den med til

Havet og Polarkresen. Det giver et Gylp i Vand-skorpen, et blødt Slag følger efter, saa er der ikke mere. Men Billen er borte, og runde Ringe breder sig som en syngende Tone, der den gik under i et Fiskegab.

Der er altsaa ogsaa noget, der bor under Vandet! Det havde jeg helt glemt. Fik jeg ikke mine Snører med? Jo — jo! Skal vi se, om vi kan faa fat i Fisken, der slugte Billen. Det vilde befordre Sjælevandringen. Maaske bliver det ikke den samme Fisk, men der er nok en anden, som ogsaa har slugt en Bille eller sin egen Frænde, hvad der var endnu bedre.

Jeg sætter min Glint ud, og Tops, der et Øjeblik har løftet Hovedet, fnyser efter Myggene og ruller sig sammen igen. Den foragter Fisk.

Glinten svirrer mat, kan jeg føle. Den holder mere af at sidde i Modstrøm for at faa Tryk nok til at opstemme den fulde Glintesang for Dyrene dernede.

Men den faar ogsaa synge ned ad Floden, saa godt den kan. Der er maaske en søvndrukken Fyr, som gaar paa den ved en Fejltagelse.

Og saa sanser jeg da Livet blot gennem de to Fingre paa min venstre Haand, der holder om Snøren. Det er, som havde jeg stukket en lang Nervetraad ud i Strømmen. Jeg taler med de mange glidende Tons Vand, ser deres vaade Rygge gaa i Spand dernede og vende Furer i den store Floddal. Jeg bader mine Hænder i den kolde Sved

paa deres Pander og røres af deres Flankers stærke Slag. En tung og samstemt Snøften staar ud af de vaade Muler og brister i store Bobler...

Saa giver det et Ryk i mig . . . Der var en af dem, som slugte Glinten!

— Holdt, Petruscha! Baaden staar jo med Stevnen ind i Skyerne! Aa, hvor han virrer med Hovedet dernede i Dybet! Nu maa der fires og lempes for at faa „Tonet“ paa det Tørre. Baaden ligger stille, mens Snøren skyder ud til Siden og strammes. I det samme slappes den, som sprang den paa Midten. Hiv ind! Nej, nu er der noget igen i den anden Ende.

Et hvidt Blink i Vandskorpen, et Plask, og Snøren viser lige mod Bunden. Vel! Se dig om dernede en Gang til! Det bliver den sidste! . . . Saa kommer Snøren langsomt ind i Baaden. Betænksomt løfter det, der holder i den anden Ende, sig op i Strømmen. Vi nærmer os hinanden. Et sidste Slag i Vandet, jeg bøjer mig ud, griber noget levende i Vandlungerne og faar et Hovede og en glinsende Geddekrop ind i Baaden. Naa, det var ikke andet! . . . Den ser koldt og hensynsløst paa mig, da jeg vrider Krogen ud af dens Hals. Et Øjeblik blinker det i dens grønne Øjne, men det er ovre med det samme. Den fødte Pirat giver sig ikke levende. Den glamser med Flaben og hugger med Halen i Bunden af Baaden og springer skæve Sidespring mod Rælingen.

Tops flytter sig forbitret, og Petruscha er vellystig i Øjnene.

Ja, saa faar du ikke tage mig det ilde op, at jeg risper dig med min Kniv over Gattet og Rygmarven. For dit Livs Skyld fornærmer jeg ikke Tops. Og saa havde jeg desuden ventet at se et af Flodens vaade Trækdyr komme op som et Vandbjærg med et hvirvlende Øje mellem de stride Horn — — — — —

Det begynder at blive klodt. Er der ikke en Lysning yderst i Øst . . . . Derhenne bag den høje Pynt, der staar og bryder mod Floden, lægger vi op i Pilekrattet.

— Det kan være nok nu, Petruscha!

Jeg satte Baaden mod Land, og vi trak den op i det tætte Krat, der slugte os, som om vi aldrig havde været.

Petruscha ryddede en lille Plads og splintrede en ilanddrevet Bjælkestump, mens jeg skar Gedden op og badede den i Floden. Der var baade Biller og Frænder indeni den, og dem lod jeg sejle mod Nord, mens Gedden svømmede krum i den kogende Keddel over vor Lejrild. Den er en daarlig Madfisk i de Egne. Der er ganske anderledes fine Dyr i Floden. Men naar den nu havde budt sig til, fik det jo blive derved.

Tops gik op i Landet for at se sig om og kom beroliget igen. Vi var, hvor vi skulde være.

Og saa spiste vi, hvad vi orkede, baade af Gedden og Suppen. Jeg maatte flere Gange opfordre Tops til ikke at være kræsen og forsmaa Kosten. Vi havde en lang Dag for os.

Vi rullede os ind i vore Frakker og sov ind ved det ulmende Baal.

Jeg vaagnede ved, at Pilekrattet bøjede sig som under en stiv og enstonig Storm, men da jeg saa rigtig til, var det en stram Trosse, der fejede hen over det. Og da jeg stak Hovedet udenfor i Dagen, saa jeg fem rødskortede Kvinder hænge forover i deres Bringeseler for at slæbe en Pram op mod Strømmen.

De gik som umælende Trækdyr i Morgenens og tilkæmpede sig hvert eneste Fjed nyfødt Jord.

Og nede paa Floden gled Prammen tøvende frem, ført af en halvnøgen Mand, der lænede sig mod Birkestammen i Plankeroret.

— God Vej! — ønskede jeg dem i mit stille Sind. — God Vej under Sol og Regn, I maalløse Trædyr! Og god Død en Dag eller Nat, naar Vejen er gaaet og Striden mod Strømmen er endt.

— Petruscha! Hov, se op, Petruscha! Bliv her, til vi kommer igen, og lad ingen stjæle Baaden. Du kan jo varme Fiskesuppen op.

Saa gik Tops og jeg ud i den tindrende Morgen. De store Enge laa for os. Vi var ved „Sørne“. Vandet var borte, og kun Græsset flød som et grønt Væld i dem. Her skal vi angle med Næserne, glinte med Krudt og Hagl, saa der lugter svedent i Jomfrueligheden og lyder Skrig og brystne Toner.

Duggen er allerede borte . . . . Den har begyndt lige fra Morgenens igen, den umættelige, Jordens tørstige Elsker! . . . .

Der staar en Duft af Ungdom over de grønne Straa. De er saa gennemsigtige og skære, og jeg røres ved at se deres smaa, fine Knæ.

Langt borte trækker Skovene deres mørke Linjer. Jeg synes, jeg kan høre Birkeløvet vende sig og Fyrremaalene gro. Derhen og tilbage igen vil vi vandre i en stor Bue og se, hvad der møder os i Dagens Løb. Vi gaar gennem den grønne Sø i to Dræt, med den lette Brise sprudlende over vore Næseflige.

Et Fløjt, Bøssen under Armen, og vi er begyndt.

Tops ser op til mig og gaar frem i en stor Bue. Dens Tempo og Maade at føre sig paa er tilbedelsesværdig. Tops! Jeg elsker at se din plettede Krop stige og synke som en højstemt Sang i den grønne Dag.

Du er, naar du gaar paa Rov, som den dybe og susende Tone i mit begærlige Hjærte. Syng, syng væk, saa vide over Engene! . . .

Tops sagtner Farten, gaar i falsk Galop med Bagbenene skiftevis højt løftede, som om den havde skejttet sig paa dem begge. Saa vender den og trækker en ny Bue op i tilbagegaaende Retning. Det samme om igen, men hver Gang bemægtiger den sig en hundrede Alen vildttom Eng. Der er ikke noget, hvor den har været.

Pludselig stopper den op i Farten og kaster sig fra sin Bane lige frem i Terrænet. Den fik saa underlig travlt, blev saa vims i det. Dens stive

Hale vibrerer fanatisk, som om den bad med den. Pludselig retirerer den, ligefrem løber baglænds, kommer saa over sin Forskrækkelse, slaar et Par Krese, snævrere og snævrere, og gaar sagte og varsomt fremad. Den drejer Hovedet tøvende om efter mig og skeler forfærdeligt, mens den fører Tungen ned efter noget Savl paa Underkæben. Da den har set mig komme, slaar den sig til Ro. Den staar som en hvid Streg i det grønne Græs, ubevægelig, men med Helvede i Brystet . . . Jeg kan se paa dens Øren, hvor spændt den følger mine Bevægelser, hvert Skridt. Saa er jeg der! Det dirrer i den, da den gaar frem igen, men den bliver ved. Det gaar os paa Nerverne. Det er jo første Gang i Marken med Søg og Stand . . . Der var noget, som pludseligt og uventet fløj op af Græsset. Jeg kunde ikke se, om det var stort eller lille, men mens jeg holdt til det, dækkede det hele Himlen og Synskresen og tog Lyset fra Solen. Det fløj meget blødt og uden Hastværk lige ud, og jeg saa i Skuddet, at det kun var en Tredækker, som standsede saa brat i Luften og røg i Græsset som en Sten. Men i det samme Nu var der en anden i dens Sted, og da den blev standset og kom ned paa samme Maade som den første, var der to til oppe i Luften, og inden jeg havde styrtet to nye Patroner i Bøssen, var de borte, og Himlen ren og klar igen.

Tops havde altsaa villet have dem alle fire.

Den saa dog anerkendende op paa mig, men rørte sig ikke af Stedet, lagde ikke Spor af Interesse for Dagen. Det var forbi! Troede jeg maaske om den, at den var uopdragen, at den var en simpel og ubehersket Knægt, der vilde styrte frem i Skuddet og bralre løs med en beskidt Kæft. Nej! Hvis jeg var vant til den Slags Omgang, maatte den beklage mig. Hvad den angik, havde den set saa meget Vildt, at den hverken for min eller sin egen Fornøjelse nedlod sig til Intimiteter i Retning af Apportering. Kunde jeg ikke finde, hvad jeg selv skød, skulde den nok hjælpe mig. Det var en Sag for sig.

Og jeg tager da selv de to døde Fugle op fra Græsset. De var saa brune og graa og lunkne... Lad mig se ind i jeres brystne Øjne for at gætte mig til noget om Livet! Sig mig, hvad er den inderste aller dybeste Forskel paa før og nu? Men de svarer ikke, og jeg putter dem i Tasken.

Videre gik Jagten. Der var mange Tredækkere. De laa tæt som en Udsæd i Engene, og der havde aldrig været Le over dem. De var saa fortrøstningsfulde og sikre paa Livet, saa blottede for bitre Erfaringer om skrappe Næser og Krudtaande. Tops og jeg kom til at arbejde støt og roligt. Bøssen var varm i Løbet og lugtede raat. Vi mættedes langsomt af sluknende Liv.

Faldt en Fugl i Græsset, saa jeg tabte den af Syne, eller havde en faaet for lidt, stillede Tops sig ligegyldigt over den, til jeg kom og samlede

den op. Vi havde to Snese i Tasken, da vi ved Middagstid kom op under Skoven.

Solen havde svunget sig helt op paa Himlen og lod sin Ild falde lodret paa os. Luften var tyk af Hede. Græsset duftede krydret og udgød berusende Strømme af Støv og Kærlighed. Sommerfuglene lallede med tunge Vinger gennem Blomsternes Parringsrus. Sommetider sad de to sammen og gyngede paa en Kløverblomst. Blanke Fluor gnistrede i Sollyset, og Humlebieerne drak Engnelikkernes aabne Jomfrudom.

Der laa Græs paa Skaar oppe under Skoven. Hø høsten er altsaa begyndt. Leen synger over „Sørne“. Inde i Skovbrynet ligger Høstfolkene og sover Middagsheden bort. Der er Kvinder med. De boer herude, til Høet er i Stak. De ligger i deres røde Skorter som Fluesvampe paa Skovbunden, eller røde Bær . . . Ja, som røde Bær . . . Jeg er meget tør i Halsen. Maaske er der virkelig nogle Bær inde i Skoven. Jeg vil søge en Lysning op, hvor Solen har været øm mod Jordbærblomsterne, og se, om der blev Bær deraf.

Der var mørkt inde i Skoven. Fyrrestammerne skinnede som Kobberør, og jeg hørte det koge i dem, da jeg lagde Øret til.

Det blev lysere, hvor Birkene stod i Kres om en aaben Plads og sang deres hvide Sange ud over trøskede Stubbe og Blomster og Bær.

Det duftede syrligt af Ælde og sødt af den modne Dag. Gulakset havde lukket op for sin Vel-

lugt, og Hjærtegræsset stod i blaanende Klynger med Hjerterne tunge mod Jorden.

Der er røde Bær. Min Gane svider af Hede. Der er ogsaa en Kvinde, rød som de modne Bær, hun plukker. Hun ser op, da jeg kommer hen imod hende.

— En god Dag og vel mødt . . . Er her mange Bær? Jeg havde ogsaa tænkt at plukke Bær . . . Eller kan jeg faa nogle af dine? Tak for det! . . . Hvad hedder du forresten? . . . Jeg? — Jeg er en fremmed Jæger fra Floden . . . Naa, Katja hedder du. Det er smukt: Katja . . . Jeg kendte en Gang en Pige, der ogsaa hed Katja, men hun var ikke saa smuk som du. Nej! Ikke nær saa smuk! Hun havde kun blaa Øjne og gult Haar, helt gult som skættet Hør, siger jeg, og dumme, blaa Øjne! Da hun gik fra mig, bad hun blot om et Tørklæde, et rigtig simpelt, rødt Tørklæde. Det var det hele. Hun bad ikke en Gang om denne Ring paa min Finger — ikke en Gang om den Smule Ring til Erindring . . . Hvor din Hals dog er dejlig, Katja, og brun af Solen, og dine Bryster runde og faste som to overskaarne Citroner, ja, Citroner, lige til at putte i Teen og drikke. Ser du, jeg kan lige have det ene i min hule Haand . . . Jeg havde ogsaa en Gang en Hest med saadanne fine Ben, som du har, Katja. Men jeg har den ikke mere. Den havde ogsaa stærke og ædle Knæ, dejlige som en Salmesang, naar den løftede dem . . . Jeg har ikke mere

noget som dig, Katja, slet ingenting, ikke en Smule . . . Kom og sæt dig ned . . . . Jeg har gaaet og set ind i Øjne hele Dagen uden at forstaa det, jeg tænkte paa. Lad mig nu ogsaa se ind i dine mørke og levende Øjne . . . . .

Tops, gaa og find noget Vand til dig selv! Jeg vil ikke mere finde mig i at se paa din tørre Tunge. Jeg taaler ingen Bebrejdelser, mindst af alt tavse, og jeg vil ikke bagefter høre Bemærkninger. Gaa! . . .

Ja, Katja, lad mig se ind i dine Øjne, saa forstaa jeg maaske Forskellen paa før og nu. Nej, du maa ikke lukke dem! Hører du, Katja. Luk dem ikke . . . Luk dem ikke . . . Heller ikke din Mund . . . din Mund . . . . .

Tops, hvor er du! Hallo! Naa dèr! Skal vi saa gaa!

Farvel Katja! Ja, jeg boer i Pilekrattet ved Floden, der, hvor den høje Pynt staar ud i Strømmen. Jeg boer der til imorgen, naar Solen staar op.

Saa gik vi alene bort. Inde i Fyrreskoven satte jeg mig op ad en Fyrrestamme og lyttede i Søvn til Stoffets gaadefulde Spil:

Det var Foraar, og den sidste Sne laa i klamme Driver. Tjurhanerne sloges over mit Hovede, sang og kaldte og sloges, saa de faldt parvis ned fra Grenene. Bjørnen rejste sig i Hiet og stak Snuden ud i Tøvejret. Den var ogsaa kommet til at huske

paa noget, der hændte den sidste Foraar. Hvad var det, den tænkte paa? . . . Det skulde vel aldrig være min røde Hest, der gik henne i Lysningen, min røde Hest med de fine Ben og Knæ, dejlige som en Salmesang, naar den løftede dem . . . Pas paa! Luk ikke dine Øjne! Dine Øjne . . . Katja! . . .

Saa vaagnede jeg . . .

Da vi kom ud paa Engene, lød Leernes Sang oppe fra Skovbrynet. Nu skulde de bide Græs igen.

Nej, det kan være det samme, Tops. Jeg bryder mig ikke om at skyde mere i Dag. Jeg vil blot gaa med den dalende Sol og høre Cikaderne spille tusindtonet i Græsset. Jeg vil gaa langsomt ind i Aftenen og tænke paa noget, jeg dog aldrig forstaar . . .

Vi kunde se Røgen fra Petruschas Baal sive ud gennem Pilekrattet. Han lod det brænde. Der var Træ nok ved Flodbredden. Og da vi kom ned til ham, laa han med Ansigtet helt ind til Ilden. Han havde ogsaa været paa Høhøst og redt os tre bløde Græslejer rundt om Baalet.

— Petruscha! Nu skal vi have Mad. Her skal være Gilde i Aften. Og naar Solen staar op, ror vi hjemover mod Strømmen. Her er Fuglene. Læg dem, vi ikke bruger, i vaadt Græs!

Og vi holdt Gilde i Pilekrattet. Vi fraadsede i brunet Kød og Te og Brændevin, til det primede i os af Mæthied, og vor Stoflighed aabenbarede sig i det store Sammenfald af „Kød og Aand“.

De to andre faldt snart i Søvn, tror jeg, men jeg laa vaagen og lyttede til Floden og Solfaldet dør bag om Jorden:

Der maa være Stjærner paa Himlen, smaa Fortætninger i det flydende Stof, der skinner i vore Sanser under et bestemt Forhold. Hvis de nu slet ikke var der. Hvad saa? Ja, hvad saa! Jeg kunde nok have Lyst til at vide, hvor dybt den Fortætning naår ind i Rummet — hvis der da er noget Rum, og det ikke er Bugen af en Bacille, der kryber i en Vanddraabe. Det er ogsaa det samme! . . . Maanen maa være ved at komme op. Jeg kan føle dens blege Aande gennem Pileløvet . . . Mon Duggen falder? Det er, ligesom noget storknede i Luften og faldt som et sprødt, usynligt Vandfald over Jorden. Jeg hører en uhyre Ælde i den sagte Storknen. Den rækker langt forbi Menneskehedens Erindring, helt forbi det første Livstegn paa Jorden, ja, langt forbi Amøben, som dog for kun 35½ Aar — og ni Maaneder siden var min Stamfader i lige nedstigende Linje. Men det husker jeg kun gennem min Viden om Tingenes Væsen . . . Det første, jeg ellers husker, er et Pilegærde. Et Pilegærde, hm! Jeg er ikke kommet stort videre endnu, omgivet helt af Pil, som jeg er. Det er et underligt Træ, Pilen. Der er noget menneskeligt ved den. Den lugter af Hud. Jeg synes, at de graagrønne Blade svinger saa underligt paa Stilkene, som om de vilde sige noget. Hvad kan det være. Alt er

saa stille . . . Hvis nogen nu skulde komme langt borte fra over Engene, vilde det synge gennem Græsstraaene, og Pilebladene vilde gribe Lyden og holde den fast her lige over mit Øre.

Jeg tror, jeg vil ligge og høre efter lidt endnu . . . . .

Tops! Ti stille for den Onde! Couche! Couche, siger jeg! Jeg vil selv gaa op for at se efter, om der er nogen . . .

Der stod en mørk Skikkelse oppe paa Brinken.

— Hvem er det? Var der nogen, der vilde tale med mig! Tale med mig! . . . .

Aa, er det dig, Katja! Hvad vil du ved Floden, om Natten? God Aften, Katja! . . . .

Du er kommet langt borte fra over Engene. Dit Haar er fugtigt af Natten, og dine Læber tørre som Asken i mit Baal. Du har gaaet gennem Græsset med dine smaa, nøgne Fødder. Din røde Kjole er vaad, og Kanten paa din ru Særk har drukket Dug . . . Er du gaaet vild i „Søerne“. Eller var der noget, du glemte at sige mig? . . .

— Ja, jeg vilde blot sige dig . . . Der var ikke andet . . . Jeg vilde kun sige dig . . . Giv ogsaa mig et rødt Tørklæde! . . . Et rødt Tørklæde — hviskede hun, da vi sank hen i det dugvaade og elvergale Græs . . . . .

— — — — —

Jorden gulnede af Modenhed. Vi var i August. Bladene fik Pletter, og Rugen bøjede de fyldte Aks under Forløsningens Smerte. Havren

og Byggen stod og saa til og skælvede undrende over den høstlige Vækst ogsaa i deres egne Hjerter. Sensommerblæsten løb over Marken og sang varselsfuldt i Havretoppene om Avnedansen paa Loen.

Natten var mørk og indadvendt, og Dagen løftede sig som en høj Pande over Aarets for-tænkte Blik. En Vekslen i Tingene forestod, en Skindød i det evige Liv, der uforanderligt lever i Fødsel og Død, bandes til det yderste Mørke og opstaar af sig selv paany . . . . .

Det var koldt om Natten, og Tops og jeg krøb sammen i Høet paa Bunden af den stive Tarantas, som vi skumplede afsted i. Trespandet havde faaet de haarde Led optøet under Jam-schtschikens Pisk og gjorde sine femten Werst i Timen. Paa flad Vej eller ned ad Bakke rasede det i et Helvede, der laa mellem det filende Bidsel og den ædende Snært. Tarantassen sprang alenhøjt i de hullede Hjulspor. Seletøjet knagede og skurede. Bjælderne om Sidehestenes Halse raslede sprukket i Galoppen, og Klokken over Traverens Manke ringede med Knebelringen baade ret og avet om, steg som et Uvejr, som en kimende Sky over Himlen og svandt, som det sidste man husker i en tung Bedøvelse.

Vi sov, mens vi foer frem mod Jagtlandet i Skovene. — Nu var det Tid at tale med Urfuglene! De unge Haner var allerede voksne og i sort . . . De og deres Søstre bliver store i en Haandevending, fødes seende og løber lige fra Ægget i

Marken. Hønen kagler efter dem, de hvisler tilbage. Saa flyver de lavt og slattent over Enebærbuskene, dratter ned i Birkekrattet og trykker sig i Bregnerne. Men nu er de store og vilde i Kødet. De flyver haardt og ligeud paa de kuplede Vinger og løber Fanden et Øre af.

Cursores! Cursores!

I løber over hele Verden fra Snemarkerne til Tropernes Sandsletter, løber i Vand og i Jord. I bebygger Sibirien og sidder paa den kinesiske Mur og ser ned til Peking!

Cursores! Cursores!

Kokokorro! Kokokaru!

Kokk! Kokk! Kokk! Kokk! . . . . .

Barin! Ah, Barin! Nu er vi der!

Det var Kusken, som vækkede mig. Vi holdt i en lille Landsby, hvor jeg havde Venner. Dagen var ved at gry, og Bønderne rejste sig til Høst paa de gule Agre.

Godmorgen! Godmorgen! Godmorgen Bedste-fa'r! Godmorgen lille Bedstemo'r og Godmorgen Tante og min lille, søde Ven!

Ja, lad os faa noget Te og en Bid Brød, inden vi gaar. Vi har travlt . . . Hvor var det, at Urfuglene holdt til? Naa, paa den Kant! Jo, vi skal ogsaa nok se efter i Havren . . . . .

Og saa gik vi.

Solen randt saa tøvende i den hvide Morgen og saa paa det dughvide Land med en fjern og kølig Rødmen, som mindedes den noget fra for

længe siden. Og saa gik den bleg og fattet hen over den høje Himmel og drak med Vemod den graa Dug i Græsset og Væden paa de gule Straa.

Luften var saa stille og gennemsigtig. Der var ingen Dirren i den mere, ingen Hede og ingen Febersyner ved højlys Dag. Birkene stod tavse og lyttende og svang deres Grene, som om de vuggede noget, og Granen og Fyrren rakte de tunge og mørkladne Kroner op i den forklarede Luft. Det susede i dem. Var det Koglerne, der sang som Klokkespillet i et Taarn, naar det fyldes af Vinden? Sang de en Sang for de Frø, der modnes og brister af Kogleskødet og hvirvles til Vækst over Verden? Jeg ved det ikke, men jeg hørte det synge . . . .

Vi var i Udmarkerne. Bag os laa Landsbyens smaa, krumme Agre som blege Pletter i Skovlandet. Lægte- og Risgærderne holdt op her, hvor „Betesmarken“ begyndte. Træerne stod i spredte, gennemsigtige Klynger, tynde i Vedet, vragede af Øksen, der skaanselsløst havde hærget og fældet de bedste i Rækkerne. Krat og visnende Bregner laa i Krans over Stubbene. Høstlige blaa Skabioser og Klokkeblomster nikkede i det gulnede Græs, og Enebærbuskene stod i grønblaa Klædebon, tavse som Træerne paa en Kirkegaard, og drømte om Skovenes Død . . .

Tops! Skal vi se os om herude! Jagten er fri, og vi er alle en Død skyldig, naar det lider mod Høst. Du peger med Næsen, jeg lægger Fin-

geren paa Aftrykkeren. Det er det hele. En Dag maa vi selv holde for. Lad det da være vel fortjent!

Fremad! Pas paa, alle I som løber i Skovene!

Cursores! Cursores! Baade graa og brune og sorte, nu er det Ufredens Dag!

Tops arbejder i Udmarken. Af og til ser jeg et Glimt af den mellem Enebærbuskene, men som oftest er den ude af Syne. Hvorfor skulde jeg holde den om mig, naar den bedre end jeg begriber, hvad det drejer sig om? Og jeg gaar da i den Retning, som jeg formoder, at den har slaaet ind paa. Jeg har god Tid til at se mig om.

Udmarken stiger og synker i lange Bakker og Dale. Hist og her i Dybderne er Grunden sumpet og tæt bevokset med Ellekrat og Spiræa. Smaabække siver mellem Tuerne, som Køerne traadte, da de stod her i Sommer og piskede med Halerne i Solbranden.

Oppe paa Bakkerne ser man viden ud over Landet. Langt borte bag Skovene ligger en hvid Kirke og peger med det grønne Spir. Jeg staar bag en Enebærbusk og ser paa det hellige Hus. Det er saa langt borte og saa lille, at det godt kunde staa paa min flade Haand. Alt bliver saa smaat, naar det blot kommer langt nok bort.

Pludselig hører jeg noget springe blødt og forsigtigt. Jeg ser mig om. Det er en Hare, en graabrun Hare, der er kommet ud at spasere midt paa Dagen, skønt den nu burde ligge ganske stille

og sove med aabne Øjne. Den har vel sagtens haft urolige Drømme, lider maaske af Søvnløshed. Det kan jo hænde den bedste.

Saa standser den foran mig, som om den havde noget at tale med mig om. Den sidder paa Enden og holder Forløbene pertentligt frem foran Brystet og fimrer med Ørene efter en Lyd.

Men jeg siger ikke noget. Hvad skulde jeg sige til den, naar den er gaaet ud for at møde sin Skæbne. Og den skal møde den! Ikke for det, at jeg vilde være dens Skæbne, men jeg kunde ikke lade være. Jeg vidste ikke af det før bag-efter, da jeg saa den trimle saa forbandet ligeglad i Skuddet; men jeg havde altsaa skudt den, taget Aanden fra den . . . . Skal vi se, hvordan den nu har det! Øjensynlig rigtig godt. Den er lækker i Ryggen, behageligt rund og velsmagende for Fingrene at føle paa. Det er et rigtig pænt, lille forhenværende Dyr . . . .

I det samme kommer Tops anstigende. Den kommer luntende saa underlig slukøret, som om den troede, at jeg allerede havde langet til Urfuglene uden dens Mellemkomst. Nej, det var ikke Urfuglene, skønt ogsaa en Løber! Har du set saadan en Fyr før? Hvad Tops? Et lille Misfoster af et Pattedyr! Ved en latterlig og ubetydelig Fejltagelse en Gang for en Million Aar siden eller deromkring kom den galt ind paa det, og derfor maatte den ende som Hare idag, skønt den lige-saa godt kunde have været Mamuth og ligget oppe i Tundraen . . . . .

Men Tops ser foragteligt paa mit Bytte og derefter bebrejdende paa mig: Hvor kunde jeg dog omgaas Ildvaaben saa ubehersket.

Hm, ja, jeg har ikke nogen egentlig Forklaring paa rede Haand. Jeg tager dog Dyret med mig, og saa taler vi ikke mere om den Ting.

Tops var igen borte, men saa faar jeg da omsider Øje paa den. Jeg kunde ikke saa godt undgaa det, eftersom den kom flintrende lige imod mig og i det hele lagde en mærkelig Opførsel for Dagen. Midt i Løbet stoppede den op, saa forførende til mig og gjorde hurtigt en halv Vendning tilbage den samme Vej, som den kom fra.

Den lokkede, blinkede med Øjnene og vred Kæberne indsmigrende. Den var meget optaget af noget, som den ogsaa vilde have mig med til.

Inden længe begreb jeg det ogsaa og fulgte med i Løb. Tops gik i lige Linje ned til noget Ellekrat bag en af Bakkerne. Den slog en lille Halvkres mellem Tuerne, saa sig en sidste Gang om efter mig og gled saa som en Slange ind gennem Spiræaens fingrede Blade.

Jeg stillede mig op, saa godt jeg kunde, for at faa frit Skud, men der kom ikke noget, og jeg maatte da følge efter Tops. Den ventede paa mig derinde. Igen et lille Stykke fremad gennem Ellekrattet. Pludselig steg en brun Fjerbyldt lige op fra Jorden, men mit Skud kastede den forover, saa Fjerene føg i Luften. Jeg havde i Hastværket skudt den sønder og sammen. Der var forøvrigt

heller ikke lang Tid at løbe paa inde i Krattet.

Det var en Sneppe, en Overligger vel sagtens . . . . Jeg synes, jeg skulde kende dig igen. Jo vist! Der falder en Sten fra mit Bryst. Det var dig, jeg skød fejl af i Foraaret, da I over-svømmede Landet . . . . .

Det var smukt af Dig, Tops, at du huskede paa det . . . . .

Men hvor er Urfuglene! De maa for længe siden være tilbage fra Havren og ligger nu et Sted og bader i den løse Jord under Bregnerne.

Oppe paa Bakkerne bliver Tops med et saa bekymret. Den slaar smaa, ubeslutsomme Slag til Siderne, staar varsomt ned langs med Bregnerne og Birkekrattet, der ligger som et vissen-grønt Bælte over Bakken. Saa gaar den forsigtigt ind gennem det og kommer ud paa den anden Side, kryber langs Randen, staar og kryber igen, først langsomt saa hurtigere og hurtigere.

De løber for den! Det maa være de gamle Haner. Jeg beder dig, Jagtens Gudinde, at den maa faa Hold paa dem, Hold paa dem, saa jeg kan bruge min Bøsse. Men de holder ikke. Tops løber, og jeg løber. Saa standser den pludselig og skifter Taktik. Den gaar igen over paa den anden Side. Vinden er jo imod. Selvfølgelig har den begyndt fra den rigtige Ende. Jeg naar helt op og ryster af Bevægelse. Puh! Snart hører Bregnerne op, saa maa de tage til Vingerne, hvis de da ikke vil den samme Vej tilbage. Det faar de

ikke Lov til for Tops. Aa, Tops, hvor jeg er fuld af Beundring for dig! Du er genial som Cæsar og Napoleon og den røde Ræv. Nu har du tvunget dem ud paa den yderste Pynt i Bregnelandet. Derfra maa de for fulde Vinger staa ud i Rummet og lytte til vor Tale. Jeg holder Bøssen op foran mig som en Raaber . . . .

Kokk! Kokk! Kokk! Kokk! Kokk!

Javel! Hørte du min aabne Tale gennem det højre Staalløb, og hørte ogsaa du det trange Raab fra det venstre!

Jo, de hørte det begge to! Skinnende sorte, Skovenes Vidundere, I hørte, hvad jeg sagde og fløj med brystne Øjne i mine Arme. I gav Jer straks uden Tryglen og Paakaldelse, og jeg sukker af Glæde over jeres dejlige Lig. De røde Kønspletter over Øjnene lyser, saa jeg maa vende mig bort et Øjeblik og slukke mine Tanker i de sorte Skind og blaanende Halse og Gumpe . . .

Hvad bryder jeg mig vel om den Tredje, der fløj fra os og nu sidder i Tykningen og siger: Kokokorro, kokokaru! Hvad bryder jeg mig vel om din Vrede, jeg, der tog dine Brødre! . . .

Vi hviler en Stund. Jeg ligger og holder Tops om Halsen, mens jeg ser paa de to Urfuglehaner imellem os. Og da det er ovre, gaar vi igen gennem Krattet og Enebærbuskene over Bakker og Dale tilbage ad en anden Vej.

Paa en solbeskinnet Bakkeskraaning stod Tops urokkelig. Den var sikker i sin Sag og stod i

det høje Skovgræs, stiv og ubevægelig, som om den aldrig skulde flytte sig mere. Ikke en Gang da jeg gik frem, flyttede den sig, ikke en Gang, da otte Par brune og sorte Vinger slog haardt i Luften lige for Næsen af den, og jeg skød to af de mørkeste Unghaner ned . . . De andre fløj ikke saa langt . . . .

Nu lægger vi Byttet fra os i en Bunke og tager fat paa den spredte Flok . . .

Det gik som en Leg for Tops. Den gik op i Vinden og ryddede Landet for Urfugle. Hver Gang den stod, tog jeg en Kylling med det ene eller med begge Løbene. Vi havde allerede tre. Tre og to er fem. Der er tre igen. Tops staar for den sjette. Den giver sig ikke straks, men holder tilsidst og staar op for os med en moderlig Lyd og svulmende brun i sin Dragt . . . .

Nej, undskyld Tops! Jeg skyder ikke efter den gamle Høne! Du maa ikke tage mig det ilde op, men jeg gør det ikke gærne, saalænge den skaffer mig Døtre og Sønner nok. Og nu gaar vi hjem. Jeg kan ikke bære mere . . . .

Da vi kom ud af Skoven og gik langs med Havremarkerne, kom jeg til at huske paa, at jeg lovede ogsaa at se ind i dem. Det kunde være rart at vide til en anden Gang, hvor de vilde Fugle holdt Maaltid. Men jeg naaede ikke at faa Besked om det. Der var nemlig noget helt andet, jeg fik Øje paa. Det var en stor Plet, hvor Havren var bølet ned og Toppene ædt af . . . Det ser

egentlig underligt ud. Jeg synes, der staar nogle Spor! Ja, Død og Pine, det er Spor efter et stort Dyr med lange Klør, en rigtig Saalegænger. Der kan man rigtig se dens Labber. Den har raspet en Fure paa en god Alen i den faste Mark med alle Klørerne dybt i Jorden . . . Der er en Fure til! . . . . Hm . . . . Den er noget kaad af sig om Natten, naar den danser paa to i Havren . . . . Du maa ikke tro, at jeg bilder mig noget ind . . . . nej, men jeg skal skaffe mig en Bjørnehund, en laadden og bidsk Satan, som kan vejre et Par Alen under Sneen, og saa kan det jo være, vi ses igen, hvis jeg maa tillade mig at forstyrre dig, naar du lige er gaaet i Hi med Fedt paa Skinkerne og Fylde i Skindet... Paa Gensyn en anden Gang! . . . .

I Landsbyen holdt vi Rast og fik Mad og Drikke hos vore Venner . . . .

Trespandet kom for Døren med skramlende Bjælder og kimende Klokke.

Ja—ja — da! Saa maa det jo være! . . . .

Farvel og paa Gensyn! Paa Gensyn Bedstefa'r og paa Gensyn lille Bedstemo'r! Paa Gensyn Tante og min lille, søde Ven! . . .

Og saa foer vi frem med vort Trespand, der rasede i sit Helvede mellem det filende Bid og den ædende Snært, og mens Solen gik under Jorden, sov Tops og jeg i Høet paa Bunden af den springende Tarantas.

Cursores! Cursores!

Kokokorro! Kokokaru!

Kokk! Kokk! Kokk! Kokk! . . . . .

— — — — —

Vi gik paa Jagt, saa snart vi havde Tid og Lejlighed, og det havde vi tidt. Det tyndede ud i Urhønsflokkene rundt om i Landet, hvor vi kom frem. Tredækkerne forfulgte vi, til de rømmede „Sørne“, og vi slog os da til Taals med den lille Beccasin, der skriger og flyver i Sigsag, saa man skyder fejl.

Tilsidst kunde vi kun lede en eneste op i de vaade Enge. Det var vel den sidste. Jagten var forbi paa den Slags Vildt. Nattefrosten tog for haardt fat. Men September led ogsaa til Ende.

Bladene blegnede og krympede sig og blev matte i Stilkene. Saa faldt de tyst til Jorden og blottede Grenenes Nøgenhed. Solen lyste saa forladt over det falmede Løv og Markernes blege Straadød.

Et u hjælpeligt Vemod tog til at tære paa Hjertet, og saa man mod Himlen, stod der et gustent Smil at læse, en ufattelig Sorg og smertefyldt Haabløshed, der lod ane, at en Blomstring var fuldbyrdet.

Et Blad i Aarenes Bog er ved at vendes. Der bies i Tavshed paa, at det sker. Det er, som noget skulde siges endnu, før alt er forbi, som skulde et gammelt Minde stige i en sidste Blussen og gaa over Læben som Ungdommens røde Ord.

Jeg elsker din korte og voldsomme Blussen,

dit feberhede Spil af Farver, du sene Høst. Du er saa helt anderledes end Ungdommens uforanderlige Gløden, ja, saa ganske anderlunde.

Jeg elsker din kyske Alvidenhed, dit syge Smil og Ringene under dine Øjne og Døden ved din Mund. Jeg elsker dit stilnede Væsen og dit Legems fordringsløse Given sig hen, dine forlidte Træk, dit rødblege Haar og den døendes usigelige Haab i dit Blik.

Hvad skal jeg sige mere til dig, før det er for silde. Jeg har sagt alt, hvad jeg véd. Der er ikke mere . . . . .

Og saa vendte Bladet sig i Aarenes Bog. Der var gaaet et Aar, og vi stod igen i Oktober.

Et Aar havde Tops og jeg kendt hinanden. Et Aar! — — — — — Og der gik et Aar til og et til og flere endnu. Vi skød meget Vildt. Vi ældedes. Men hvert af mine Aar talte ti for Tops. Den begyndte at blive stiv og gik langsomt paa Jagten, for langsomt — for langsomt.

Hvor forfærdeligt!

Hjemme sov den for det meste, naar den ikke pludselig foer op og rasede og bed uden Grund.

En Morgen bed den ogsaa Mælkepigen, og da jeg saa ind i dens Øjne, saa jeg, at de var grønne og udflydende, slukte og uden Forstand. Den var død, i og for sig død.

Jeg gik ind og læste i en Bog, saa længe jeg kunde, gik saa frem og tilbage paa Gulvet, saa længe jeg kunde, og satte mig til at læse igen.

Hen paa Eftermiddagen tog jeg en Spade og kaldte paa Tops. Den var straks rede. Vi gik ud paa den nordlige Side af Byen, der hvor Sumpene begynder, den store Vildtsti mod Norden og Tundraen, Elgens og Renens og Ulvens øde Alfarvej.

Vi saa os om efter en tør Plet mellem det forkrøblede Elle- og Birkekrat, og da vi havde fundet en, gav jeg mig til at grave et Hul. Jeg tog først det tuede Grønsvær af, inden jeg gik i Dybden.

Tops nøs i Kulden og gjorde sig forskellige Ærinder i Landskabet.

Da jeg var færdig, satte jeg mig med Benene ned i Graven og tog Tops om Halsen:

— Jeg forsikrer dig, — sagde jeg til den, saa godt jeg kunde, — jeg forsikrer dig, min gamle og bedste Ven, at jeg hellere vilde begrave hele Jorden levende end gøre det, jeg nu er i Færd med. Men det kan ikke være anderledes. Jeg har idag tænkt meget over det og tilkæmpet mig Ro og Styrke til at vise dig denne Tjeneste. Tops, jeg har gjort saa lidt for dig, føler jeg, altfor lidt. Du har ofret dig helt for mig, givet alt beredvilligt og nidkært, og jeg kan kun takke dig ved at befri dig fra Livet, nu, da du har mistet din Forstand. Men hvis det var mig, der havde mistet den, vilde jeg ønske, at du bed mig i Struben og gravede mig ned herude, for at jeg ikke skulde leve, naar jeg var død. Og nu da jeg maa miste dig, ønsker jeg blot, at jeg maatte

finde en anden Ven, der havde Mod nok til at udløse mig fra Livet, hvis det engang skulde gaa mig ligesom dig.

Tops, du har ikke noget at tilgive mig. Jeg har aldrig slaaet dig mer end den ene Gang, og jeg har altid behandlet dig, som det Menneske du var . . . .

Men nu skal vi tale om noget andet: Kan du huske, hvor mange Urfuglehaner, du har ringet ind og drevet i Fordærvelse?

Kan du huske Jagterne i „Sørne“ og Snejpe-trækkene om Foraaret, og de forsultne Agerhøns, du traf engang paa en haardfrossen Rugmark. Kan du huske, hvordan du stod og ynkedes over dem . . .

Men det er jo Smaating at tale om. Kan du huske, da der var kommet et lille Barn indenfor din Kæde, og du stod og slikkede ham i Ansigtet af bare Flovhed over Tilfældet. Saa var der ogsaa en Gang, du reddede mig fra at omkomme forsmædeligt af Kulos. Ja, du har reddet mit Liv en Gang til, nej, om Forladelse to Gange til, men det skal vi ikke tale nærmere om . . . Du har vogtet min Søvn og mit Hus, og jeg vil føle mig meget ene og nedtrykt, naar du ikke er mere . . . .

Var der noget mere . . . Ja, jeg tror ikke paa det evige Liv, ja, jeg er ligefrem lykkelig over, at der ikke er noget evigt Liv i den Forstand, men jeg er dog overbevist om, at vi mødes igen paa en anden Maade . . . .

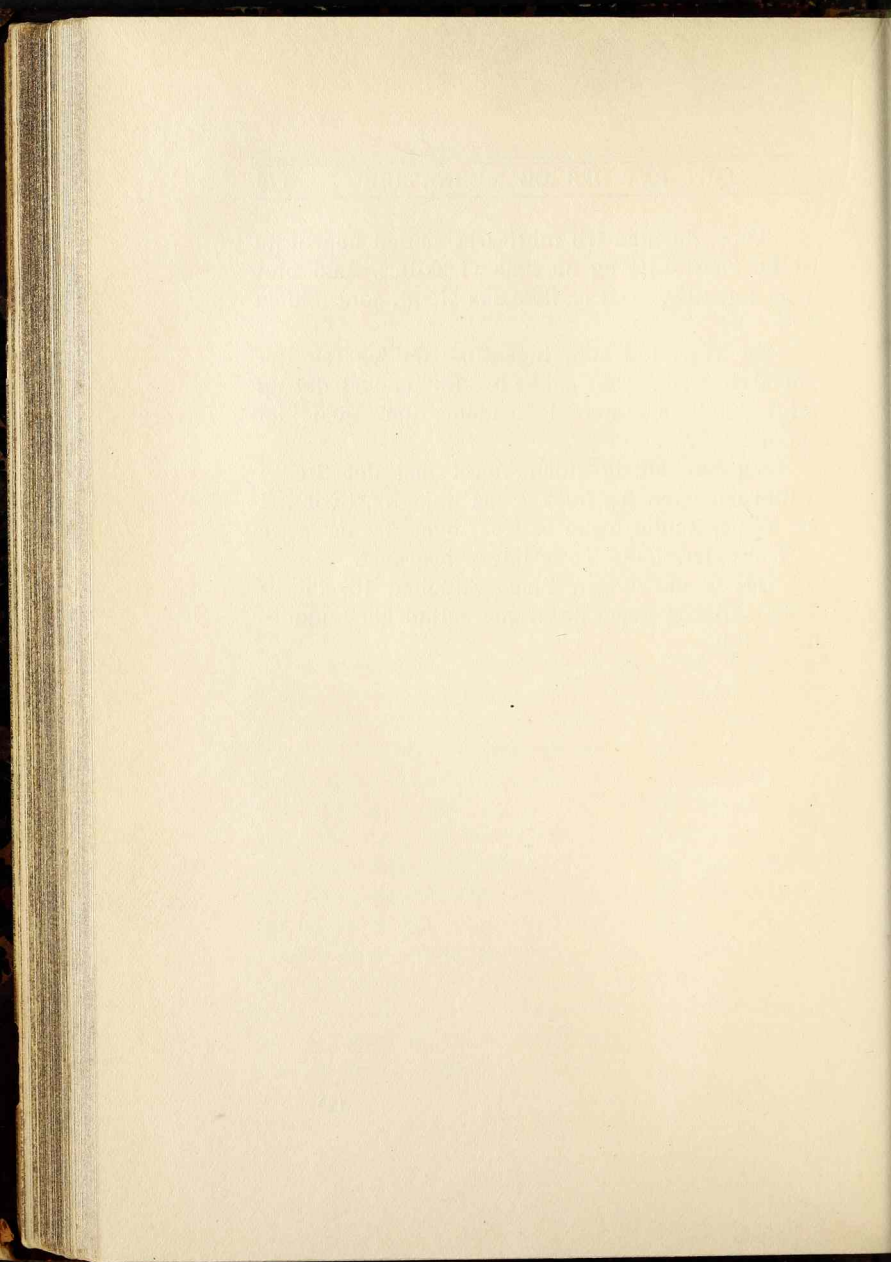
Tops, du maa tro mig! Det er den haardeste Stund i mit Liv, og nu maa vi skilles. Lad blot som ingenting. Det er ikke saa slemt, som mange tror . . . . .

Og Tops lod som ingenting, da jeg tog Revolveren frem. Den sukkede kun let ved det og faldt blødt sammen i Leddene lige med det samme . . . . .

Jeg har aldrig siden været paa det Sted i Tundraen, men jeg husker saa nøjagtig, hvor det er, at jeg kunde tegne et Kort over det og sætte et Kors der, hvor Tops ligger begravet.

Og er der nogen Slags Salighed til, da er Tops salig og jager de evige Jagtmarkers udødelige Vildt.

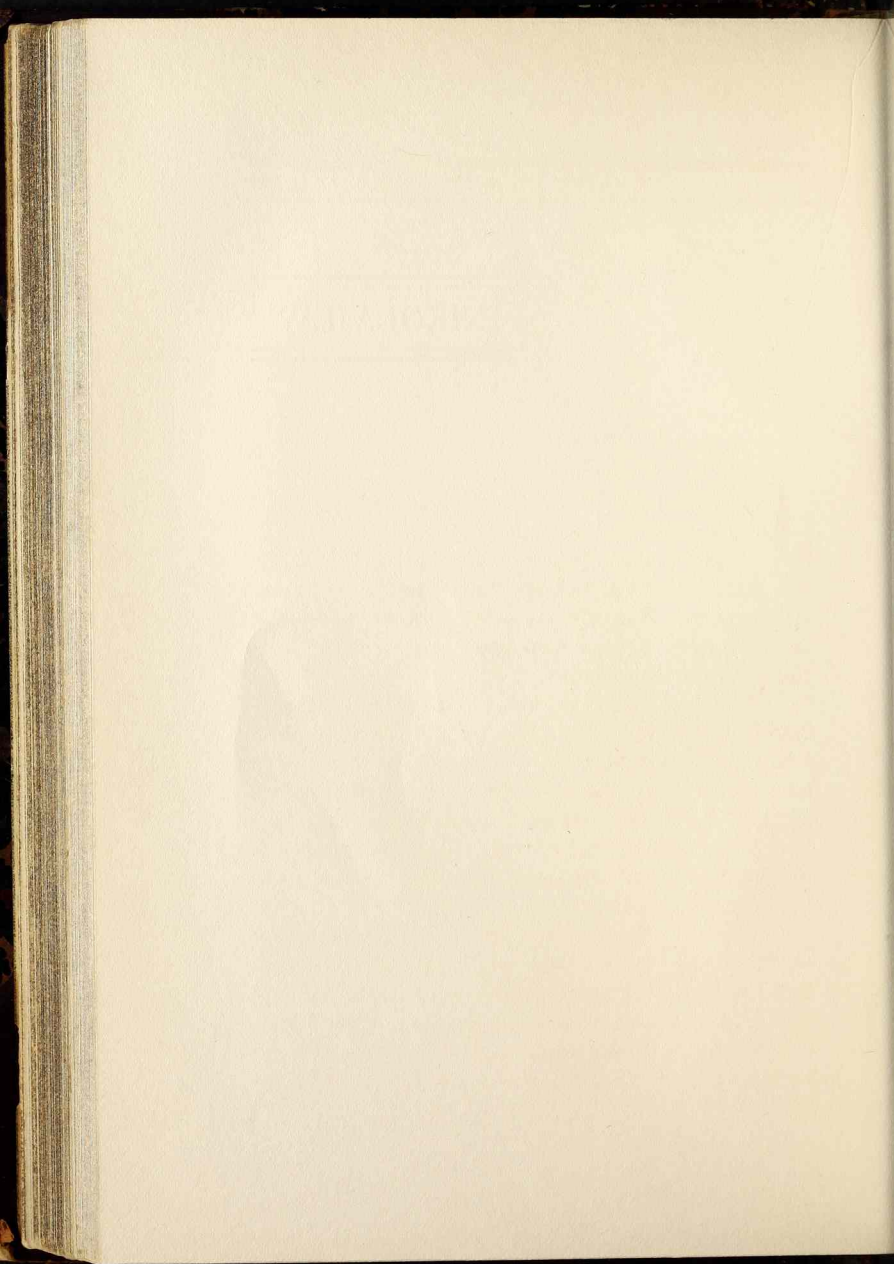

NIKOLAJEW

Jeg traf ham den Sommer, jeg var oppe i Skovene ved den store Flod.

Hver Gang jeg ud paa Aftenen kom hjem fra Jagt, sad han paa Bænken udenfor Naboens Bjælkehytte. Han sad med det graa Hovede lænet mod Væggen og saa tankefuld langt bort i Nordens hvide Sommernat.

Min Pan var forelsket i hans hvide Bjørnehund. Den kunde være saa træt, at Benene skejtede mod hinanden, naar vi kom hjem over, men saa saare den fik Øje paa den hvidvamsede „Lajka“, som Nordlandshundene kaldes deroppe, var Trætheden glemt i kærtegnende Krumspring. Saadan er det nu en Gang indrettet med alt, der vedrører Fornyelsen.

Men saa var det, at Pan og jeg havde været et Par Dage langt oppe ad Floden for at søge nyt Land. Det havde vrimlet med Vildt, men vi havde alligevel ikke faaet megen Mad. Mine Tændstikker var fattede af, da jeg vilde gøre Ild. Vi maatte saa nøjes med Vand og Brød, skønt vi

arbejdede haardt. Ja, Pan gad for bare Tørst ikke tygge paa det tørre Brød, men drak saa tidt, den kunde komme til det.

Solen hang helt ned i Trætoppene, brændte lige løs paa Skindet, saa det kogte i Porerne. Og om Natten sov vi i Dug og Kuldedamp.

Vi blev ømme i Fødderne af den megen Vandren, og paa Hjemvejen slap Viljen op for Pan.

Han kunde ikke mere og fik blive alene tilbage.

Der var ikke noget at gøre ved den Sag. Hjærtet var tomt, var blevet hult i Væggene.

Den vilde ikke gerne skilles fra mig, men nu var den nødt til at gøre det forbi.

Den lagde sig langsomt, ømmede sig i de stivnede Led, rakte Hovedet slapt fra sig i Græsset og lukkede Øjnene.

Jeg løftede den saa op paa min Ryg og puttede dens Bagdel ind i Jagttaskeremmen. Forbenene tog jeg om Halsen og holdt i dem.

Den kom til at sidde meget godt, og jeg følte noget som Taknemlighed røre sig i den, da den slikkede mig bag Øret med sin feberhede Tunge. Ja — ja, det kunde jo være, at den ved Lejlighed kunde vise mig en Tjeneste igen.

Jeg slæbte mig saa hjem over med den.

Da vi kom forbi Nabohytten, sad Manden med Bjørnehunden udenfor paa Bænken, som han plejede at gøre. Han saa for første Gang spørgende paa mig, men jeg havde ikke Lyst til at

standse. Eller det var snarere mine Knæ, som blev ved med at gaa for ikke at komme til kort.

— Har De skudt Deres Hund, sagde han halvhøjt uden at flytte sig, da jeg gik forbi.

— Hvad Satan, Mand! . . . Men saa var det, at Pan pludselig sprang baglænds ned fra min Ryg og fortabte sig i en sindrig Elskovsleg med hans „Lajka“. Jeg standsede ved det og gik saa lige hen og satte mig paa Bænken ved Siden af ham.

— Ja undskyld, sagde han forsonende. — Jeg har været med til en Del forskellig Jagt, men det vil jeg nok sige . . . Mit Navn er Nikolajew, afbrød han og rakte mig Haanden saa fast og særegent haardt, som man kun giver Haanden i Rusland, naar man dermed vil udtrykke noget, man ikke siger.

Jeg havde jo nok tænkt, at han var forvist.

Saadan kom vi til at kende hinanden. Efterhaanden blev vi Venner.

Han gik af og til med paa Jagt, men skød ikke. Smaaavildt brød han sig ikke om. Bjørnehunden blev hjemme og passede paa Hytten.

En Dag havde vi lejret os paa den sandede Flodbred og tændt Baal for at lave Middagsmad og koge Vand til Te.

Tredækkerne sydede og brasede i deres egen Saft. Den flød hvid og duftende ud af det overfede Bryst, der var revnet ved den dødsskudte Fugls Fald mod Jorden.

Man spiser grundigt og indadvendt, naar man

ligger om sit eget Lejrbaal i Skoven. Følelser vaagner dybt i Erindringen om Urtiders Mænd og deres Hjærter røde Lyst. Noget glemt og mægtigt vugger gyldent i Blodets tunge Bølgeslag. Det er selve Jordens Malm og Muld, der vugger og flimrer for Øjnene. Kun under aaben Himmel, ensom, og fjærnt fra Alfarvej føler man, hvad man er, naar man lægger Øret til den sorte og spirende Jord! Man er alene, er noget, der var og er og dog aldrig har været . . .

Nikolajew rettede sig op, spyttede den tiloversblevne Sukkerstump ud i Haanden og hældte en ny Omgang Te i sit Krus.

— Ja . . . Det er underligt med den Jagt . . . Den vil blive ved med at sidde Menneskene i Blodet, sagde han hen for sig. — Og hvad nytter det saa det hele. Hvem vil mindes os, hvor vil Sporet af vor Krigssti være at finde, naar Jorden kold og mørk med udbrændt Skød ruller videre i Rummet . . . En Gang vil det ske . . . Og dog jager og jager vi Lykken, det nye, det uopnaae-lige, det flygtige Vildt overalt. —

Nikolajew satte Kruset fra sig og saa ud over Floden med sammenknebnede Øjne.

— Og det nytter dog! vedblev han haardt og knyttede Haanden. — Denne Drift i os til at eje Livet og gøre det fuldkomment kan aldrig dø, selv om saa Jorden splintredes i Gasatomer ud over al Rummets Uendelighed . . . Jeg føler, naar jeg saadan ser ud over Floden, en brændende Lyst

til endnu en Gang at jage og jages paa Livet løs, for Livets Skyld — mit eget og andres. En Dag ender det med, at jeg igen forsvinder i Floden... Jeg er ked af at melde mig hjemme hver Aften. Tiden er inde! Hærpilen gaar fra Haand til Haand . . . .

Hærpilen? . . . Forsvinde i Floden? spurgte jeg forbausset.

— Ja, jeg frelste mig en Gang i Nevaen. Det er nu længe siden. Jeg har aldrig fortalt Dem det. Men jeg kom til at tænke paa det idag. Det var ogsaa Jagt paa Liv og Død.

— Hvorledes det?

— Jeg har jo fortalt Dem, at jeg sad fængslet i en Del Aar og siden blev forvist herop. Men var jeg blevet fanget den Gang i Floden, saa . . . ja, saa havde jeg ikke siddet her . . . De tog mig siden lumpent bag fra paa Gaden, ganske uventet baade for dem og mig. Men trods alle Anstrengelser kunde de ikke rigtig finde Rede i min Fortid, og jeg slap forholdsvis billigt fra det, naa . . .

Nikolajew rullede sig langsomt og omhyggeligt en Cigaret.

— Vi har jo nu fortalt hinanden saa mangan Historie om Jagt. Det er bedst ogsaa at faa denne med. Jeg kom til at huske paa den før, da jeg laa og tænkte paa Jagt i al Almindelighed og saa Floden glide bred og dyb derude . . . De kan jo nok tænke, at jeg hører til Revolutionens Veteraner. Det er ingen Hemmelighed mere . . . Og

jeg opholdt mig altsaa den Gang fra Tid til anden i Petersborg snart som Iwanow, snart som Petrow, med andre Ord Navne lige saa almindelige som mit eget. En Dag, da jeg lige vilde gaa ud af mit Værelse paa Hotellet, banker det paa Døren, og en vikset og affekteret Abe styrter glædestraalende som genkendende løs paa mig. Men jeg saa jo straks, hvad Slags han var af.

— Goddag, min kære Nikolajew! Hvor jeg er glad ved at se Dem igen.

Forstaar De! Han nævner mig ganske frækt ved mit rigtige Kristennavn, lige op i Ansigtet paa mig.

— Undskyld, De tager fejl, svarer jeg i en ret ubehagelig Tone.

— Tager fejl? Hvor kan De nu sige det? Kender De mig virkelig ikke igen? Jeg, som kender baade Deres Fa'r og Mo'r! Kan De ikke huske, vi laa paa Landet sammen, en hel Sommer? Jeg blev saa glad, da jeg hørte, De var kommet til Byen . . . Nikolajew er kommet til Byen, hørte jeg . . . ja . . .

— De vil mystificere mig, hvad! De vil vel ikke have, at jeg viser mit Pas frem for at fralægge mig Æren af Deres Bekendtskab? . . .

— Det havde jeg aldrig troet om Dem. Saadan at glemme gamle, gode Venner . . .

— Venner, siger De! Helvede til Venner!

Jeg kunde ikke styre mig længer. — Der er Døren! Forstaar De! Øjeblikkeligt!

Jeg gik løs paa ham, og han forsvandt skyndsomt, skelende ud af Øjenkrogene.

Jeg var opdaget eller havde højst en Dags Frist at løbe paa med dem i Hælene paa mig. Hen imod Aften tager de mig, naar de ser, at jeg ikke er fæet nok til at give dem Færten af mine Kammerater. De har ikke Hastværk. Jeg er i Fælden, og de kan klappe Laaget til naar som helst. Ja, ja, en Dag er en Dag. Det faar blive derved, tænkte jeg og greb i Døren.

— Men min Koffert! Ja, den er tabt. Der er Skjorter, Flipper og to Sæt Undertøj . . . Nej, mere er der ikke . . .

Da jeg kom ned paa Gaden, stod der en anden Støver, en af disse Hunde, der affodres med en Rubel om Dagen. Jeg saa ham øjeblikkelig i Vrimlen paa Fortovet. Naar man er tvungen til at interessere sig for dem, har man øjeblikkelig fat i dem med alle Sanserne. De falder ud af den uvedkommende Mængde, ligesom de fleste Skuespillere falder ud af den Virkelighed, de skal forestille. Virkeligheden er sublim, men det er Kopien næsten aldrig . . .

Vi gav os saa til at spasere op og ned af Newsky og rundt paa forskellige andre Steder. Det bliver kedeligt i Længden navnlig under saadanne Forhold. Den anden havde sikkert mere Fornøjelse af det og var i stadig Rapport med andre af det samme Kobbelt . . . Men gaar jeg ind til fordums Bekendte, bringer jeg Ulykke over

dem. Dworniken og Portieren, alle er de i Ledtog med ham.

Jeg kommer forbi det store Hotel og gaar ind i Restaurationen, som om jeg søgte nogen, og gaar igen ud af den anden Indgang, hvor de tilrejsende kører for. Men han staar og læser en Teaterplakat. Jeg ser ligegyldigt paa mit Uhr og raaber paa den Lichatsch, der synes at have den bedste Hest.

— Hei! Du er ikke optaget!

— Nej, Herre.

— Gaar Din Hest godt, siger jeg halvhøjt, idet jeg springer ind i den aabne Kalæsche. — Kør lige ud!

Han kører fremad i skarp Trav, saa Gummingene danser og springer hen over Stenbroen. Lidt efter rejser jeg mig halvt i Sædet.

— Hvis Du i fem Minutter kan være paa Nikolaj Banegaarden, faar Du fem Rubler i Drikkepenge.

Han svingede blødt ud med begge Armene og slog et Kast til af Linerne om Haandleddet. Traveren bøjede Hovedet næsten ind i Bringen og gik frem i et rasende Tempo. Jeg havde Pengene parat, da jeg nogle Minutter efter springer ud ved Indgangen til afgaaende Tog. Lykkelig og vel kommer jeg over til Udgangen af Ankomststationen. Jeg aander lettere . . . Men udenfor staar der en Cyklist og ser sig omkring, mens han uroligt bider sine Negle. Den anden blev altsaa ved Af-

gangsstationen. Jeg behersker mig og tager min Lommebog frem, som om jeg noterede noget og gaar derpaa saa tæt forbi ham, at jeg føler hans Øjne svide mig.

— Hei, Lichatsch!

— Vel, Herre!

Det samme om igen. Vi flyver forbi alle Ekvipagerne paa Newski's højre Kørebane. Man hører kun Hestens vanvittige Løb paa den jævne, træbrolagte Gade . . . Jeg ser mig tilbage. Cyklisten ligger klods op af det højre Baghjul. Med en Bevægelse, som om jeg vil holde paa min Hat, skyder jeg den hurtigt af Hovedet og griber i samme nu Kusken haardt i højre Arm.

— Holdt! Holdt for den . . .! Dosmer, min Hat!

Han holder uvilkaarligt Hesten saa haardt an til højre, at den skurer med Bagbenene ind under sig hen over Gaden. Cyklisten kan ikke faa bremset i Tide. Han vil svinge ud, men glider, falder.

. . . Gid han maatte splintre sin Knæskal. —

— Kør til! Der er ti Rubler. Du faar ti til, hvis Du kører som Zarens Livkusk. Kør til! Jeg skal træffe en Dame paa Damperen! Lad Hat være Hat! Jeg har en Hue i Lommen! . . .

Vi flyver frem mod en af Floddampernes Anløbssteder. Der er ingen Damper . . . Dér ved det næste fløjter en tredje Gang! . . . Jeg springer af i Farten. Nogle Sekunder efter er jeg entret

over paa Damperen, der allerede har Skruen i Gang . . . .

Men deroppe kommer den forbandede Cyklist. Han ligger forover paa Styret og træder paa Liv og Død . . . Saa slap han med Skrækken! . . . Jeg havde haabet, at han havde knækket Halsen. Jeg anstrengte mig for at aande langsomt og gav mig straks til at underholde en udpyntet, sminket Skønhed for at aflede Opmærksomheden fra mig.

Hun huskede godt, at vi havde set hinanden før . . . Det begyndte at mørkne. Dampene og Prammene paa Floden tændte Lanterne.

Jeg staar og taler let og flot med Damen, mens mine Tanker arbejder, saa det værker i Tindingen. Han staar naturligvis ved næste Anløbssted og venter paa mig. Hvis jeg møder ham igen, skyder jeg ham ned eller jager ham min Kniv i Lungen. Jeg kan ikke taale at se ham igen. Maaske er der ogsaa Politi og Gendarmer for at gribe mig.

Saa lægger jeg min Frakke fra mig og knapper Jakken, idet jeg gaar agter ud som for at se paa Skruen. I det samme bøjer jeg mig stærkt forover og lader mig plumpe paa Hovedet ud i Floden.

Saa længe som muligt holder jeg mig under Vandet og svømmer paa tværs af Floden læggende alle Kræfter til. Jeg svømmer under Vandet, saa længe der er en eneste Boble Luft i mig og kom-

mer saa op til Overfladen med Næse og Øjne og lader mig drive langsomt med Strømmen.

Damperen er ikke til at se. Hvert Minut er kostbart. Kommer jeg ikke i Land straks, faar de Tid til at tude Hundreder af Støvere ud langs Kajerne.

Og jeg svømmer over mod en af Kajtrapperne. Der staar Mennesker. Lad dem staa, saa meget de vil. Kommer jeg ikke op nu, faar jeg Krampe.

Vandet driver af mig, da jeg er kommen op, og de, der staar, ser paa mig, paa en Gang spørgende og udeltagende. Der er ingen af dem, der har Ærinde til mig, og jeg hører ikke, hvad de siger.

En Droske! De holder overalt, og jeg kryber ind i en af dem og føler mig saa lykkelig, fordi jeg er ene igen . . . .

Nikolajew saa ned ad sig selv.

— Ja, da jeg havde talt med Vennerne og faaet tørt Tøj, sørgede vi naturligvis for, at vort Spor blev koldt. — — —

Vi gik tavse hjem . . . .

Der kom Uro over Nikolajew i Tiden derefter. Han kunde blive ved med at gaa op og ned paa den samme Plet.

En Aften, da vi skiltes, sagde han:

— Rusland kalder . . . Lev vel! . . . Han mumlede endnu noget, som jeg ikke forstod.

Den næste Dag var han borte.

Landpolitiet fik travlt, men Nikolajew var og blev borte. Han var forsvundet i Floden.

Jeg har aldrig hørt fra ham siden. Men hvis han endnu er i Live, hedder han i alt Fald ikke Nikolajew mer.

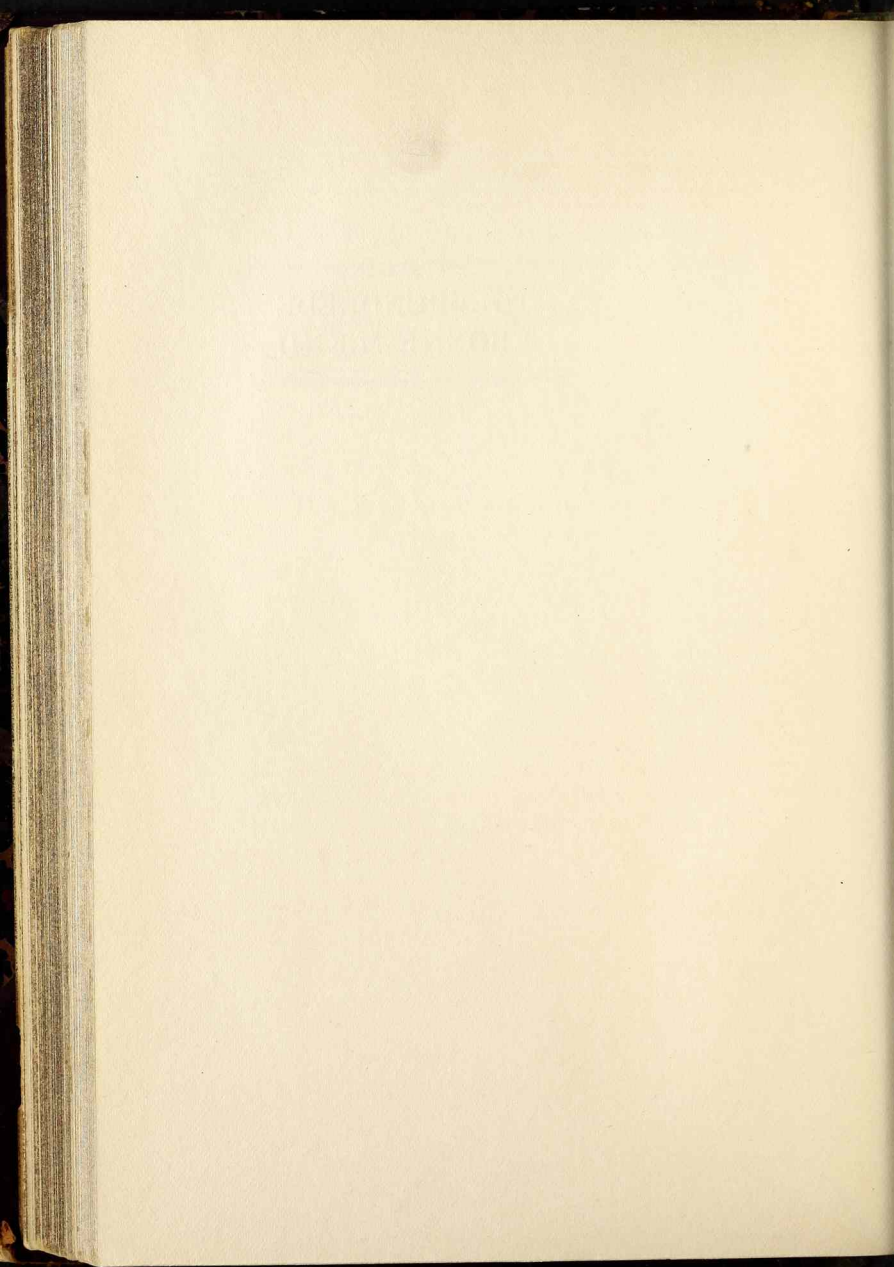

TOLVHUNDREDE
FROSNE MÆND

Han stod i en af Indgangene til den smalle Foyer i Byens Træteater.

Det lignede mere en gammel Hestestald med Snitværk paa Gavlen end et Skuespilhus i en Gouvernementsstad.

I to modgaaende Strømme masede og gned Borgerskabets sidste Aargange mod hinanden i den smalle Gang.

Der var trangt, men inderligt mellem Parrene, og der stod en kvalm og tarvelig Dunst af dovne Essenser og svedent Cigaretpapir over dem.

Jeg kendte ham straks, som han stod der og stirrede halvt fremmed, halvt genkendende paa Hovederne, der bugtede forbi.

Saadan staar man og stirrer, naar man efter lang Tids Forløb kommer tilbage til et Sted, hvor man før har kendt alle. Man ligesom søger Fodfæste for sit Jeg paa de Haandflader, der rækkes hilsende frem. —

Ja, det var jo længe, han havde været borte — en hel Evighed, saa meget var der hændet.

Det havde taget svært paa ham, kunde man se. Han var ikke mere saa fed paa Hjærtet og tyk paa Nerverne.

„Damedoktoren“, „Chokoladedrengen“, havde vi kaldt ham, før han kom afsted.

Han var den Gang saa dejlig fed og glad over Livet og sin Kone, som ingen Børn fik. Sig selv var han heller ikke ked af.

Det morede ham altid at fortælle, hvordan hans Damepatienter saa ud indvendig. Han kendte alle Nuancer i de Dele. — Og tage Fejl? — — Naa da, naar 90%! — — Næ, han lod sig ikke engang bringe ud af Fatning, da han overskred de 90% og puttede en hel Familie paa seks Hoveder i den sorte Gryde, og Manden skød sig, og en bekendt Professor erklærede, at han kun havde haft lidt Loppebid og Kløe, som det havde været bedre at smøre med Talkum.

— Goddag! — sagde jeg og rakte ham Haanden. — De er kommet tilbage?

— Ja, jeg er kommet tilbage, — sagde han usikkert og plirrede med Øjnene.

— Men, — vedblev jeg og saa paa hans Uniform, fordi jeg kom til at tænke paa et Mellemværende, vi havde haft en Gang, — men, hvordan er De kommet i de Klæder? Er det ikke Politiets?

— Det er Militærlægens, — svarede han med Tilløb i Stemmen og skød Brystet frem, saa jeg fik Øje paa et Stanislauskors.

— Hvordan er De kommet til det?

— Jeg var Divisionslægens Assistent, — hakkede han haardt frem mellem Tænderne.

Jeg har aldrig kunnet lide Sladderagtighed hos Mandfolk, og det stod jeg og tænkte paa; men han havde øjensynlig glemt det Tilfælde. — — Det var jo tydeligt, at han havde glemt det, øm, som han var, lige ind i Hinden under Hjerne-skallen.

— Ja, det er jo sandt, De maatte alligevel med derop, skifte Praksis, om jeg saa maa sige. — — Hvor stødte De til dem? — —

— Efter Slaget ved Laojan.

— Saa var De ogsaa med til Flugten fra Mukden?

Det trak nedad i hans Mund, og Øjnene kom til at ligne eftergjorte af Glas.

— Hvordan var det? — spurgte jeg, og i det samme glemte jeg, at jeg ikke kunde lide „Chokoladedrengen“, før han mod sin Vilje var kommet i Krig og havde været med ved Mukden.

Men han slog blot afværgende med Haanden ud i Luften og sagde ingenting. Det saa ud, som om han ledte efter Ord og ingen fandt.

— Fortæl mig en enkelt Scene fra dette Døds-løb. — Han slog igen fra sig med Haanden.

— Der er ikke noget at fortælle. Der er ingen Momenter deri. Det staar for Erindringen som en rød, flimrende Kendsgerning. — — De Hvide løb for de Gule! — — Færdig! — — Der er ikke mere! Enhver kan fantasere, saa meget han gider,

over det Tema. I det er der nok til det første Aartusinde.

— Naa, der har vel været ikke saa faa Momenter deri, naar man da ikke har løbet og tænkt paa det som en samlet og afsluttet historisk Begivenhed. — —

Var De maaske saaret? — —

— Nej, ikke et Haar — — skønt jeg hele Tiden var i de forreste Rækker — — eller bagerste, om De vil.

— Vænnede De Dem ikke snart til det?

— Jo, saa snart man blev indskudt, tænkte man ikke mer over det.

— Nej, jeg mener, om De snart vænnede Dem til Saarene og hele den amputerede Tilværelse deroppe?

Det trak i ham.

— Efterhaanden fik vi næsten alle Saar, ogsaa paa Nerverne. Forstaar De! — — Der var mange, som ikke selv lagde Mærke til det, men Venner og Slægtninge har nok set det paa dem ved Hjemkomsten. — —

Ja, — hviskede han, mon hele vor Tid ikke har mærket det. Jeg havde stærke Nerver, — han gjorde en Grimace paa langs af Ansigtet, — men nu rejser jeg til Udlandet for at lade mig behandle.

— De faar ikke Lov til at rejse. Der er Lægemangel ogsaa i Krigen mod „de indre Fjender“!

— Ikke jeg! Aldrig mer! Jeg har faaet nok!

Han tjattede med Haanden i Luften og smilte saa underligt stillestaaende og hjælpeløst med hele Ansigtet. Der var noget paa én Gang forfærdeligt og betagende i dette Smil, noget stivt og vanvittigt, som smeltede i Vellyst.

— De ler!? — — sagde jeg og saa paa ham.

Han rømmede sig tungt og søgte at samle sig: — Nu rejser jeg til Udlandet, — svarede han halvhøjt og undskyldende. — —

I det samme ringede Klokken inde fra Scenen: Den saakaldte Violinvirtuos skulde til at klø løs paa sidste Afdeling af sit Program.

Jeg gik ind til min Plads og sad og tænkte paa velmenende og venligtsindede Mennesker, der undskylder Krigene og dem, som fører dem, og blander de mange enkeltes Krig for Brødet sammen med en enkelts Krige for at vinde Sejrsøjler til Støtter under en Trone.

De kan være lige grusomme. Men den ene synes uundgaaelig, og den anden er forældet, fordi den kun gælder den enkelte og hans Farve og ikke de mange, der alle bærer de samme Farver inderst inde under Skjorten, hvor Fordøjelsen begynder. — —

Saa var der noget fra svundne Dage, der greb mig og vuggede mig ind i et maanelyst Sus af ensomme Fyrrekroner.

Det var Tschaiowsky's tungsindige Serenade:

Det suser og synger som Grene, der svinger i Vinden, som bølgende Kæder af Jomfruer, der danser i tunge Liglin.

Attraa og Smerte stiger og synker. Der lyder Skrig, som kom de fra Læber, der stivner i blaa-kold Isnen.

Det sukker og klager i Toner, der samler sig til en brusten Dødssang om noget, der var og aldrig bliver — — aldrig — —

Jeg følte, at nogen stod op fra sin Plads, hvem vidste jeg ikke, og da jeg selv, grebet af dette: aldrig — — aldrig —, rejste mig for at komme ud, saa jeg, det var Doktoren.

Han gik lige ind i Restaurationen og tømte et stort Glas Cognac i ét Drag. Saa satte han sig ved et af de smaa Borde med deres rød- og blaaspættede Teduge:

— Giv mig noget Øl! — sagde han frysende.

Jeg satte mig ved Siden af ham.

— Skal vi saa have det Øl lidt hurtigt, du Adonis, hvad! — Et Glas til! — —

De drikker jo et Glas med, ikke sandt? — —
Eller skal vi tage en Cognac først?

— Nej Tak, jeg bryder mig ikke om Cognac.

— Som De vil.

Han rejste sig og drak igen et stivt Glas ud henne ved Skænken.

Da han vendte sig om, var han hvid i Øjnene:

— Helvede til Manér at underholde Folk paa!

— — Og saa kan han jo heller ikke spille noget videre! — — Det er vore Nerver, han spiller paa, Knægten. — — Hvem udholder i Længden alle disse Andanter og Elegier, og hvad det altsammen hedder. — —

Doktoren tav og skænkede Øl i begge Glas-sene. Vi nikkede til hinanden og drak.

— Det er ikke for det, — vedblev Doktoren, — jeg kan godt lide Musik. — — Lidt rask Musik er svært oplivende. — — Der er nu f. Eks. den gamle Kamarinskaja, i det hele taget Spring- og Slæbedansene — — for nu at tage en Cake-Walk som denne her. — —

Han begyndte at fløjte en afdanket Cake-Walk og smed sig vuggende og gestikulerende frem og tilbage paa Stolen.

— Hvad, sikken et Humør! Det kalder jeg Musik! Ikke saadan noget med Taarer og al Landsens Ulykke i.

— De dyrkede meget Musik oppe i Mantschuriet, — indskød jeg.

— Musik, siger De! Ja, det kan De være rolig for! Vi begyndte, straks vi kom derop, med det rørende og alt dette her om „vor Pige og gamle Mo'r“, men det varede ikke længe.

— Saa gik De over til lystigere Ting?

— Ja, hvem kunde i Længden udholde at faa al den Rørelse lirket af. — — De nye, der kom op til os helt grønne i Huden, sang ogsaa skæl-vende Sange som smaa Cikader baade aarle og silde, men de holdt snart op af sig selv. — — Og en og anden af dem drev det meget vidt ogsaa paa de mere primitive Folks Instrumenter.

Jeg saa blot spørgende paa ham. Han var inde paa et Emne, som gør meddelsom. Han havde

skyllet et Par Aartusinder af sig med to Glas Cognac. De primitive Folks Instrumenter rasede i hans Øre.

— Ja, de kastede sig over alt, der kunde give Klang fra sig. Vi stjal alle Slags Blik- og Messingkar, der egnede sig til Musik. Der var en vældig Efterspørgsel efter Propper og Champagneflasker med høj Tone. — For der var ogsaa mange af dem med høj Tone, som blev slaaet itu, naar vi drak. — En Oppasser fra det nordlige havde fuldt op at gøre med at lave Tudehorn. De véd af den Slags, Vogterdrengene lokker for Køerne med. — — Selv de, der ikke havde medfødte Evner, vilde ogsaa lave Musik. Vi havde tilsidst ikke Nøgler til Kofferter og Kister. — — Det lød enestaaende, naar vi gav Koncert. — — De to Mestersangere var uforlignelige. — —

Gud være deres Sjæle naadig! — —

Doktoren korsede sig hurtigt et Par Gange op mod Helgenbilledet henne i Hjørnet. — —

— Uforlignelige, naar de sang med til Orkestermusiken. — — Den ene sang gennem Næsen, den anden trillede og rallede i Strubehovedet, som han klemte løs paa med begge Hænder. De havde lært det paa topografiske Vandringer nede i Asien og Abyssinien. — Babylon og Pyramiderne steg dugvaade op af deres Snøvlen og Gurglen. — —

Naar vi havde en hel Tromme, sparkede en af de alsidigste Musikanter Takt ind i den, mens en anden laa paa Maven over den og plantede Næverne dybt i en Temaskine foran sig. — —

Den eneste uforbederlige var en Finlænder. Han blev ved sit. Der var ingen Dybde i ham. — — De skulde have hørt ham spille Violin! — — Forresten hørte vi nu ikke noget videre paa ham. Han gik for sig selv, men i Orkestret fik han som en Undtagelse Lov til at spille med: Violinen lød saa spinkel i det, at ingen kunde tage Skade deraf. — —

En Nat efter en Soiré paa vor Frivagt kom der Bud efter ham ovre fra Barakkerne: En Forbinding skulde lægges om paa hans Afdeling. — —

Vi laa alle og sov mellem Instrumenterne og de tømte Flasker. — — Da Feltskæren havde rusket Liv i ham, kom han til at tænke paa noget: Det var vel Emmen, der stod om de Saarede, denne Em af Opløsning og Udskillelse med sin brutale Lugt af friskslagtet Kød. — — Maaske trængte Skrigene og den endeløse Jamren, som Vanen gør de vaagne Nerver døve for, uventet ind i hans Tomhed. — —

Han satte sig i al Fald med et Ryk overende, listede lurende Violinen til sig og huggede saa, idet han sprang til, Feltskæren med den oven i Hovedet. — —

Der blev aldrig Violín af den mere.

Efter den Tid spillede han Harmonika. Han blev Virtuos paa det Uhyre af en Harmonika, som han fik snuset op nede i en af de mobile Tingel-Tangler, og den passede svært ind i Ensemblet.

— — I Fortissimo peb den som et læk Orgel.
— — Naar han drog den, saa vidt Armene rakte
og masede den fladt sammen igen, saa Blodet
stod ham ud i Øjnene, lagde der sig ligefrem noget
højtideligt over vort Sammenspil.

Han spillede sig aldeles gal. — —

Jeg vil nok sige, at havde hans gamle Mo'r
set ham i en saadan Situation! — — Du milde
Skaber! — — Men hun fik ham ikke at se mere.
— — Han spillede noget itu inde i sig, da de
1200 Saarede frøs ihjæl mellem Hænderne paa
os efter Affæren ved Sandepo. — — Og det var
saamænd det bedste, han kunde gøre. — —

Jeg saa urolig op paa Doktoren. Men der
var ikke Spor af Ironi eller Anekdote at se i
hans Ansigt.

Han stødte blot sit Ølglas mod mit og fik
en ny Helflaske paa Bordet.

— Man kunde ikke holde ud at se og høre
paa det, skal jeg sige Dem, — hviskede Doktoren
hemmelighedsfuldt. — Der var flere, som det gik
paa samme Maade, men hvem brød sig om dem.

Man lagde mere Mærke til, at Kommandanten
for den Ambulanceafdeling, der skulde have skaf-
fet de Saarede af Vejen, skød sig — — Solnzew
hed han. — — Det var den næste Dag, da Fe-
dorow, Oberst ved Garden, havde optaget Rap-
port over Tilfældet. — — Der var ikke andet at
gøre for ham end at skyde sig. — — Han kunde
heller ikke holde det ud, hvor haard i Filten,
han end var. — —

Æren og Samvittigheden, forstaar De! — —
Saa blev Sagen dysset ned. — —

Man var i det hele taget ikke øm mod Soldaten deroppe!

Ikke i en eneste Krig har man nogensinde behandlet Kanonføden, der blev hugget ud af Fronten, med en saadan Kynisme. — Der var forbavsende faa Ambulancer. — — De skulde have set Indhøstningen af Saarede efter de blodige Slag. — — Man smed dem i Bunker, læssede Jernbanevogne fulde af dem, som var det Brænde — — De laa der Døgn igennem.

Doktoren satte Haanden for Munden og bøjede sig tæt ind mod mig med et Udtryk, der var saa forfærdeligt, at jeg ogsaa fik Trækninger i Ansigtet:

— Ved Schache aad Kinesernes Hunde efterladte Saarede! —

Han greb mig i Armen, og jeg saa, at hans Pande var fugtig:

— Guds hellige Mo'r! Dèr aad Kinesernes skabede Hunde vore Saarede, og her frøs de ihjæl lige midt imellem os! — —

Det var en forfærdelig Dag! — —

Vore havde stormet den ene befæstede Landsby efter den anden. Hver eneste Fans maatte tages med Bajonetten. Japanerne sad fast som Tæger. Vi maatte ligefrem vælte dem bagover. Det gjaldt Nøglen til Fjendens Stilling. Hen paa Eftermiddagen havde vi Tag i den, men saa var

det, at Overkommandoen gav Ordre til at rømme den igen.

Det havde kostet 14,000 Døde og Saarede af de 40,000, der var sendt i Ilden. — — Generalerne var misundelige paa hinanden! — — De husker nok den Historie. — — Fjorten Tusind Døde og Saarede! — —

Vi arbejdede som gale for at rydde dem til Side. Der laa en Alen Sne, og det frøs femten Grader. Togene gik fulde af stivfrosne, døende Mænd Nord paa, men der var ikke Vogne nok til saadan et Mandefald.

De Saarede blev slæbt hen til Banelinjen og maatte saa vente paa Tur og vente længe. For der blev jo høstet ind fra den Side, der var Hovedstillingen nærmest.

Jeg var den Gang sammen med Finlænderen ved en af de flyvende Ambulancer ude i Ildlinjen, og vi blev saa under Sandepo og bar de Saarede ud til Banen.

Enkelte havde faaet en foreløbig Forbinding, da de blev ramt; men alle de lettere saarede maatte klare sig selv, som de bedst kunde.

Nogle havde trukket Kapper og Skindpelse af de Døde. — — De havde jo ingen Brug for dem. — — Andre laa ubevægelige og ventede paa os i samme Stilling, som da de faldt. Der var nok mange af dem, som ikke havde kunnet vente saa længe.

Naar vi stod stille et Øjeblik for at rette

Lemmerne, keg Snemarken pludselig ud af det graa Tusmørke. Den keg tungt og uforstaaende som død Mands Ansigt, naar man uventet møder det og ser Fluere krybe i det. — —

Men Snemarken tav ikke som en Død. Den skreg og stønnede og var levende, som om Tusind Barselsenge stod midt i den. — —

Da Maanen kom frem, havde vi baaret en Tolvhundrede Mand sammen ved Banen. De blev lagt i Rækker i Sneen, og vi dækkede dem med alt, hvad de Døde kunde undvære.

Men de vilde ikke blive liggende i Rækker. Nogle af de mest bevægelige stavrede om oprejst til at begynde med. Andre krøb paa Armene og det ene Knæ med et Ben slæbende bag ud. Selv mange af dem, der havde Skud i Ryggen og Underlivet, fandt underlige Maader at skubbe og gnide sig frem paa. Flere skubbende sig baglænds paa Maven, da Sneen blev trykket fast sammen af de andre, og Blod og Udtømmelser frøs til en glat, rødgul Skorpe paa den.

Og de, der ikke kunde flytte sig fra Stedet, men dog var i Live og ved Bevidsthed, drejede Hovederne eller Næsen og skød Læberne ud og ind, for at Rimen af Aanden ikke skulde fryse deres Ansigter til.

Naar en og anden af dem blev træt, flyttede han kun Øjnene, til han heller ikke kunde det mere.

Folkene ved Ambulancen var saa udmattede,

at de havde vendt sig helt indad i en tung Ufølsomhed.

Paa denne forfærdelige Lejrplads gik Døden uforstyrret om og paamønstrede sine Folk. Efterhaanden som han mærkede dem med sit Isstempel, laa de stille, men de andre blev ved at dreje og bevæge sig i Krese og brudte Linjer uden om dem. — De krøb og krøb som blødende Snegle ind over den evige Is. — Det var en hel Hvile for Øjnene at se paa de ubevægelige Punkter i denne krybende Masse.

Nede paa den Side, hvor Vinden bar paa, var der en sødlig, raa Lugt, der lagde sig som en levret Hinde om Bevidstheden.

Naar det saa ikke var til at udholde længer, sendte jeg en Mand afsted efter et Ambulancetog til os. Jeg sendte et Bud hver halve Time, tror jeg, men de blev alle borte med det samme.

Og naar vi saa troede at høre et Lokomotiv fløjte langt borte, holdt de Saarede op med at krybe og tigge og trygle om Hjælp. De sank sammen i en saa ubevægelig og anspændt Tavshed, at Brystet var ved at sprænges i den — saa tom var den, at man ligesom hørte Maanelyset glide hen over Snefladerne og blande sig med de bevidstløses Feberdrømme.

De bad ogsaa — — baade til Gud og Mennesker og selveste Satan — — forbandede ogsaa.

Der var en høj Soldat, som havde faaet Ansigtet flænsset og den ene Arm revet bort af en

Granat. Han gik og laa skiftevis, bad og bandede imellem hinanden. Tilsidst lagde han sig ned, og det saa ud, som om der faldt Ro over ham.

Men efter en af de Pauser, hvor vi havde lyttet, saa Blodet sprang ud af Ørene paa flere af os, rejste han sig, som om han var blevet ramt igen, dør hvor han laa.

Han aabnede og lukkede Munden flere Gange, saa Tænderne skar i hinanden. Andet kunde han ikke sige. Men pludselig kom der aldeles uventet for ham og alle os andre et Brøl dybt nede fra Luftrøret — en Mellemtung mellem et Brøl og en Knurren var det, som gik over i en ubændig Raaben fuld af Gudsbespottelser og Paakalden af den Lede selv. — —

Da var det, Finlænderen tog til at spille paa sin Harmonika.

Han kunde ikke holde det ud mere. For hver Gang, vi havde lyttet efter den fjærne Fløjten, havde han mistet Ligevægten mere og mere. Han rystede paa Hovedet og greb om det med Hænderne, som om han vilde holde paa noget. — —

Men saa tog han altsaa til at spille paa Harmonikaen.

Hvad kunde det skade ved en saadan Lejlighed. — — Tværtimod.

Jeg tror, der var mange, der blev gale, før de frøs ihjæl, blot ved at høre ham spille til den lange Soldats „Messe“.

Men selv hørte og saa han ikke mere. Han

gik helt væk i Spillet, fordybede sig konvulsivisk i det med hele Resten af sin Smule Liv.

Jeg har hørt en Del forskellig Musik, men jeg har aldrig hørt noget lignende — — og bryder mig heller ikke om det for den Sags Skyld. — — Ikke for det, at han spillede daarligt — — nej, han var Virtuos paa Harmonika. Han spillede „den tungsindige Serenade“ i Duetten med den enarmede Soldat, saa selve den øde Snemark vaandede sig ved det.

Han blev ved at spille og mærkede ikke noget til, at Soldaten faldt om og blev liggende for aldrig at røre sig mere.

Mange Timer spillede han i den lange Vinternat og holdt kun op et eneste Øjeblik for at smide Skindpelsen. Det blev ham for varmt, skønt det ud paa Natten frøs nogle og tyve Grader.

Saa spillede han videre i Skjortærmer og mærkede ingenting. Han mærkede ikke, at Harmonikaen var spillet sønder og sammen og kun hvæsedes hæst. Han mærkede ikke, at de ubevægelige Pletter i den krybende Masse foran ham blev større og større — store og ubevægelige som én stor, frossen Plet i Sneen.

Han mærkede heller ikke, at der var noget, som blev stort og ubevægeligt oppe i hans Hjerne, før Harmonikaen faldt ud af Hænderne paa ham. Han fik lige netop Tid til at løfte Armene, før han styrtede forover paa sit Ansigt og blev liggende. — — Han var faldet hen i en Lytten efter sælsomme Toner — — — — —

Ud paa Morgenen kom Toget — — — — —

I det samme brød Publikum som en Flok Dyr, der slippes løs, ud af Teatret.

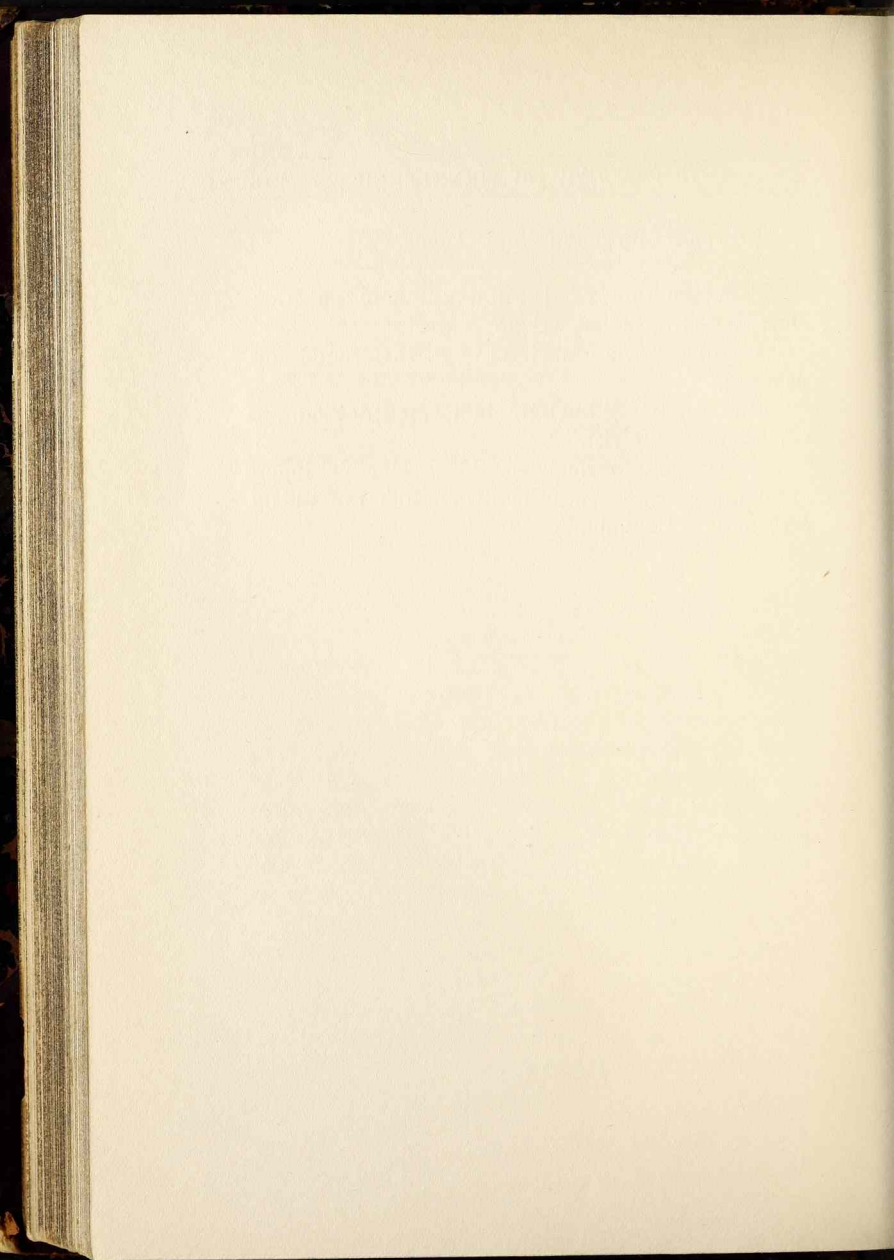
Doktoren saa forvirret og fraværende op paa mig.

Han rejste sig hurtigt, stadig med det samme fraværende Udtryk:

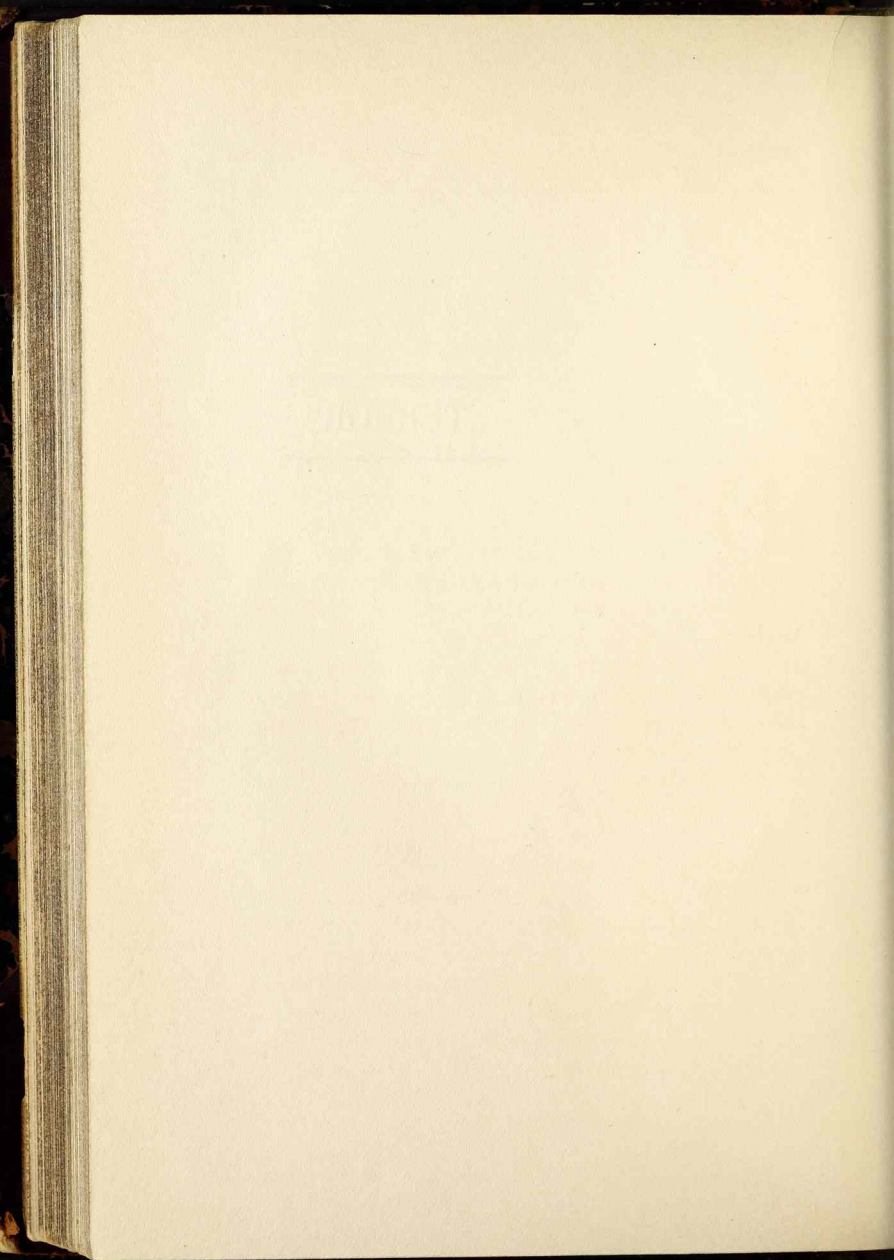
— Det er jo det, jeg siger. Der er ingen Momenter deri, — mumlede han hen for sig og forsvandt i Mængden.

„TERROR“

Dømt til Døden og Dødsdommen fuldbyrdet af den revolutionære Kamporganisation“, saaledes lyder Revolutionens Manifest. Men den russiske Regering melder: „Den 3. Januar er St. Petersborgs Præfekt, Hans Kejserslige Majestæts Generalmajor à la suite, W. F. von der Launitz blevet dræbt. Misdæderen skød sig en Kugle gennem Hovedet og blev samtidig ramt af et Sabelhug“.

Det gik saaledes til:

Den 2. Januar om Aftenen modtog v. der Launitz en Indbydelse fra Hans Højhed Prinsen af Oldenburg til at overvære den højtidelige Indvielse af en ny Afdeling i Institutet for eksperimentel Medicin, som Prinsen er Æreskurator for.

Der var ialt blandt de øverste „Ti Tusind“ og Spidserne i den medicinske Verden udstedt 150 trykte Indbydelser. Størsteparten af de budne var fyrstelige Personer og Gehejmekonferensraader. Udvalget var meget strængt.

Det er en Selvfølge, at alle de allerhøjest-

staaende Indbudne ikke gav Møde den næste Dag. Tiderne er ikke til at vise sig offentligt. — Og ved halv elleve Tiden var der kun samlet et halvt Hundrede Mennesker i Institutets Kirke.

Præfekten kom kørende i skarp Trav og fik lige Tid til at springe ud af sin Karet og lade den køre til Side, før Prinsen af Oldenburg med Familie kom susende i en stor, rødmalet Bil.

Hr. v. der Launitz løb til for at gøre Honnør ved „de høje Herskabers“ Udstigning og fulgte dem gennem den store Vestibule ind i Institutets Kirke.

I det samme kom en elegant Slæde til Syne. Den smukke Hest bevægede sig i det lange, elegante Løb, der er den russiske Travers uforlignelige Egenskab. Man kunde se paa Maaden, den gik paa, at den pelsklædte Herre i Slæden havde sin Tid i Orden og hverken trængte sig paa blandt de første eller var bange for at komme for sent.

Idet han steg ud af Slæden, sagde han et Par Ord til Kusken, som nikkede med Hovedet og kørte bort i Skridtgang.

Den unge, mørke Mand gik med kølig Sikkerhed op ad Trappen forbi flere Snese Gendarmere, Politibetjente og hemmelige Agenter.

Ingen af dem lagde videre Mærke til ham. Køretøjet var enten af de bedste Lishatsch'er eller privat, og den unge Herre var uden Tvivl Læge og af det fineste Selskab.

De Agenter, der stod øverst paa Trappen, saa

hans kostbare Pelshue og Krave og hans brændende Øjne i det blege Ansigt Trin for Trin løfte sig op mod dem. Og de, der stod nede paa Gaden, saa til sidst kun hans sorte Benklæder, silkebroderede Strømper og sorte Laksko.

Krasiwyi Barin! En stadselig Herre! mumlede Politibetjentene, da den nysankomne var gaaet forbi.

Inde i Vestibulen rakte han Portier'en sin trykte Indbydelse og sagde høfligt interesseret:

— Er hans Højhed Prinsen af Oldenburg ankommet?

Portier'en bejaede dæmpet og ærbødigt dette Spørgsmaal og greb i den unge Herres højre Ærme for at hjælpe ham af med Pelsen.

Han trak langsomt Armen ud af Pelsærmet, og da han efter denne Bevægelse vendte sig mod Portier'en og gjorde den venstre Arm fri fra Pelsen, sagde han fuldstændig ligegyldigt allerede paa Vej hen til det store Spejl:

— Er Præfekten her ogsaa?

— Ja vel! . . . Gudstjenesten begynder straks, — svarede Portier'en og rettede sig paa Militærvis.

Den unge Herre undersøgte yderst omhyggeligt sit Toilette i Spejlet.

Saadan syntes det i alt Fald.

Men det kan jo ogsaa være, at det mere var Udtrykket i sit Ansigt, han undersøgte saa omhyggeligt.

Han syntes tilfreds med Resultatet og gik ro-

ligt og sikkert gennem den mægtige Vestibule ind i Institutets Kirke. Gudstjenesten var først lige begyndt. Der var ingen, som lagde videre Mærke til ham.

Hver for sig tænkte, efter at have set sig om, at en af de andre kendte ham. Forøvrigt saa han ud som enhver anden elegant og afsleben ung Mand i sort Kjole og Laksko.

Han gik, øjensynlig stærkt optaget af ikke at gøre Støj og forstyrre, frem i Salen, og da han gled ind mellem de andre Gæster, var der i hver af hans Bevægelser det forekommende og høfligt undskyldende, der uvilkaarligt afvæbner.

Han stillede sig lige bag v. der Launitz og sank sammen i den tilsyneladende fuldstændige Given sig Guder og Messer i Vold, som er et usvigeligt Tegn paa høj Byrd og en eksklusiv Opdragelse.

Der var noget bøjet over ham, der paa én Gang var krybende og hovent.

Jo, han havde lært at stedes for Herren sin Gud og Skabers Aasyn . . . !

Da det led mod Slutningen af Messen, saa han pludselig op paa Manden lige foran sig — og begyndte saa langsomt, forekommende, høfligt undskyldende, som han var kommet, at gaa mod Udgangen.

Da han var naaet saa vidt, standsede han og saa utaalmodigt ind i Kirken, utaalmodigt og søgende, som ventede han paa nogen, han ikke havde set derinde blandt de andre.

Der kom ogsaa noget nervøst over hans Ansigt. Han skiftede Stilling og rømmede sig.

Pludselig tav Messerøsterne i Kirken. De afløstes af dæmpede og slebne Menneskestemmer.

Slebne Ord og Smil og benaadede Buk . . .

Det var Fyrsten af Oldenburg, der tog Afsked og fjærnede sig med sin Fyrstinde og andet Følge.

Hr. v. der Launitz løb geschäftig bagefter for at følge til Vogns.

Den unge Mand ved Udgangen havde en saa fuldendt ærbødig Holdning, da Herskaberne gik forbi, at Fyrstinden vist tænkte en Tanke om Ungdom og Skønhed ved at se paa ham. Han fulgte ogsaa efter — paa ti Skridts Afstand.

Men Afstanden blev uventet større mellem Fyrsteparret og Præfekten. Han havde standset for at veksle et hurtigt Haandtryk med en Bekendt.

Da han skyndte sig videre, foregik der en pludselig og voldsom Forandring med den unge Mand bagved.

I et eneste forceret Greb havde han jaget Haanden i den indvendige Brystlomme, knyttet Fingrene om sin Browning's ru Skæfte, taget Sigte og begyndt at skyde.

Det hele havde vareet et Sekund.

Der var faldet tre Skud, og v. der Launitz var styrtet om.

Man kunde se, at han var blevet ramt i Skulderen.

Saa kom der en Pavse paa et Sekund til. Terroristen stod i et Spring bøjet over den Faldne. I samme Nu fyrede han tre Skud, lige ned, hvor v. der Launitz' hede, forfærdede Øjne brændte under ham et Steds i Verdensrummet.

En af de tre Kugler slukkede dem.

Den Faldne strakte sig krampagtigt, og samtidigt rettede Terroristen sig i Vejret med et Ryk, stak lynsnart sin Browning op mod Ganen, fyrede, strakte Armene opad, knækkede over i Knæene og modtog samtidig et Sabelhug midt i det opadvendte Ansigt.

Det var en af de tilstedeværende Officerer, der var løbet til med dragen Sabel.

Han huggede én Gang til og kløvede den ene Skulder fra Halsen.

Den døde Terrorist var faldet halvt ovenpaa v. der Launitz, men en anden Officer med Revolver i Haanden, greb ham i den slappe Arm, hev ham ud til Siden og skød ham i Maven.

Saa mægtig en Personlighed maa han have været, at to russiske Officerer ansaa hans Lig for deres Ligemand i en Kamp . . . .

Fyrsteparret trak nervøst paa Skuldrene: Forfærdeligt! Gudsforgaaende! Bring ham ind! Bring ham ind!

Saa susede de bort i den røde Bil.

Hr. v. der Launitz' tykke, kaftanklædte Kusk

rev Tøjlerne til sig og jog som en gal Mand de herreløse Traverser gennem Byen for at melde „den naadige Frue“ Ulykken, og alle Lægerne bar den døende Præfekt ind i Institutet for eksperimental Medicin. En Kugle var gaaet ind i Halsen og op gennem den ene Tinding. Der var intet at gøre.

Politi og Gendarmer omringede Stedet og arresterede straks paa maa og faa to Uskyldige, der var løbet til af Nysgerrighed.

En halv Time efter havde de højeste Undersøgelser- og Anklagemyndigheder indfundet sig for at optage Protokol.

Men den døde Terrorist havde intet paa sig, der kunde lede til hans Identificering.

Alle Mærker var skaaret eller brændt ud af Tøjet. Han havde en ladt Browning til i Lommen, men Fabriksnummeret i den var, ligesom i den tomme, fileet ud.

Man kunde kun konstatere Fakta og dirigere Ligene bort, — det ene hjem til Præfektorinden — det andet til et af Militærlæge-Akademiets Anatomiværelser.

Dér staar Terroristens Hovede paa Spiritus endnu . . . .

De fotograferede ham baade i Kjole og Laksko og nøgen uden en Trævl paa.

Hans kløvede Ansigt ser paa Fotografierne ud som en aaben Byld . . . Efter det vil de faa svært ved at kende den Mand igen!

St. Petersborg talte ikke om andet. Alle in-

teressererede sig for de mindste Enkeltheder og især da Politiet.

De bedste synlige og usynlige Folk var paa Benene. Men der var ikke noget Spor at begynde paa.

Tilkaldte Skræddere bestemte hans Pelshue og Pels til maaske at være gjorte i Moskwa, Handskerne i Warschau. Kjolen var ubestemmelig, Linnedet fineste, — men hvorfra? . . .

Og den trykte Indbydelse? Man kan jo i Prinsen af Oldenburgs Kancelli undersøge, hvem af de indbudte, som udeblev . . . Men da det var de højststaaende, har det af formelle Grunde sine Vanskeligheder.

Hvorledes har Terroristerne faaet at vide, at Præfekten vilde være med ved Indvielsen? . . . Han var af Prinsen indbudt med en egenhændig Skrivelse . . .

Lutter gaadefulde og ubesvarede Spørgsmaal! . . . Gang paa Gang viser det sig, at de terroristiske Organisationer langt overgaar det russiske Statspoliti.

Thi Terrorismen er som Passionsblomsten, der kun vokser, hvor der lides.

Og Ruslands sindsbevægede Ungdom er grebet af en religiøs Længsel efter Martyriet, efter det store Offer for alle de andres Salighed.

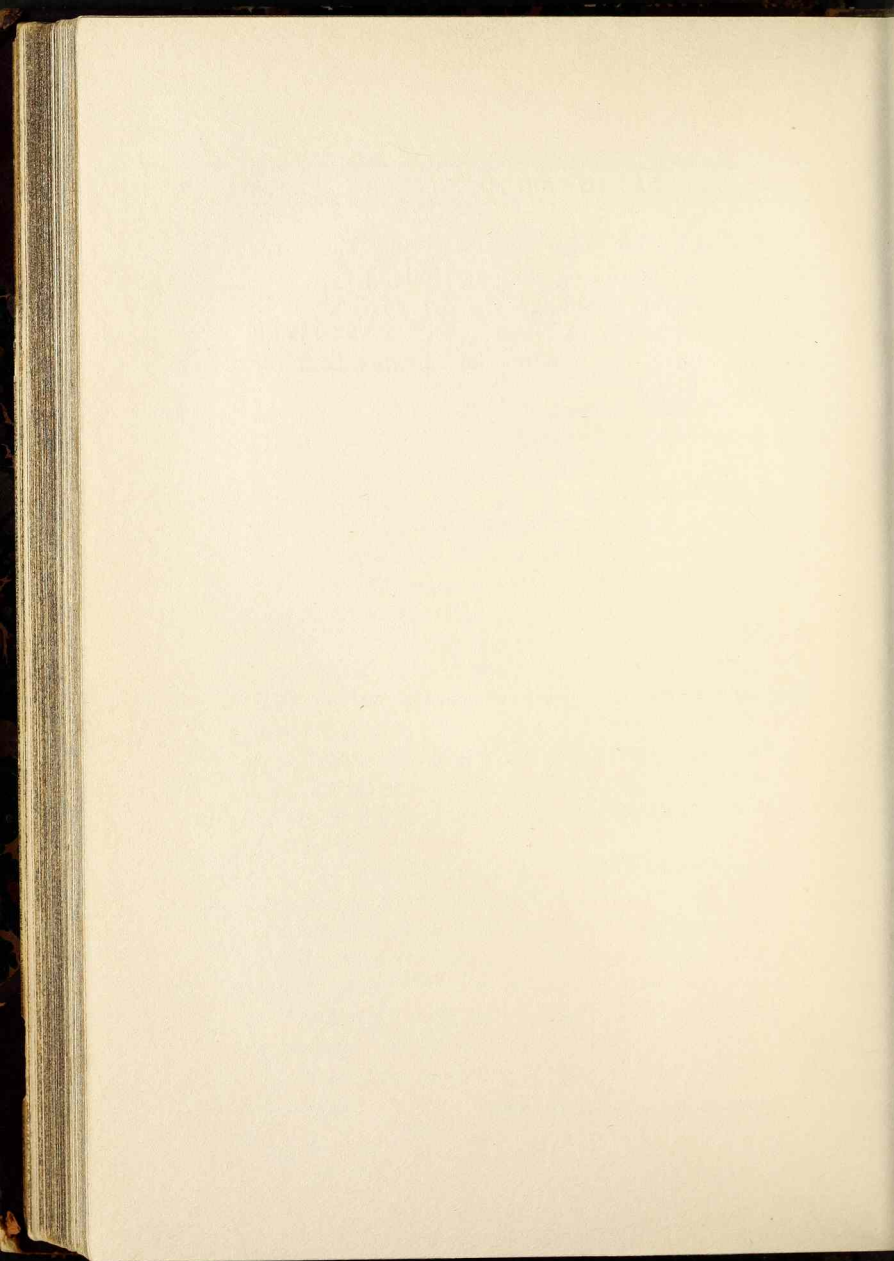
Ingen købt Diktator, der, omgivet af alle menneskelige Sikkerhedsforanstaltninger, dog har Chancer for at beholde Livet, kan kue denne Længsel.

Thi den, der tager Martyriet paa sig, ofrer alt uden Forbehold og er uovervindelig.

Ja, han er udødelig! Og det russiske Folk skal nok mindes hans Navn og bevare det blandt alle de andre, der modtog en navnløs Død for Ruslands Skyld.

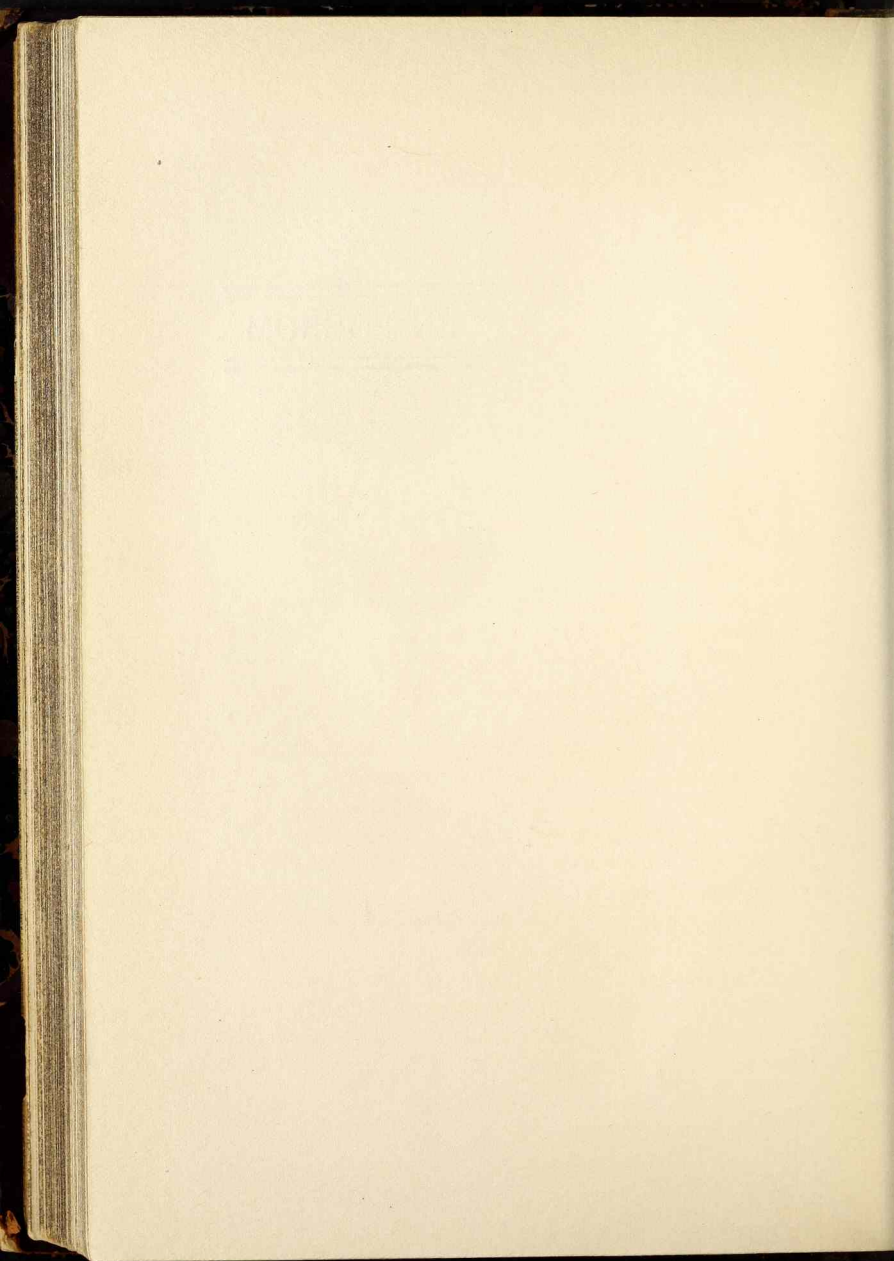

EN POGROM

Den lille, russiske By ved Floden af samme Navn laa stille og fredelig og skinnede med hvide Mure og grønne Tage i den skarpe Morgensol.

Det var Maj og højt mod Nord. Døgnene var lysende lange. Solen vilde ikke være nede. Den randt rød i Himmelranden næsten paa samme Sted, hvor den lige var faldet for den hvide Nats Fortryllelse.

Sommeren var inde. Det var den 1ste Maj efter gammel Stil i det andet Revolutionsaar.

Dagen begyndte at tale sit brogede Sprog. Køer og Faaer gik ud af de smaa Gaarde udenfor Byen, ringlede med Bjælderne og traadte Stier i det dugblaa Græs.

Brøndvipperne gik med lange Sving i den forklarede Luft og standsede med raa Bump, og foroverbøjede Skikkelser rettede sig over Brøndene med fyldte Spande. Det saa ud, som om de havde taget fejl af Tiden, havde sovet over sig ved Midnat og søvndrukne kom op af Jorden nu ved Morgengry.

Vejene laa i graat Støv, furede af Hjul, mærkede af vandrende Liv, stivnede som Træk, meget gik hen over, og endnu mere skal komme over . . . Og der kom mere . . . Langt ude i den lysdirrende Morgen, hvor Øjet fanger alle spredte Ting i en samlet Sum, kom der noget frem. Det krøb langsomt ud af Landskabet, antog Form mod en Baggrund, hvor Birkehegn og grønne Enge, Landsbyer og tavlede Agerfelter dansede til Solens sprudlende Spil.

Det saa ud, som om der langs Vejenes graa Linjer krøb en lang Række mørke Biller frem af Uvirkeligheden. De nikkede med Hovederne og blev store. Der kom røde Pletter paa Rygene. De rullede med Benene og summede, gled ind i et Felt, hvor Øjet skelner Enkelthederne og blev til Heste og stive Enspændervogne. Bønderne sad i røde Skjorter og dinglede med de lange Støvler udenfor Vognsiden. Kvinderne laa bag i som store Bylter spraglet Tøj.

De smaa Heste havde gjort mange Mil i hurtig Skridtgang, mens Kuskene og deres Følge sov under Faareskindspelsene. Nu fornam de Byen og prustede morgenfriskt. Bønderne raabte og lo, og en og anden af dem istemte en langtrukken Sang om Heste og Kærlighed. De andre faldt i med Omkvædet. Saa tav de igen og grundede paa andre Ting.

Byen laa foran dem. Fyrretyve Kirkers Kupler hang i Luften, som om Himlen havde

koglet blaa og gule Frugter ud af den hvide Nat. Korsene lyste som gyldne Grene i den skyblaa Himmelhave, og det unge Birkeløv laa purt over Jorden, som havde Frugterne dryppet fra det Høje med smaragdgrøn Saft.

Politibetjentene rakte sig og gabede og slog et Slag ned over Gaden. Skodderne blev slaaet fra Vinduerne i Knejperne og Tehusene. Bodsvendene var paa Færde tidligere end ellers. Det var Nikolin-Marked, det store Marked mellem Saa-tid og Høhøst, som fra gammel Tid faldt paa den sidste Mandag før den undergørende Niko-lajs Dag.

Nede paa Post- og Telegrafkontoret hang tre vagthavende Telegrafister med Hovederne paa Bordene. En fjerde drev med Cigaretten i Munden frem og tilbage paa Gulvet. De saa blege og for-vaagede ud. Deres lange Haar stod urimelig kraf-tigt til de magre, gustne Ansigter.

Pludselig begyndte et af Apparaterne at ar-bejde. Telegrafisten rettede sig op med en tvær og langsom Bevægelse. Han var vant til at mod-tage Telegrammer. De andre drejede Hovederne og lagde dem tilrette igen. Der var ingenting til dem. Telegrafisten læste mekanisk, mens Papir-rullen viklede sig op, og det beskrevne Bændel løb ud mellem hans Fingre. Han læste ganske ligegyldigt: Afsendelsesstedet, Klokkeslettet, Adres-sen, men gad saa ikke mere. Det var Tal og Kodeord, der fulgte efter.

— En Depesche fra Petersborg til Gendarmeriforvaltningen, — sagde han og gabede. — Det var Helvede til Længde. Tror de ikke, man har andet at tænke paa . . .

De andre rørte sig ikke, men han paa Gulvet blev opmærksom. Forøvrigt var det nu ogsaa ham, der skulde skrive Depeschen af og sende den i Byen.

Telegrafisten ved Apparatet passede igen paa. Det kunde jo være, der var en kollegial Efterskrift fra Mellemstationen paa Traaden. Det var der ogsaa:

— Halvtredsindstyve Ord! Der er noget i Gære . . . Apropos, den gamle Stud reviderer Linjen. Gør rent Bord. Har sin unge Kone med . . . Saa prikkede Naalen en hel Del Tegning paa Papiret. Afsenderen rystede af Grin, kunde man se.

— Hej, Dreng! Nu skal I høre! skoggerlo Telegrafisten og klippede Efterskriften af. De andre var straks vaagne. De blev meget levende med det samme. Men den fjerde udfærdigede Telegrammet, skrev hurtigt, lod som om han skrev forkert i det sidste Ord og puttede Blanketten i Lommen, uden at de andre lagde Mærke til det. — Det kunde jo altid være morsomt at have en saadan Depesche. —

Saa skrev han en ny Blanket og sendte den afsted med et Bud.

Den lille, skæggede Mand, der af mange Aars

Løben med Depescher havde faaet et ærbødigt tjenstligt Udseende, gjorde Vejen ned til Gendarmeriforvaltningen i Halvløb. Han gav lindt efter i Knæene ved hvert Skridt og hvilede sine Haand paa den firkantede Depeschetaske. Det klare Solskin gjorde godt paa ham. Han var nemlig noget bitter over at skulle gøre Vejen til Gendarmene omsonst. Der vankede ingen Drikkepenge hos dem. Nej, Gud hjælpe os vel! De var ikke af den Slags!

Den store, gule Træbygning var som uddød. Han hørte Klokken ringe inde i Huset, da han trak i Haandtaget, og Postholderens Kuske bande i Gaarden ved Siden af, mens de smurte Trækserne paa en overdækket Tarantas.

En morgengnaven, gemen Gendarm lukkede op:

— Her med den! — brummede han.

— Der! — sagde han, da han lidt efter flyede Kvitteringen for Modtagelsen ud gennem Døren.

Oberstens Adjutant, Pyschkin, blev vækket af Depeschen. Han hostede fedt og rejste sig som en Mand, i hvis Hænder meget er givet. Han var tyk i Hovedet, nærmest ikke saa lidt pluskæbet. Panden var iøjnefaldende lav i Forhold til Underansigtet, skønt han bar Haaret klippet carré. Øjnene var smaa og graaskidne og sad tæt sammen. Men han havde Krop til Hovedet. Lang var den ikke, men desto sværere i Drøjden. Uden den Ryg havde han næppe været oven Mulde nu. Han

ømmede sig ogsaa nu og da efter et Slag, han fik under Tumulterne paa Frihedsdagene for et halvt Aar siden.

En haandfast Gut havde langet en ud med en Vognstang, saa Pyschkin røg i Marken, men Ryggen holdt, og han blev saa straks forflyttet til den lille By ved Floden, hvor Oberst Dedulin fik ham til Adjutant. Der var ikke noget ondt i Pyschkin, undtagen lige det, at han gerne vilde slaa Folk ihjæl, hvor han kunde komme afsted med det paa Professionens Vegne. Og derfor var han ogsaa blevet Chef der i Byen for det nyhvervede, ridende Politi, som efter den korte Frihedsdrøm var sat til at hæрге Rusland.

Pyschkin tog Koden og satte sig til at dechifrere i Skjorteærmer. Han kunde adskillige Kodeord udenad, saa det gik rask med Oversættelsen. Efterhaanden som han skrev, levede det op i ham. Han gned Hænderne og slog sig paa Laaret.

— Ho—ho! Overkommandoen i St. Petersburg var af samme Anskuelse som han og hans Oberst. Det kunde være nok nu! Der skulde ikke lefles mere med diverse, demonstrerende Socialister . . . Og det ridende Politi stod udelukkende under Gendarmeriets Kommando . . . Det skulde han vise Gouvernøren!

Pyschkin ringede. Den sure Gendarm kom hurtigt og stillede sig underdanigt ret indenfor Døren.

— Lad mig straks melde hos Obersten!

— Ja vel, Deres Højvelbaarenhed.

Pyschkin redte sit tvedelte Gurko-Skæg ud med en stor Lommekam og trak i Vaabenfrakke og Støvler.

— Herr Obersten venter Deres Højvelbaarenhed, — meldte Gendarmen lidt efter.

Pyschkin skød Bringen frem og gik sporeklirrende ind til Obersten.

Oberst Dedulin var en ældre, graahærdet Mand. Som Løjtnant forraadte han sine Kammerater og blev derfor forsat til Gendarmerne, hvor han efterhaanden avancerede til Oberst. Han havde sidst gjort sig bemærket ved en Husundersøgelse nede i de baltiske Provinser. Det tegnede til, at han ikke kunde finde noget compromitterende hos den mistænkte og saa derfor sit Snit til at forputte nogle revolutionære Skrifter mellem de Papirer, der blev rodet i. Han havde for en Fejls Skyld selv haft dem med i Lommen. Senere blev det imidlertid bevist, hvor de var kommet fra, og Pressen tog sig af Sagen. Den havde den Gang for en Tid taget Bladet fra Munden.

Oberst Dedulin blev da forflyttet til en anden Kant af Landet. Men sit Rygte kunde han ikke flytte fra, og han var til Tider og med Rette utryg af den Grund. Hans eneste Omgang udenfor Gendarmerne var to friserede Pudler og en Kakkadue, der kunde sige: Gud bevare Zaren! . . .

Da Pyschkin kom tilbage fra sin Foresatte, gik han lige hen til Telefonen.

— Lad dem bare prøve, skal jeg vise dem første Maj, — mumlede han mellem Tænderne, da han ringede og tog Hørerøret.

— Hallo! . . . Er Klawdia Aleksandrowna til at faa i Tale? Naa, ja . . . Ja, God Morgen, Klawdia Aleksandrowna! Jo, det er mig. Undskyld, at jeg ulejliger Dem saa tidligt . . . Ho, ho! En ægte, russisk Kvinde. De befinder Dem godt, Klawdia Aleksandrowna? Meget behageligt at høre . . . Tak! Jo tak! . . . Det var blot det, jeg vilde sige Dem, at Forsamlingsfriheden vil blive opretholdt ved alle Midler. Hvis den ene Part demonstrerer, skal den anden ogsaa have Lov til det . . . Ja! Russiske Patrioter skal ogsaa kunne udtrykke sine Følelser i Ro og Fred. Vi har Ordre i den Retning . . . Ja vist, javist saa! De kan regne med os. Farvel! Farvel! . . .

Der blev ringet af fra begge Sider. Pyschkin tog Tøjet af igen for at tage sig et lille Hvil, og Klawdia Aleksandrowna tog sit paa og gik paa Torvet. Paa Brystet bar hun „Den sorte Bades“ Emblem: den hellige Georg og Dragen.

Hun var denne Ordens mest nidkære Apostel der i Byen. Den havde sine Filialer over hele Rusland og blev støttet af Kirken og næsten hele Administrationen. Ikke en Gang forhenværende Ministres Afsløringer om Forretningsgangen indenfor Ordnen havde kunnet røkke ved den. Den blev fra det skjulte ledet af Mænd, der stod over en russisk Minister og var højtstaaende nok til

at kunne nedkalde det allerhøjestes Velsignelse over Stimandsfærd.

Klawdia Aleksandrowna var gift med en Embedsmand, hvis Arbejde faldt udenfor Byen. Han hed Posekin og var ikke meget interesseret i Politik, ja heller ikke i sin Kone, for den Sags Skyld. Det var meget friere og friskere at være paa Landet. Engene var grønne og bløde, og Pigerne røde og friske og runde om Hoftene.

Det samme kunde ikke siges om hans Kone. Ja, det var vanskeligt at sige noget om hende i den Retning. Naar Posekin fik en Taar over Tørsten, kunde han komme ind paa pinlige Enkeltheder, og indrømmes maa det, at hun ikke var tiltrækkende. Hun var et langt, tørt Fruentimmer med mandfolkeagtige Bevægelser. Hendes Ansigt fik ofte et Udtryk, som om noget trak nedad i Mundvigene og opad i Øjenlaagene. Det saa ud, som om hun pludselig og uventet havde sat Tænderne i en sælsom Frugt med skarp og skærende Eftersmag.

Hun var ikke ung, men havde stærke Tilbøjeligheder, og dem søgte hun at dulme i „den sorte Bandes“ Brøl efter Vold og Blod.

Hun var en af de Kvinder, hvis Køn ikke vandrer ad de slagne Karavaneveje, hvor der med passende Mellemrum ligger gode Oaser og Brønde i Lystens Ørken.

Hun var ikke blevet forløst, havde ikke svimlet i nogen Salighed og var da steget ned til Satan og hans Gerninger.

Foreløbig havde hun kun kunnet svælge i de grufulde Beretninger om Pogromer i andre Byer; men hun drømte hidsende Drømme om Muligheden af noget lignende, eller helst tusindfold vanvittigere, her lige tæt ind paa hende, saa Blodet og Hylene kunde risle over alle Nerver. Hun tjente Gud og hans Statholder paa Jorden. Verden skulde bøje Knæ for dem, og hun vilde svinge Svøben over de gudsløse.

Forklædt som Pilgrim eller Sælgekone prækede hun „den sorte Bandes“ Dogmer paa Torvet og i Gyderne. Hun kom til Syne midt imellem de drukne og rasende Bønder i Knejperne og hidsede dem løs paa den studerende Ungdom, Jøderne og alle andre Bærere af Frihedsideerne . . .

Fra dem kom al Ulykken over Rusland. De vilde tage Jorden fra Bonden. De var Zarens og Folkets Fjender! . . .

Hjemme hos sig selv samlede hun en lille Menighed af de mest vankundige Smaaaborgere, uddelte Emblemer og indskrev de troende i sine Bøger.

Det var let for hende at vinde Tilhængere blandt de orthodoxe Købmænd og Haandværkere! De var opfyldt af et ulægeligt Had til Revolutionen og dens store Løsener. Ord som: otte Timers Arbejdsdag, Ekspropriering af Jord, Formue og Produktionsmidler, fik dem til at fraade, og de gik ud til Flodarbejderne, Lastdragerne og deres egne Arbejdere og Svende for paa deres Vis

at forklare dem Nederlagene i Krigen, Revolutionen og den herskende Nød. De talte godt for de umælende. Hvor Tungen ikke slog til, brugte de Brændevin og Penge. Det kunde Socialisterne ikke byde paa. Fængsel og Sult var alt, hvad der kom fra den Kant, hvis man da ikke blev skudt ned som Hunde paa Gaden.

For et Aar siden, under den første revolutionære Begejstring, havde disse nøgne og gale Folk med blottede Hoveder fulgt døde Forviste til Jorden. Nu var de beredt til naar som helst at slagte ned paa „Zarens Fjender“. De havde tabt Taalmodigheden. Revolutionen havde ikke straks kunnet holde, hvad den lovede. Og Bærmen i Folkene har altid trælsk budt sig til den, der i Øjeblikket havde Overtaget.

Bønderne var ikke saa lette at omstemme. De kunde stove sig til Gangen i Spillet og forstod, hvem der i Virkeligheden var Ven og Fjende. Men de var let bevægelige som alle Børn af Asien. Kom noget dem i Vejen, væltede de det uden Personsanseelse. De var rykket ind i Europa i Horder, boer endnu sammen i Landsbyer og bruger Jorden i Fællesskab. Naar de rejser sig og kommer i Drift, farer de frem i Blinde som Horden uden den enkelte Mands Overlæg hver for sig.

Fru Posekin gik ud af sit Hus. Det laa paa Adelgaden, hvor i gamle Dage Herremændene havde rejst deres Vinterboliger af Skovens svæ-

reste Fyrrestammer. De havde haft Raad til det den Gang, da de holdt Livegne. Nu var det gaaet tilbage for dem, og Købmændene havde købt deres gamle Huse i Byen.

Posekins Hus var ogsaa rejst i hine Tider. Det hældede lidt, men Tømret var friskt, som var Hundrede Aar for det som en Dag. Mellem de fire tykke Træsøjler paa Facaden var der i halv Mandshøjde fra Jorden en stor Balkon med Glasdøre ind i Huset.

Ligeoverfor bag Birkealléen laa en stor, rød Murstensbygning med hvid Portal. Det var „Folkets Hus“, opført af Foreningen „Gensidig Hjælp“. I tyve Aar havde den samlet ind til dette Hjem for Oplysning og Aandsdannelse. Tusind Dilettantforestillinger og Foredrag, smaa og store Bidrag fra Byens Intelligens og nu tilsidst et Laan fra Byraadet havde muliggjort Tanken om at bygge et eget Hus, hvor enhver, der tørstede efter Kundskab, kunde søge hen og blive hilst velkommen.

I den sidste Tid var det ved Tingenes naturlige Udvikling blevet Hjemstedet for Frihedsbevægelsen der i Byen. Den store Forsamlings-sal med Scenen i Baggrunden stod aaben for de forskellige Partier. Enhver havde gratis Adgang til Biblioteket. I Forhallen solgtes til Fordel for Ruslands store Sag politiske og socialøkonomiske Skrifter i To-Kopeks-Udgaver. Dør blev for et halvt Aar siden Frihedsmanifestet læst op for tu-

sinde dybtbevægede Tilhørere. Da havde de første Kampe med „den sorte Bande“ staaet ved dets Mure, og Revolverkugler og Sten havde hullet Vinduerne. Skrig og Krampegraad havde lydt fra den tætpakkede Menneskemasse, mens ti bevæbnede Mænd viste Pøblen tilbage.

Dette Hus var det unge Ruslands Tempel, og derfor saa Fru Posekin paa det med et hadefuldt Udtryk i sit magre og skarpe Ansigt, da hun kom ud paa Gaden.

— Denne Djævelens Rede, — tænkte hun og knyttede sit graa Tørklæde fast under Hagen. Hun gik ned gennem Birkealléen. Det solvarme Grus knasede under hendes Fjederstøvler.

Ved Bebudelseskirken stod allerede Bønderkonerne og falbød deres Kniplinger. Kurvene var fulde af fine Særkebesætninger, Halslinninger og Silkesjaler. Konerne fristede Køberne med de bedste Prøver, lagde dem ned, de lige havde haft i Hænderne, og tog nye op igen. Snakken gik. Nyheder og Krøniker udveksledes mellem Land og By. Der blev fortalt om Bekendte, som i Drukkenskab havde slaaet andre Bekendte ihjæl, om Giftermaal og Barsel, om Kastning og Kælvning, om Te og Sukker og tilhørende Snak, alt mens der tingedes og handledes med Madammerne, som opkøbte Kniplingerne.

— Aa, Frue, vil De ikke købe Kniplinger idag? Se her er nogle meget fine til femten Kopek for Arschinen — raabte de til Posekina, da hun gik

gennem Rækkerne. Hun købte ogsaa af og til Kniplinger, men idag var der ikke Tid til det.

Hun standsede et Øjeblik ved en af Konerne og gik straks videre.

— Har I hørt det! — raabte Konen, da Posekina var gaaet. — Studenterne vil lukke Butikkerne. Vi faar heller ikke Lov til at staa her i Dag. Socialisterne vil skælde Zaren ud nede i Folkets Hus og skyde paa Bønderne . . . Slaa dem ned skulde man, de Røvere! . . .

Kvinderne stak Hovederne sammen. Historien gik fra Mund til Mund og antog de vildeste Former.

— Studenterne og Socialisterne vilde sætte Ild paa Kirkerne og afsynge ugudelige Viser. I Folkets Hus skulde Antikristen paakaldes. Frelserens og Zarens Billeder skulde rives ned fra Væggene og skændes . . .

Der kom Uro i Flokken, og lidt efter løb de med Skørterne højt op om Benene og lod Kniplinger være Kniplinger . . .

Fru Posekin gik videre ind i Byen. Den brede Basargade var fuld af Bønder, som ventede paa, at Købmandsboderne skulde lukkes op, saa de kunde gøre Indkøb. Kaftanklædte, skægløse Tartarer raabte i et halsbrækkende Russisk med plettet Frugt til en billig Penge. De bar hele Boden paa Hovedet. Gadesælgerne falbød Knive, Laase og Urkæder af ægte, gult Messing. Krøblinge krøb paa alle fire i Rendestenene eller gik

paa Hænderne, hvis Underkropppen manglede. „Den gyldne Garde“: Tiggere fra alle Rangklasser, afkrævede Skat med hæse Brændevinsstemmer og Landevejens Sving i Lemmerne.

Hobens Snyltere, de Næringsdrivende fra Kælderhalsen og Baggaarden, bed sig fast, hvor der var en Tjans. Afdankede Skrivere, degraderede Politibetjente og Gendarmer bød sig til som juridiske Konsulenter eller Forfattere af Ansøgninger til Retten.

Mellem disse Eksistenser havde Posekina sine Agenter. Hun standsede en Gang imellem, vekslede nogle hurtige, hviskende Ord og stak en Sølvrubel ud. Selv holdt hun sig i Baggrunden, men hendes fordægtige Hjælpere snoede sig som Slinger ud og ind i Hoben og stingede til den. Der dannede sig smaa Grupper.

En af dem voksede. Der var inde i Kresen en lurvet Fyr, som holdt Tale:

— Ja, hvorfor tabte vi i Krigen, spørger jeg? Var det maaske ikke Jøderne, der havde bestukket Støssel og de andre Generaler og Admiraler for at tabe, saa hele Rusland kunde komme under Japanerne. De har heller ingen Jesus Christus. Se derfor var det. Men da saa Japanerne kom ind paa den hellige, russiske Jord, maatte de jo standse, maatte de! . . .

Men saa slog de og Jøderne deres Penge sammen og underkøbte alle Jærnbane- og Postfolkene, alle Fabriksarbejderne og Studenterne og Semi-

naristerne til at lave Strejke og Oprør inde i Landet. Ja, og mens de saa tjener ved Strejkerne, sidder alle gode, russiske Arbejdsmænd og sulter uden Arbejde. Brødet bliver dobbelt saa dyrt, og Te og Sukker og Tobak slipper op . . . Hvad er Livet foruden det, hvad? Man vil arbejde, men faar ikke Lov. Men saa var det, at Trepow og General Minn og Dubasow tog fat i Guds og Gosudar — Imperatorens Navn, og saa havde Jøderne og Japanerne jo ingen anden Udvej end den med Dumaen. Der kom kun Jøder ind i den. De betalte for det med det Guld, de har suget af de Retroende. Og hvad taler de om derinde, spørger jeg? Ja, hvad andet end som det, de altid taler om hernede i „Folkets Hus“. Jorden skal tages fra Bønderne, siger de, og Zaren hænges ligesom hos Tyskerne før i Tiden. Frihed vil de have. Som om vi ikke var frie! Er vi Livegne, hvad? . . . Nej, de vil have Frihed, skal jeg sige jer, til at forbyde den eneste sande Tro og lade alle Retroende omskære. Det er det, de vil. De forbyder vore gamle Helligdage og finder paa nye. Som nu den 1ste Maj. De vil lukke Boderne idag og holde Djævlemesse i „Folkets Hus“. Ja, de vil! — Skal vi finde os i det? Nej! Jeg siger, lad den bare prøve! Vi er vor lille Fa'r Zarens tro Undersaatte og retroende Kristne. Er vi ikke det, Brødre? Jo, vi er! . . .

Der kom to Fyre med en Spand Brændevin.

De trængte sig igennem Mængden hen til Taleren. „Den gyldne Garde“ fulgte skraalende efter.

Taleren stak et Glas ned i Spanden og trak det fyldt op. En Mængde andre Glas kom straks i Virksomhed, og Spanden gik rundt.

— Ja, drik, Kammerater, et Glas af denne Spand, som gode, russiske Husbønder og tro Undersaatter har givet paa denne Markedsdag! God Handsel, Venner! Leve vor lille Fa'r, Zaren! Skaal! Vi vil lægge vore Kroppe paa Valen for ham, alle vore Knogler, uh — uh . . .

Taleren kunde ikke mere for drukken Rørelse, og Flokken spredtes.

Klokken seks lukkede Boderne op, og Bønderne søgte til dem for at handle. Gaden blev tommere. Der var gaaet Forretning i Mængden.

En god Time senere samledes et halvhundrede Mænd og Kvinder i „Folkets Hus“. Paa deres Ansigter saa man, at de hørte til den radikale Ungdom. Kvinderne bar prunkløse Dragter. Nogle havde efter gammel, nihilistisk Tradition skaaret Flætningerne af. Mændene purrede op i Haaret, gestikulerede og forhandlede ivrigt om Majdagens Betydning som Festdag for hele Jordens Proletariat. De sorte, russiske Skjorter, Fabriksarbejdernes Nationaldragt, gav dem et dystert Præg. Man saa, at de hørte til de socialistiske Organisationer.

— Hvor bliver de andre af? Er Mødet aflyst? Eller skal det holdes udenfor Byen? — lød spredte

Stemmer. — Portneren siger det. Skal vi blive eller vente? Hvor er Militzen? . . .

I det samme kom et af Bestyrelsesmedlemmerne ilsomt ind ad Døren.

— Maa jeg udbede mig et Øjeblikks Opmærksomhed, — begyndte han hurtigt og alvorligt. — Som De ved, var det vor oprindelige Tanke at festligholde Majdagen i dette Hus, der med Rette kaldes vort. Herfra vilde vi i Procession have gaaet igennem Byen for at opfordre alle til at standse Arbejdet. Men forskellige Omstændigheder har faaet os til, i Samraad med Ledelsen af Deres Organisationer, at forandre denne Beslutning. Dette blev vedtaget igaar Aftes og, som jeg troede, meddelt alle. Som De ved, falder iaar Majdagen sammen med Nikolin-Markedet. Mange Landboere er kommet herind, og det kunde tænkes, at Byens lyssky Elementer vilde benytte sig af Lejligheden til at fiske i rørte Vande og fremkalde Opløb og Voldsomheder. Tiderne er urolige og Sindene i Oprør. En Ubetydelighed kan have uberegnelige Følger, og vi tør ikke udsætte en Forsamling paa tusinde Mennesker for Panik. De mindes sikkert Oktoberdagene ifjor. Vor Militz er heller ikke saa stærk som før. Den vil ikke kunne forsvare „Folkets Hus“ mod en Menneskemængde paa flere Tusind.

Gendarmene og det ridende Politi vil være aabenlyst imod os. Jeg kan sige Dem, vi har modtaget en Depesche, der tyder paa det. Ordens-

politiet er magtesløst. Gouvernøren meddelte os, at han ikke havde det i sin Magt at garantere for Forsamlingens Sikkerhed inde i Byen . . . Hvad-behager? Nej, Undskyld! Gouvernøren har optraadt loyalt ved enhver Lejlighed. Vor By er den eneste, der i disse Rædselstider ikke kan opvise en Pogrom, er den eneste i hele Rusland, der paa Trods af den stigende reaktionære Bølge styres konstitutionelt efter Frihedsmanifestets Ordlyd . . . Altsaa, Majdemonstrationerne vil finde Sted i den gamle Lejr udenfor Byen, og jeg beder dem, der vil deltage i den, at begive sig derhen . . . Om Købmændene ikke skal opfordres til at lukke? Jo, der er allerede valgt en Deputation, som paa det passende Tidspunkt sætter sig i Bevægelse. Man maa vente, til Bønderne har forsynet sig med Varer. Mange er kommet ind langvejs fra . . . Og nu, Kammerater, paa Gensyn udenfor i Lejren!

Alle gik. I „Folkets Hus“ blev kun Portneren tilbage.

Kort efter gik Deputationen fra Bod til Bod og opfordrede Købmændene til at lukke. Dens Ønske blev opfyldt øjeblikkeligt. Mange af Svendene sympatiserede med de radikale Idéer, og Købmændene vilde helst føje alle Parter. Hvem ved, hvem der har Overtaget imorgen! De store Porte svingede knagende, de vældige Nøgler og Laase raslede og faldt til, og Bønderne saa paa hinanden med aaben Mund. Mange af dem havde endnu ikke

faaet de bestilte Varer udleveret. Andre havde slet ikke tænkt paa Indkøbene endnu.

I mindre end fem Minutter var der lukket og stænget paa hele Basargaden.

I næste fem Minutter fulgte de andre Gader Eksemplet. Portene knagede, og Laasene smækkede, og alt blev stille som paa en højhellig Dag. Ogsaa Bønderne stod i tavse Klynger, omspundne af de samme Hobens Snyltere som før. Der var Uvejr i Luften. Man mærkede Aanden af et stort Dyr.

Samtidig med Lukningen strejkede alle Skolerne, baade Gymnasiet, Realskolen og den tekniske. De ældste Elever erklærede efter første Time, at nu gik de for i Dag. Alle de andre, lige ned til Purkene i Forberedelsesklasserne, gjorde det samme.

En Snes smaa og store Skoledrenge kom paa Vejen hjem over Broen, der forbinder den gamle By med Basargaden.

De gik trøstigt løs paa Menneskemuren. Da de var lige under den, var der pludselig en vild og gurglende Stemme, der raabte:

— Slaa dem ned! Slaa dem ned!! — og Muren væltede forover. Det saa ud, som om den havde staaet og kæmpet med Ligevægten og pludselig fik det afgørende Stød.

Hoben væltede fremover Broen, som en levende Murmasse, som en uhyre, skridende Brændestabel.

Drengene flygtede. De løb fremad i den sammentrykte, foroverbøjede Stilling, der er almindelig for alt jaget Vildt. Man kunde se, hvordan Lungerne i dem pressede sig sammen og videde sig ud.

Politibetjentene paa Broen gav efter for Hoben. Jagten tog Fart. Men der var forholdsvis faa Bønder blandt Forfølgerne. Det var mest Byens løse Eksistenser og den sorte Bandes hvervede Knægte. Drengene løb gennem Parken og kom ud paa Pladsen mellem Frelserkirken og Hotel „Det gyldne Horn“. Tilfældige Forbipasserende kastede sig ogsaa over dem.

Købmanden Sabakin løb ud af Bagdøren i sin Bod og fyrede efter dem med en Artillerirevolver. Side om Side med ham kæmpede Portneren i Kresretten. Han var i fuldt Liberi og bevæbnet med en Brosten. Droskekuskene, der holdt foran Hotellet, smed Heste og Køretøjer og tog Drengene i Flanken. En stor, rødskægget Bonde, der gik bagefter sit Køretøj, gav sig ogsaa til at jage efter dem, men blev ked af det og tog Vejen efter sin Hest, der havde fortsat alene ned over Pladsen. En Skoledreng paa tolv Aar greb en Brosten fra den opbrudte Gade, indhentede ham, slog ham af al Kraft i Nakken og fløj tilbage som en Pil. Den ramte styrtede forover, som om han vendte en Vejrmølle og blev standset af Jordskorpen. Han laa en ti—femten Sekunder, rejste sig lang-

somt, som tænkte han paa noget, han ikke kunde huske, og gik uden at se sig om hen bag sin Vogn og blev ved med at gaa urokkeligt. Blodet vældede ud af Nakken, klæbede i Haaret og bredte sig rødt over hans Trøje.

Drengene blev trængt op i Hjørnet mellem Kirken og det ny Anlæg. De mindste sprang over Stakittet, mens de største dækkede dem. De greb resolut til Revolverne, løb nogle Skridt frem og gav Ild. Det knitrede og fultede fra begge Sider, men ingen blev ramt. Kuglerne svuppede i Kalkpudset paa Kirkens og Hotellets Mure. Der blev et Ophold paa nogle Sekunder. De smaa Drengene var allerede inde i Anlægget og løb af alle Kræfter. De store fulgte efter. De løb saa inderligt mellem de unge Træer og lave Buske. De løb for Livet. Det var vel det. Fra hver Ende af Gaden udenfor Anlægget kom en Bande for at hugge dem, naar de kom ud. Men Drengene havde et ubetydeligt Forspring. De kom først ud, tog Gaden i et Par Skridt, løb op paa Trappen til et Hus og entrede fra den over det høje Plankeværk ned i Haverne. Man kunde se dem bøje Knæ og springe én for én. Ingen skulde have sagt, ved blot at se paa det, at der var noget særligt paa Færde. I samme Nu, som den sidste af dem sprang, slog de to forfølgende Bander fraadende sammen ved Trappen. De halsede og hoppede som jagende Hunde, Byttet gik fra.

Der var Oprør i Byen. Lovene havde ophørt

at virke. Mennesket, det farlige Dyr, havde faaet et Tilbagefald til det oprindelige, havde uventet spaltet sig i to til Døden ufordragelige Arter. Enkeltvis eller i Smaabander jagede man over hele Byen efter Studenter og Skolebørn. Fik man Tag i dem, slog man dem, til de blev møre og laa stille.

Nogle smaa Skolepiger flygtede skrigende foran en Flok halvvoxne Dreng. De kom ind i en Gaard. Gaardskarlen var god af sig og lukkede Porten efter dem. De sad hele Dagen hos ham i et Brændeskur.

Der begyndte at komme døende og døde paa Sygehuset.

Man lugtede Blod og søde Saar og vilde have mere.

Nogle af de for Oprørsaaend udlagte Borgere kørte i Huj og Hast til „det røde Kors“ og indlagde sig godvilligt og med hele Lemmer hos Søstrene. Droskekuskene kørte midt ad Gaden med dem, men Marodørerne vilde knap vige til Side. De løb frem for at gribe Hesten i Tøjlerne, brølede og truede. Flygtningene sad slappe i Kalæcherne. Nerverne glippede efter et halvt Aars bestandige Trusler om Mordbrand. Nu var det brudt løs! Kaoset var der! Fly, hver, som flygte kan! . . .

Nede i den gamle By førte en Skoleinspektør an i Spidsen for en Bande.

Den var efter tre Gymnasiaster. Inspektøren

svingede en Knippel, mens han løb med krumme Knæ. Øjnene stod døde i Hovedet paa ham, og han pustede hedt. Han var et Stykke foran sin Trup, saa travlt havde han. De kom ind i en Sidegade. En af Gymnasiasterne standsede og fyrede tre Gange, men Inspektøren havde ikke Tid til at tænke paa det, bare masede paa. Gymnasiasten blev staaende midt paa Gaden med Revolveren i den sænkede Arm. Han havde ingen Kasket paa. Tindingerne bankede, og det lyse Haar stod uredt om det unge Hoved. Forfølgeren kom helt hen til ham, men saa ikke andet end noget levende, som kunde dø og give Blod. Han løftede Knippen for at slaa til, men i det samme saa han Ilden af et Skud og fik et Plaf i Underlivet. Han stod stille med det samme. Ansigtet blev stort og eftertænksomt, som om han smagte paa noget ubestemmeligt. Saa gav han blødt efter i Knæene og sank lodret mod Jorden, som havde han Skørter paa . . .

Paa Basargaden stod den tætpakkede Hob i dump Uro. Den var i Bevægelse paa Stedet, var grebet af en Døning, der løftede den op og ned over det samme Dyb. Den duvede og rullede, som et mangelhovedet Uhyre, der kæmper i Bølgebraadet efter et Fodfæste. Der stod en glubsk Aande og et stort, hedt Blik ud fra den.

En lille Flok Efternølere, der heller ikke vidste rigtig Besked om Majmødet, havde ogsaa søgt til „Folkets Hus“. De fik Besked af Portneren og lagde Vejen over Basargaden.

I samme Øjeblik, som de viste sig, sang det fra mange Struber:

— Slaa dem ned! Slaa dem ihjæl, det Krapyl!

Den gyngende Hob fik Fodfæste, rejste Børster og skred frem paa tusinde Ben. Den knurrede tirret og kastede sig over de tyve Socialister. De trak Revolverne og fyrede. En høj, sværlemmet Bonde fik i et af Skuddene lige løftet Haanden for at korse sig, som altid naar det lynede, men han blev forstyrret af en Kugle i Panden. Han strakte Armene, aabnede Munden højt, sprang lidt til og vippede bagover. Hoben veg tilbage. Der lød undertrykte Eder og Stønnen fra den.

Den havde faaet Saar og slikkede dem og sundede sig.

De tyve Socialister undkom.

Man savnede dem straks.

— Til Folkets Hus! Til Folkets Hus! Der holder de til!

Hoben fik af sig selv den rigtige Retning, men i det samme spærrede Adjutant Pyschkin Gaden med sit ridende Politi. Han gjorde det i al Venskabelighed, spærrede saadan, at Sidegaderne stod aabne og talte opmuntrende til Hoben.

Den kløvedes i to Strømme paa et Tusind Mennesker i hver og skyllede nogle Minutter efter sammen om Folkets Hus.

Men den holdt sig paa Afstand, skulede mistænksomt og truende.

Pyschkin trak efter med sine Folk. Man gav villig Plads for dem.

Rytterne stod af og slog Kres om den store Bygning.

Der var ikke, at se til, Liv inde i den. Dørene var lukkede med Hængelaase udenpaa. Portneren var gaaet. En ung Knægt tog forsigtigt i Bagdøren, men den var haspet indvendig fra.

Man tøvede. Der var ingen, som vilde lægge for. Hvad skulde man slaa paa her.

Pludselig lyttede Hoben. Der faldt et Skud inde fra Bygningen.

— Der er Bomberne! Er det ikke det, vi har sagt! Aa, de Sataner! Det Rak, det Krapyl! De er derinde! Slæb dem ud til os! Brænd dem inde!

— De skyder paa os, Deres Højvelbaarenhed! De har skudt hele Dagen! Lad os faa dem frem! Lad os se, hvad de har derinde! De har gemt Vaaben og gudsforgaaende Bøger! . . .

Pyschkin tyggede med Kæberne og vuggede i Sadlen. Han prøvede paa at tænke paa noget andet.

— Ret Folkens! — raabte han. — Hold paa Vinduerne! Paa Brystet an! . . . Pli!!

Riflerne skrattede, og Vinduesglassene raslede.

Pyschkin sprang af Sadlen. I et Par Spring var han henne ved den store Indgang og greb i Hængelaasen. Han rystede den tænderskærende.

— Længe har mine Fingre kløet efter at rage i denne Hvepserede! . . .

Signalet var givet. En Snes halvvoxne Fyre og „gyldne Gardere“ slog de sidste Skaar ud af

Vinduerne og sprang ind i „Folkets Hus“. De ryddede op. Den ene Wienerstol efter den anden kom ud gennem de splintrede Ruder. Ryggene blev revet fra og brækket midt over. Af hver kom der to Knipler. Hoben var bevæbnet i en Haandevending.

Pludselig sprang en ung Mand ud gennem et Vindue og løb frem mod de bevæbnede Rækker. Det var den første, der var sprunget ind efter Stole, men de kendte ikke deres egne igen. Som han bedst løb, fik han et Slag bag Øret. — Hjælp! raabte han klangløst og blev ramt igen, saa Benene gik fra ham. Da han kom til at ligge, dækkede han for sig med Armene, trak dem saa ned til Hovedet og gav et lille Spjæt for hvert Rap, han fik. Og han fik mange. Skummende tærskede de løs paa ham. De vilde alle have Lov at komme til. Han var helt benløs, før Livet slap ham.

Pyschkin og hans Hær saa til . . .

Der var flere, der sprang ind i Huset. Man fik Mod paa det efterhaanden. De langede ogsaa Petroleumsdunke ind. Biblioteket blev splittet og flaaet fra hinanden. De læste i det med Negle og Tænder, stablede Bøgerne op rundt om og hældte Petroleum over Bunkerne. Tændstikkerne fattede, og det brændte straks. Røgen bredte sig under Loftet. Krogene i Huset gav sig med det samme til at tale i Skrig og Hulken, som vilde de føde Fostre til Ilden . . .

En ung Pige sprang pludselig ud af et Vindue

og løb ind i Hoben, hvor den var tyndest i Massen. En ung Mand kom nogle Skridt efter hende. Hun slap igennem, klyngede sig til den øverste Kant af en Port og blev hængende. Hun hang som et spilet Skind, indtil hun fik et Slag i Nakken, saa sank hun blødt mod Jorden. Der var en Aabning under Porten. Hun saa den som et sidste Glimt af Livet, rakte sig efter den, krøb under og kom væk.

Den unge Mand, der kom i Hælene paa hende, — han var forøvrigt hendes Ven — fik nogle Slag paa Vejen, men naaede ogsaa Porten og klyngede sig op. Men ham fik de Ram paa, saa han i Faldet gik bagover og blev liggende med Ansigtet opad. Til at begynde med saa han dem over sig allesammen, men de lukkede snart Øjnene paa ham. De stimedede saa tæt, at de tilsidst ikke kunde faa Sving i Kniplerne og maatte træde med Støvlehælene for at faa Has paa ham. Han blev helt uformelig under det. Indvoldene laa i flade Lag inde i ham, og Æden flød ud af Halsen og blandede sig med Blodet i hans jordede Ansigt.

En fra Krigen hjempermitteret Soldat trængte sig sindigt igennem Mængden for at se, hvad der gik for sig. Han bar den rustgraa Kappe med de hindbærrøde Skulderstropper flot kastet over Skuldrene.

— Hvad gør I dog, Brødre, — sagde han, da han saa, hvad de havde for. — Hvorfor slaar i Folk ihjæl? Det er jo vores egne!

I det samme fik han et Slag tværs over Synet,

saa det sortnede for Øjnene, og Kasketten røg af. Han taalte det, bukked sig som i Søvn efter Kasketten, sagde ikke et Ord og gik sin Vej, som han var kommet . . . .

Ordenspolitiet tog sig af Kadaverne efterhaanden, som de blev lavet til. Droske efter Droske rullede gennem Byen. Bag i sad Betjente med døde Blodmænd i Armene.

Der sprang to svære Fyre ud af Bagdøren i det brændende Hus. En Røgsky slog ud efter dem. De løb til den anden Side, væltede Pøbelen over Ende, kløvede den med de knyttede Næver. Slagene regnede over dem. De løb Spidsrod med stor Sejghed, indtil den første maatte give sig for et Øksehug. Man slog hans Ansigt ned i en Stenbunke, til det ikke var morsomt mere. Den anden sprang ud paa Gaden, over et Stakit og gemte sig under Posekinas Balkon. Hun stod selv ude paa den og saa til og vred sine Hænder af Lyst. Nu levede hun. Herren havde sendt sin Engel til hende . . .

I det samme kom Gouvernøren kørende, alt hvad hans sorte Travers kunde ligge langs Jorden. Kusken maatte holde dem haardt an, da han kom frem til Sværmen. Gouvernøren sprang ud. Han var i fuld Uniform. Bønderne, der stod yderst i Kresen og bare saa til, gav villigt Plads for ham. Pøblen paa Inderbanen hummede sig mere trent. Han naaede frem til Pyschkin og sagde kort og vredt.

— Hvorfor viser De ikke Hoben tilbage! De har jo Folk nok!

— Jeg modtager ingen Ordre, — svarede Pyschkin udfordrende. — Det ridende Politi har gjort sin Pligt. Begivenhederne har ført det med sig. De var ikke til at standse. Vi skal vel ikke skyde paa vore egne! . . .

— Tilbage, Folkens! — raabte Gouvernøren. — Jeg er Kejserens øverste Befalingsmand hér! . . .

— Der er en til! Hug ham! — brølede de gale Dyr i Hoben.

Der kom en til ud af Vinduet, og de tog imod ham, men han holdt sig rank og stilede lige mod Gouvernøren, som sprang frem og dækkede ham med sin egen Krop. Det dæmpede, og Politimesteren og nogle Betjente fik den reddede af Vejen.

I det samme blev Gouvernøren ramt bagfra af noget skarpt. Han havde faaet Spidsen af en Skomagerkniv gennem den røde Kant i Kasketten. Meningen havde været god nok. Han vendte sig om og maalte Knivstikkeren, der stod ufortrødent grinende bag ham. Derved blev det.

Brandfolkene rykkede frem, men kunde ingen Vegne komme. Slangerne blev skaaret over og Hestene prikkede med Knive og Naale.

Der skulde være Mordbrand!

Gouvernøren søgte at trænge ind i det brændende Hus, men maatte opgive det. Blodet flød

ham ned over Kraven. Politimesteren gjorde ham opmærksom paa det.

— I Kejserens Navn befaler jeg jer at holde inde og gaa hver til sit, — raabte den saarede højt. Enhver, der har taget Del i dette, vil blive draget til Ansvar!

Saa kørte han bort.

Pyschkin følte sig ilde berørt. Man saa det paa ham. Det tyndede ud i Hoben. Bønderne trak sig tilbage. Kun den ægtebaarne Pøbel blev, alt Rosset, der kun viger for Ild og Vand og Pisk.

Der blev et Pusterum, og en lille Flok halv-kvalte Mennesker hvirvlede ud af Ilden og Røgen og forputtede sig i en Gaard paa den anden Side, der hvor Posekinas Hus laa. De krøb allesammen ind i Høsehuset. Pøbelen var paa den Kant ilag med at stene Manden under Balkonen. Han maatte tilsidst frem, men en Politiofficer fik ham dækket.

Ilden slog ud gennem Vinduer og Døre i „Folkets Hus“. Det havde været langsomt til at fænge, men Træværket havde nu givet sig hen i Hede. De tykke Mure knagede. Jernbjælkerne vred sig sammen som Spaaner. Røgen drev i en lang, sort Sky over Byen.

Saa bed dog Ilden paa Antikristens Hus!

Pyschkin afgav Kommandoen til en Under-officer, der skulde passe paa Brandstedet, og tog hjem med Rapport til Obersten.

Det var fuldbyrdet!

Men Pøbelen blev ved med sit Arbejde.

— Hvor blev de af, der slap bort? . . . Man snusede i Gaardene, spurgte sig for . . . Nu havde de dem!

Lemmen til Høsehuset blev revet op. Der var de!

En stak Hovedet ind og fik fat i et Par Ben. De vilde ikke ud, men flere Par Hænder trak i dem, og saa kom Kroppen ogsaa med. Individet, de slæbte i, kom baglænds ud paa Maven som en stor Krebs, og saasnart Hovedet var udenfor Lemmen, slog de det ind med en Økse uden at se, hvem det sad paa. Han sagde heller ingenting selv.

De trak en ny ud paa samme Maade, men han skreg, og de andre inde i Høsehuset gav sig ogsaa til at skrige. Da han kom ud, tav han og rystede i Feber. De stillede ham paa Benene. Det var en Student.

— Knæl, din Hund! Knæl eller! . . . . Han med Øksen svingede den i Luften, og en anden sparkede paa Skinnebenene.

Saa knælede han.

— Bed til Antikristen! Bed, at han hjælper dig!

Den ulykkelige mimrede med Læberne, fik pludselig en Idé og sprang op, men mødte Øksen paa Halvvejen, saa han ikke kom videre.

Den næste var en ung Kvinde. Hun kom ogsaa med Benene først og skreg højt og skingrende.

Da de saa hende komme frem, blev de saa slappe i Trækkene. Han med Øksen smed den og tog fat i et af de nøgne Ben.

— Slip, din Skrædder. Slip, siger jeg! Lad mig komme til! . . .

De voldtog hende paa Stedet efter Tur i naturlig Orden, de stærkeste først.

Pludselig hvislede en Politifløjte; de saa sig skulende om og løb ludende med lange Skridt.

Men de brød ind i andre Huse for at søge efter Flygtninge. Naar de ingen fandt, slog de Indboet itu. Klavere, Stole, Borde, Glas og Lamper, alt gik under. De var som en Flok Udsendinge fra Helvede, intet blev skaanet, alt var for dømt. Alle Tidets Bøddler gik igen i dem.

Efterhaanden trak de op i Byen. Det radikale Blad blev stormet, Maskinerne slaaet itu, Skriften og Aviserne spredt over en hel Gade. Det saa ud som ved Løvfald. Kundskabens Træ hvirvlede sine Blade over Jorden, og Hoben traadte dem ned i Drukkenskab.

Mange var drukne og faldt fra. Men Resten blev ved.

De gik over Floden og belejrede Byraadsformandens Hus. De slog Ruderne ind og brød løs paa Døren. Den belejrede stod ved Telefonen og talte med Gouvernøren: Gendarmene nægter at skride ind. Pyschkin *) sidder hjemme og skriver

*) Pyschkin blev kort efter forflyttet og siden dræbt af en terroristisk, flyvende Kolonne.

Rapport. Ordenspolitiet er magtesløst. Hvor er Militsen? I Lejren for at værne Majmødet . . . .

Ingen Hjælp at vente. Det ridende Politi holdt bagved og lod som ingenting.

Da dukkede pludselig et halvthundrede Ansigter frem bag Havegærdet paa den anden Side af Gaden. Det var Militsen, som kom ind fra Majmødet.

En høj Mand i sort Tscherkesserhue tordnede:

— Tilbage Hunde! Tilbage! Vi giver Ild!

Pøbelen blev ramt af en kort Lammelse, men veg ikke. I det samme gik en Salve hen over den.

— Slaa dem ned! Frem, Brødre! Frem, russiske Mænd!

Hoben væltede frem mod Havegærdet, men mødtes af en ny Salve lige paa Brystet. En halv Snes gik omkuld med det samme. De øvrige løb ned over Gaden som piskede Hunde.

Det ridende Politi var i Spidsen. Man hørte de galopperende Hestehove runge paa den store Træbro over Floden.

Saa blev alt stille. Bloddagen var forbi.

„Folkets Hus“ var skredet sammen. De trodsige Mure stod stejle om den rygende Askehob. Jernbjælkerne stak frem som sorte, forvredne Arme.

De døde og døende laa tavse og forbundne paa Sygehuset og hjemme hos Lægerne. De havde det rigtig godt efter deres Forhold. Tilpasningen foregaar her i Livet langt raskere, end de karske

med hele Lemmer tror. Og de døde er ikke til at beklage.

Da endelig Natten kastede sit hvide Slør over den hærgede By, var der dødsens stille i den. Den var uddød, som om Pesten under Smil fra kødløse Læber havde svøbt den i sin smittefyldte Dødningedug.

Saa tung var Tavsheden, at en uhyre Skygge rejste sig i Synskresen og bøjede sig lyttende frem over Himlen.

INDHOLD.

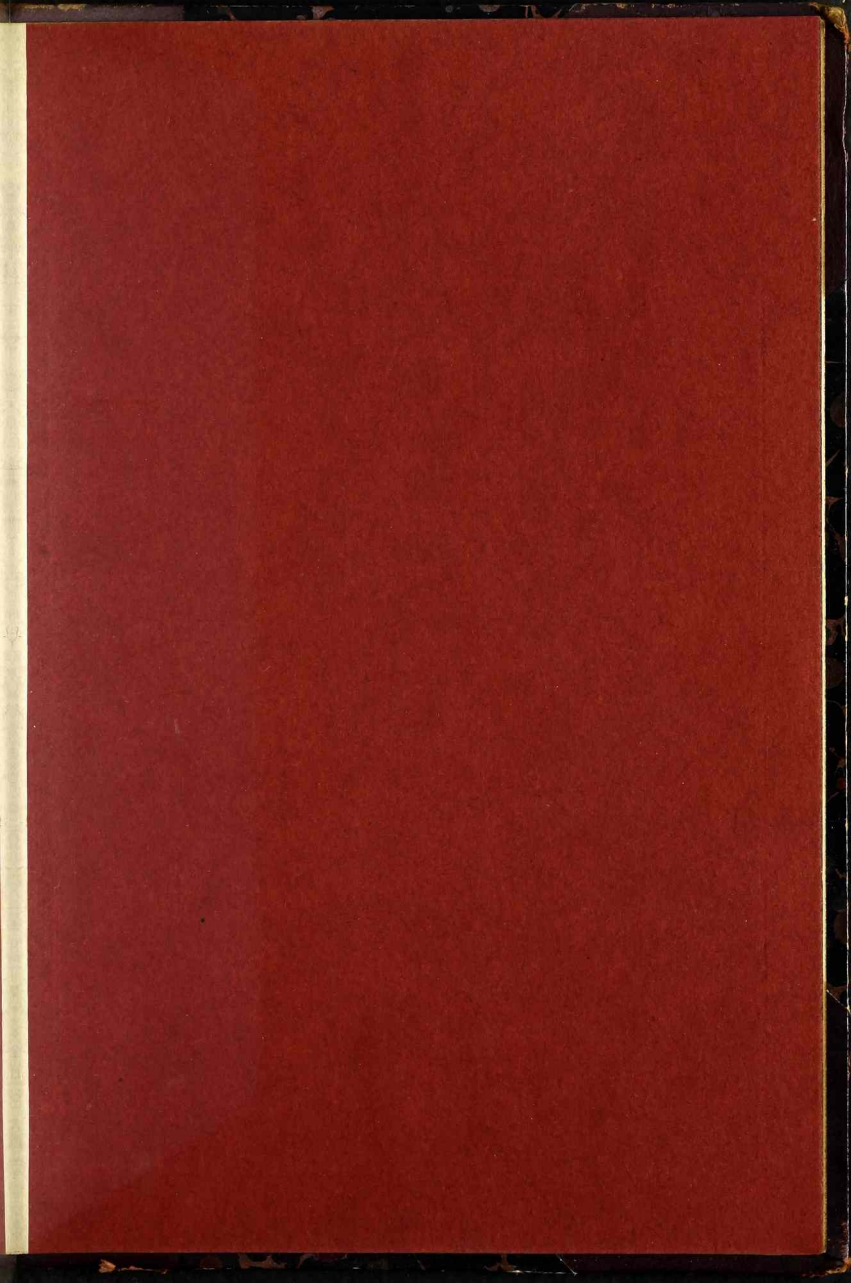

Besowo: I. Langs Landevejen . . .	5
II. Skoven og Myret . . .	31
III. Den sidste Tschernjaev .	59
Tops	109
Nikolajew	181
Tolvhundrede frosne Mænd	195
„Terror“	215
En Pogrom	227

DEN AF FORLAGET UDSATTE PRÆ-
MIE FOR DEN BEDSTE MUNTRE
ROMAN BLEV TILDELT:

FRITZ POULSEN

FOR

CLARAS FRISTELSER

EN MUNTER ROMAN

2. OPLAG

4 KRONER

Sjældent har nogen Debut-Bog vakt en saadan Opsigt og en saa livlig Diskussion, som denne vittige og overlegent satiriserende „muntre Roman“ med dens fornøjelige Skildringer af dansk Herregaardsliv.

„En usædvanlig forfriskende og fornøjelig Bog, der byder den mest oplivende Underholdning“.

„De Personer, han fører Læseren sammen med: en Heltinde, der er Baronesse og Digterinde, en Landvæsenselev af den Type Fritz Reuter har skabt i „Landmandsliv“, en forelsket Kogefrøken, en myndig gammel Tante, en ung, pæn Forvalter o. s. v. er slagfærdige i Replikken — — —“.

„Munterheden er ægte, Satiren rammende — — —“.
(Af Anmeldelserne).

